

Wszystkie dodatki telewizyjne

TELE **DZIENNIK POMORSKI**
WYDAWNICTWO KOMUNIKACYJNE

**PODZIELNIKI KOSZTÓW
W BUDYNKACH ZGM**

STR.3

**REWOLUCJA W OPIECE
SPOŁECZNEJ**

WIELKA WYŚWIADANIE
STR. 4

Biurowisko Reklam
„Kurier Kwidziński”
zaprasza
Kwidzyn
ul. Braterstwa Narodów 46
tel. (055) 79-30-59
tel./fax (055) 79-22-64

KURIER
DZIENNIK POMORSKI
TYGODNIK

**PPU „DESCO”
HURTOWNIA**
Kwidzyn
ul. Toruńska 28
tel. (055) 79-42-85, 79-70-49
- przewody
i osprzęt elektryczny
- grzejniki i inne

KWIDZYN, SUSZ, SADLINKI, GARDEJA, PRABUTY, KISIELICE, RYJEWO

ROK V • NR 45/279 • TEL. 79-30-59, TEL./FAX 79-22-64 • 7.11.1996 R • ISSN 1232-0099 • INDEKS 324965 • CENA 95 GR / 9 500 ZŁ

Wykonano pierwsze eksmisje

**MOST CORAZ
BLIŻEJ...**

Trzy osoby zajmujące lokale administrowane przez Zakład Gospodarki Mieszaniowej w Kwidzynie zostały wyeksmistowane na tzw. bruk. Eksmisji dokonano podczas nieobecności tych osób. Meble wywieziono do magazynów ZGM i zamknięto w zaplombowanych pomieszczeniach

Prezes ZGM Michał Leszczyński poinformował nas, że eksmistowane osoby w dwóch przypadkach dewastowały lokale i nie płaciły czynszu, natomiast trzecia eksmistowana osoba od dłuższego czasu nie płaciła czynszu. Prezes podkreśla, że eksmisje nie odbyły się bez gruntownego przemyslenia i dania szansy lokatorom. Lokatorowi, który nie płacił czynszu proponowano wcześniej rozłożenie spłaty zaległości na raty. Zdaniem prezesa ZGM, na

eksmisje zdecydowano się z wielu powodów. Jednak wiele osób po prostu nie płaci czynszu nie dlatego, że nie ma środków, ale uważa, że jeżeli nie wyciąga się z tego faktu konsekwencji, to nie warto uiszczać opłaty czynszowej. Dokonane eksmisje mają być przykładem konsekwencji ZGM.

Negatywną stroną eksmisji jest brak lokalu socjalnego, do którego można by przenieść osobę eksmistowaną. W przypadku eksmisji na tzw. bruk ma-

my do czynienia z osobą bezdomną. Rozwiązaniem tego problemu będzie budowa lokali socjalnych. W polityce mieszkaniowej miasta na lata 1997-1998 przewidziano wybudowanie ok. 40 takich lokali. Z istniejącymi, obecnie lokalami socjalnymi byłoby ich około 100. Prezes ZGM uważa, że jest to pocieszające, zwłaszcza, że z ludzkiego punktu widzenia eksmisja na bruk nie jest sprawą prostą. Obecnie w Kwidzynie na eksmisję czeka około 35 osób. Na razie nie zostanie wykonana żadna eksmisja, gdyż od 1 listopada do 31 marca przyszłego roku obowiązuje okres ochronny, podczas którego nie można dokonywać eksmisji.

J.K.

Samorząd kwidziński podczas spotkania z przedstawicielami największych kwidzińskich przedsiębiorstw i banków zaproponował powołanie stowarzyszenia, którego celem byłaby budowa mostu przez Wisłę w okolicy Kwidzyna

Inicjator tego spotkania - samorząd lokalny - uważa, że w czasie kiedy idea Kaskad Dolnej Wisły budowy stopnia wodnego m.in. na wysokości Opatonie - Nowy Dwór Kwidziński ma małe szanse na bliską w czasie realizacji, należy myśleć o budowie przeprawy mostowej.

W tym celu samorząd wystąpił do Wydziału Ekonomii i Transportu Uniwersytetu Gdańskiego z prośbą o wykonanie ekspertyzy i analizy ekono-

micznej uzasadniającej budowę mostu. Pozytywnie na tę prośbę odpowiedział dziekan Wydziału Ekonomii UG profesor Jan Bukiewicz, który skompletował do wykonania tego opracowania 7-osobowy, międzynarodowy zespół naukowców z Uniwersytetu Gdańskiego i Politechniki Warszawskiej - znalazł się w nim także francuski naukowiec - Gautier Chates z Instytutu National de Recherches sur les Transports et le Securite Arcielie kParyza.

Profesor Jan Bukiewicz jest również doradcą ministra transportu.

Analiza, która będzie wykonana jeszcze w tym roku będzie kosztowała ponad 45 tys. zł, a w jej kosztach będą partycypować po połowie - samorząd lokalny oraz kwidzińskie przedsiębiorstwa i banki.

W opracowaniu mają znaleźć się m.in. uwarunkowania gospodarcze i transportowe budowy mostu, wstępna ocena ekonomiczna tej inwestycji i projekt systemu finansowania tego przedsięwzięcia.

Nieoficjalnie dowiedzieliśmy się, że koszty budowy mostu są tańsze od ewentualnej modernizacji drogi krajowej Malbork - Kwidzyn - Grudziądz i wyniosłyby około 400 mln zł, po wybudowaniu mostu za przejazd byłby pobierane opłaty.

Samorząd zaproponował także utworzenie stowarzyszenia wspierania, budowy i modernizacji dróg publicznych, które zajmowałoby się obok budowy mostu, także budową obwodnicy wokół Kwidzyna i modernizacją dróg miejskich.

cd. na str. 3

13-latek z 2,5 promila alkoholu we krwi

Do kwidzińskiego szpitala trafił 13-letni Piotr J., który z kolegą w tym samym wieku konsumował alkohol w Grodzicach (gm. Prabuty)

13-latek w stanie upojenia alkoholowego zatrzymali policjanci z KRP w Kwidzynie. Ponieważ występowała obawa, że chłopiec mający 2,5 promila alkoholu we krwi może stracić życie, natychmiast przewieziono go do szpitala.

Jak się dowiedzieliśmy drugi z młodocianych amatorów alkoholu miał mocniejszą głowę. Sprawa jest kolejnym potwierdzeniem faktu, że dzieci nie mają problemu z kupowaniem alkoholu.

J.K.

Święto Niepodległości

DROGI DO POLSKI

Po raz siódmy po latach, uroczystości będącymi obchodem 11 listopada Święto Niepodległości. 78 lat temu Polska wychodząc z długiej niewoli, odnalazła swoje miejsce na mapie Europy

Listopadowa data ma charakter umowy upamiętnia dzień, w którym w Warszawie rozentuzjazmowanej przybyciem uwolnionego z internowania Józefa Piłsudskiego zaczęło rozbrajać Niemców, a Rada Regencyjna złożyła swą władzę. W trzy dni później rozwiązała się całkiem, oddając ster świeżo utworzonego państwa, w ręce

legendarnego Komendanta Legionów.
O genezie i źródłach odzyskania niepodległości napisano już wiele. Najważniejsze wydarzenia w najnowszych dziejach Polski ma dziś przede wszystkim wymiar historyczny. Odeszli już świadkowie tamtych pamiętnych wypadków. Wiścienich dociera do nas za sprawą coraz chichszej tradycji dwudziestolecia.

Ważniejszą od mocno zbeletryzowanych przekazów wydaje się być refleksja nad fenomenem przetrwania, który w sposobnej chwili zaowocował trwałą odbudową niepodległości 123 lata niewoli, to okres obejmujący żywot sześciu pokoleń. Czas niepomierne długi zdolny przeobrazić świadomość w nieodwracalny stopień. Prawda, że były powstania i narodowe zrywy. Tłito się stałe marzenie o wolnej Rzeczpospolitej, lecz wszelkie zapęły gasną, gdy brakuje widoków

A jednak Polska przetrwała. Historia - naukowcy i życia natchnionych nasuwa pytanie o źródło takiego wyniku. Trzy pliny zdają się tworzyć właściwy kształt odpowiedzi. Pierwszy wypełnia RODZINA - kolebka życia, kultury, języka, narodowości...

cd. na str. 5

Modernizacja się rozkręca

**WIDOCZNE ZMIANY W DOMU
POMOCY SPOŁECZNEJ**

W czerwcu bieżącego roku informowaliśmy o planach modernizacji Domu Pomocy Społecznej w Kwidzynie. Obecnie można mówić, że pierwszy etap modernizacji i rozbudowy DPS wszedł w fazę realizacji. Widac już dobudowane duże pomieszczenie, w którym znajduje się miejsce na jadalnię, sklep, kiosk, a także kawiarnię. Środkami na modernizację wynoszące w tym roku ok. 200 tys. zł przekazał Wojewódzki Zespół Pomocy Społecznej w Elblągu.

Twa modernizacja DPS

cd. na str. 3

82-500 Kwidzyn tel./fax (055) 79 72 40
ul. Batalionów Chłopskich 25

G RACOMM

Zapraszamy do zakupów w **SKLEPIE MEBLOWYM Kwidzyn, ul. Toruńska 36 (dawna Nowotki) tel. 32-88 wew. 26**

SDO SYNAK
IMPORT - EXPORT

Tylko z nami osiągniesz wymarzony komfort!

HURTOWNIA STALI „STAL-BUD”
Kwidzyn, ul. Toruńska 36 tel. 79-21-11

- POKRYCIA DACHOWE
- WYROBY HUTNICZE • MATERIAŁY SPAWALNICZE
- WYROBY Z METALI KOLOROWYCH
- SIATKI OGRODZENIOWE
- RYNNY/PCV • PANELE BOAZERYJNE MDF

GOODYEAR FIRMA USŁUGOWO - HANDLOWA
KWIDZYN, ul. Toruńska 36, tel. (055) 79-21-11 wew. 7

OPONY - SERWIS

SPRZEDAŻ SZEROKI ASORTYMENT NOWE I UŻYWANE
NAPRAWA MONTAŻ WYWĄŻANIE

DO SAMOCHODÓW OSOBOWYCH, DOSTAWCZYCH, CIĘŻAROWYCH

CZĘŚCI ZAMIENNE

AVIA, ROBUR, IFA, LIAZ

SKUP NOWYCH CZĘŚCI DO W.W. SAMOCHODÓW

Komorowo Żuł. k. Elbląga
tel. (055) 31-29-26 czynne 8.00-18.00
* SERDECZNIE ZAPRASZAMY *

SMI Poland Sp. z o.o.

zatrudni od zaraz na czas określony energiczną osobę na stanowisko **ZASTĘPCY ASYSTENTA KIEROWNIKA**

Wymagana znajomość języka angielskiego oraz obsługi komputera PC (Word Perfect, Lotus 123), doświadczenie w pracy na podobnych stanowiskach będzie szczególną zaletą.

Szczegółowe informacje:
SMI Poland Sp. z o.o.
82-500 Kwidzyn, ul. Lotnicza 1
tel. (055) 79 80 40

PRABUTY * PRABUTY * PRABUTY * PRABUTY * PRABUTY

TYDZIEŃ W KWIDZYŃNIE

Szkoły na mieszkania

Rada Miasta i Gminy Prabuty podjęła uchwałę o przejęciu od Skarbu Państwa zabudowań Szkoły Rolniczej w Raniewie, a również o zbyciu lokali po Szkole Podstawowej w Sypanicy i po Przedszkolu nr 2 w Prabutach. W dotychczasowych budynkach oświatowych powstaną mieszkania, które następnie zostaną sprzedane

W skład kompleksu w Raniewie, który samorząd prabucki przejął od ministerstwa rolnictwa, wchodzi budynek mieszkalny, internat, budynki szkolne o łącznej powierzchni 48600 m². Po przejęciu obiektu zostaną one zamienione na mieszkania. Podobny los czeka Przedszkole nr 2, gdzie powstaną

4 mieszkania i trzyklasową Szkołę Podstawową. W podprabuckiej Sypanicy po urządzeniu mieszkań zostaną one sprzedane. Samorząd zamierza również sprzedać obiekt, w którym mieszczą się wiejski dom towarowy, a prawo pierwokupu będą mieli dotychczasowi użytkownicy. (graf)

Rekreacja na cmentarzu?

Największe kontrowersje podczas XX sesji Rady Miasta i Gminy Prabuty wywołała sprawa działek rekreacyjnych nad jeziorem Dziergoch w miejscowości Górówychoy. Dziaki w Górówychoch były sprzedane przez ostatniego naczelnika Prabut w końcu lat osiemdziesiątych. Nie wiadomo dlaczego część działek została zakupiona przez mieszkańców Łodzi, a o sprzedaży nie wiedzieli nic mieszkańcy Prabut.

Skandalem okazał się fakt, że dwie działki rekreacyjne są położone na terenie byłego cmentarza

ewangelickiego, na którym jeszcze w okresie sprzedaży znajdowały się nagrobki.

Z problemem "cmentarnych" działek, jako że naczelnik sprzedał je odeszłym, musiał uporać się obecny samorząd. Problem był tym większy, że działki zostały nabyte zgodnie z obowiązującym prawem. Samorząd prabucki zaproponował właścicielom "cmentarnych" działek zamianę na działki podobnej wielkości również położone na terenie Władców. Obecni na sesji nie wyrażali na to zgody. Nie przemawiali do nich argumenty radnego Ryszarda Rebeszki,

który "gratulował" wypożycznika na cmentarzu" oraz radnego Jana Homy, mówiącego, że "cmentarzami nie handluje". Mimo tego radni prabucki podjęli uchwałę o odrzuceniu protestu, co oznacza, że na cmentarzu w Górówychoch nie będzie rekreacji.

Władze samorządowe Prabut mają zamiar zadbać o wszystkie cmentarze, które kiedyś funkcjonowały na terenie miasta i gminy, w tym o prabucki cmentarz kirkut żydowski. Tereny cmentarne zostaną uporządkowane i odpowiednio oznaczone. (graf)

KRONIKA POLICYJNA

Włamanie w Lubnowach
W nocy z 26 na 27 października włamano się do sklepu w Lubnowach (gm. Susz). Skradzionym in alkohol. Wartość skradzionych towarów wyniosła 5 000 zł.

Zmarł nagle
27 października w Suszu zmarł nagle 49-letni Stefan K. Jego ciało znaleziono w przydomowej komórce. Trwają czynności wyjaśniające.

Chciał wyludzić
29 października usiłowano wyludzić w banku PKO BP w Kwidzynie świadczenia udzielenie NFI. Powiadomiona policja zatrzymała mężczyznę podejrzanego o wyludzenie.

Ukradł poloniza
29 października z mi strzeżonego parkingu ul. Korczaka w Kwidzynie skradziono czarne poloniza - nr rej. ELV 5737.

Potrąciła na pasach
29 października na ul. Mi-

ekwicza w Kwidzynie kierująca samochodem audi 80 45-letnia Krystyna K., potrącała na przejściu dla pieszych 62-letnią Helenę N. Kobietę z obrażeniami przewieziono do szpitala.

Wypadek na Łąkowej
30 października na Łąkowej w Kwidzynie Andrzej K. kierujący polonizem potrącił 65-letnią Joannę W., która doznała niegroźnych potłuczeń. Kierowca poloniza był trzeźwy.

Wypadek w „Torpalu”
30 października jeden z pracowników firmy "Torpal" prawdopodobnie w wyniku nieuważnej obsługi obrzezania oliwni i Męczyzny odrażonego do szpitala.

Zabrali mikrofalówkę
30 października w Kwidzynie w ul. Warszawskiej włamano się do sklepu AGD i skradziono mikrofalówkę oraz opiekacz o wartości 1 400 zł.

STRAŻ POŻARNA

25 października w Bronisławowie (gm. Sadlinki) zapaliła się suszarnia tytoniu. Przyczyną pożaru nie ustalono. Straty wyniosły 1 700 zł. Spaliło się 400 kg suszającego tytoniu.

26 października w Kwidzynie na ul. Łąkowej zapaliły się sadze w komnie budynku mieszkalnego. Strat nie od-

notowano. Przyczyną było nagromadzenie się dużej ilości sadzy w przewodzie kominowym.

26 października prawdopodobnie w wyniku podpalenia spaliła się sterta smierci przy budynku na ul. 3 Maja w Kwidzynie. Strat nie odnotowano.

URZĄD STANU CYWILNEGO

Urodzenia: ogółem zarejestrowano 17 dzieci: 11 dziewczynek i 6 chłopców.

Śluby: udzielono 7 ślubów.

Zgony: Reinhold Szreiber, Edmund Sadowski, Helena Kopczyńska, Władysław Łukasiewicz, Jan Rencicki

SUSZ * SUSZ

MALWA DLA LUDWIKA

Plyn do mycia naczyń "Ludwik" firmy Inco-Veritas produkowany m.in. w fabryce w Suszu otrzymał "Złotą Malwę". Jest to już kolejna nagroda po godle "Teraz Polska" dla tego popularnego w polskich domach płynu. Nagrody "Malwy" przyznaje dla najlepszych polskich wyrobów i usług redakcja ma-

gazynu gospodarczo-kulturalnego "Polska Oferta", radio WA-WA oraz magazyn "Polish Foreign Trade". O wyborze "Złoty Malwy", które są przyznawane w kilku kategoriach decydują sami konsumenci, którzy biorą udział w rankingu prowadzonym przez redakcję.

Z Kazachstanu do Prabut

Rada Miasta i Gminy Prabuty podczas XX sesji, 26 października, podjęła jednoznacznie uchwałę o wyrażeniu zgody na przyjęcie i osiedlenie w Prabutach polskiej dwuosobowej rodziny z Kazachstanu - Niny i Kazimierza Chmielewskich

Władze samorządowe Prabut gwarantują będącym już na emeryturze mieszkańcom kazachskiej miejscowości Szynekiet (pani Nina ma 70 lat, pan Kazimierz - 77) mieszkanie, a w razie gdyby władze Kazachstanu nie wyraziły zgody na wypłacanie emerytury także pokrycie kosztów utrzymania.

Państwo Chmielewscy pochodzą z polskiego do 17 września 1939 r. Kostopola. Do miejscowości Szynekiet w Kazachstanie trafili dopiero w 1953 r. Po zdradzieckiej agresji wojsk sowieckich 17 września 1939 r. Kostopol znalazł się pod sowiecką okupacją. W kwietniu 1941 r. wówczas 22-letni Kazimierz Chmielewski został siłą wcielony do armii sowieckiej, w 1942 r. odesłano go do robotcy

brzydą "międzynarodowej" - obok Polaków byli tam m.in. Grecy i Węgrzy, która pracowała w zakładach kbrojowych w miejscowości Zakamarsk w Uzbekistanie. Praca w tych zakładach stała się po wojnie przyczyną odmowy panu Kazimierzowi zgody na powrót do Polski. Władze sowieckie tłumaczyły się tym, że pracując "zbrojeniu" poznał on tajemnice państwowe. W 1953 r. Kazimierz Chmielewski osiedlono w miejscowości Szynekiet w Kazachstanie.

Państwo Chmielewscy, mimo tylu lat na obczyźnie, mówią doskonale po polsku i w miarę kabaretowym wystąpi satyryk Krzysztof Piasecki - ex skaut piny, aktualnie występujący w programie TV Polsat "Dziurny satyryk krajui Miss Telewizji" oraz w III programie Polskiego Radia "Pawtórka z rozrywki". (graf)

W piśmie skierowanym do prabuckiego samorządu, prosiąc o osiedlenie, państwo Chmielewscy napisali: "(...) U schyłku swoich lat chcemy, aby nas plomierzy ziomkómgzanas na czystej ziemi (...)". (graf)

Zarobić na współpracy

Gmina Prabuty w 1994 roku podpisała umowę o partnerskiej współpracy z niemiecką gminą Tollenseetal-Burow w Makleburgii. Umowa przewiduje współpracę kulturalną, sportową, kontakty młodzieży i współpracę gospodarczą

W ramach tej ostatniej, w połowie października grupa przedsiębiorców reprezentująca średni i drobny biznes z Prabut, Susza i Kwidzyna wraz z burmistrzem Prabut Markiem Stanisławskim przebywała w Niemczech.

Ze strony polskiej przedsięwzięcia prezentowali m.in. branżę agroltechniczną, przetwórstwo produktów rolnospożywczych, przemysł lekki oraz spedycję i transport.

Tematyka spotkań, które odbyły się w ramach współpracy, dotyczyła goście z Polski z samorządowcami i przemysłowcami niemieckimi obejmowała re-strukturyzacje gospodarki wschodnio-niemieckiej, wdrażanie nowoczesnych technologii w przetwórstwo produktów rolnych oraz finansowanie transakcji importowych i eksportowych. (graf)

Zwiedzano nowoczesną, pełną iść mierzanie i browar.

Ze strony niemieckiej w spotkaniach uczestniczyli bad-dzo wielu przedsiębiorców interesujących się współpracą ze stroną polską.

Zostały nawiązane pierwsze kontakty gospodarcze, wynikiem różnych były już uzgodnienia konkretnych dostaw.

Brali w nich udział także przedstawiciele urzędów celnych, którzy wyjaśniali sprawy związane z importem i eksportem. Jeden z kwidzyńskich radnych, który przebywał z prabucką delegacją w Niemczech stwierdził:

"My do kontaktów z Celle musimy głównie dopłacać, taka mała gmina jak Prabuty pokazała, że można na tym również zarobić". (graf)

MGOK zaprasza

Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Prabutach zaprasza 6 listopada na pełne zabawy i humor przedstawienie "Gargamel i smurfy" w wykonaniu aktorów krakowskich. Spektakl rozpocznie się o godz. 9.00.

15 listopada w sali MGOK po raz pierwszy od niepamiętnych czasów odbędzie się impreza artystyczna.

O godz. 18.00 z programem kabaretowym wystąpi satyryk Krzysztof Piasecki - ex skaut piny, aktualnie występujący w programie TV Polsat "Dziurny satyryk krajui Miss Telewizji" oraz w III programie Polskiego Radia "Pawtórka z rozrywki". (graf)

SALON PRABUCKI W CASABLANCE

Prabucka kawiarnia „Casablanca” szczytaczca się powoli w lokalną galerię sztuki

Jest to niewątpliwie zasługa artysty - amatora z podprabuckiego Redowa, malarza i rzeźbiarza Ryszarda Rebeszki, który w "Casablance" kilka razy do roku prezentuje obrazy autorstwa kwidzyńskich i prabuckich artystów - amatorów. W okresie wrzesień - październik byli w "Casablance" mogli podziwiać prace Katarzyny Helstowskiej, a 30 października została otwarta czwarta już w tym roku, wystawa pt. "Salon Prabucki", jako że swoje prace tym razem wystawiają artyści z Prabut: Andrzej Zosiak, Bogdan Nowotko, Andrzej Chrobot i Barbara Olsza-Białecka. Łącznie w "Casablance" zawisło ponad 30 obrazów. (graf)

Zarząd nagrodił nauczycieli

Z okazji Święta Edukacji Narodowej Zarząd Miasta i Gminy w Prabutach wyróżnił grupę nauczycieli szkół podstawowych i przedszkoli. Nagrody otrzymał: Ewa Dobaczewska z SP 1, Elżbieta Semeniuk i Stefan Michalewski z SP 2, Beata Misiewicz - SP Obrynowo, Andrzej Hnatynski - SP Ko-

łodziej, Jędrzej Krasieński - SP Rodowo oraz Elżbieta Stępią z Przedszkola nr 1, Jądwa Jakimowicz - Przedszkole nr 3 i Alicja Szluzewska - Przedszkole nr 4.

Oprócz nagród wyróżnieni otrzymali listy gratulacyjne i życzenia. (graf)

Sport i rekreacja dla wszystkich

Na okres jesienno-zimowy Miejsko-Gminny Zakład Budżetowy w Prabutach przygotował szereg imprez o charakterze sportowo-rekreacyjnym, do udziału w których zaprasza wszystkich chętnych

26 października na boisku sanatorium rozegrano Mistrzostwa Miasta i Gminy w Piłce Nożnej Szkół Podstawowych. Wzięło w nich udział 5 drużyn reprezentujących szkoły z terenu miasta i gminy. Zwyciężyła ekipa Szkoły Podstawowej nr 2, która w finale

pokonała prabucką "Jedynkę" 3:1, ale dopiero w rzutach karnych, gdyż w regularnym czasie gry był remisowy 1:1. Trzecie miejsce zajęła Szkoła Podstawowa z Trumiejek, która pokonała SP Rodowo 2:0. Piątą lokatę zajęła Szkoła Podstawowa w Kołodziejach.

4 listopada rozpoczął się turniej tenisa stołowego, a rozgrywki potrwać dwa tygodnie.

22-23 listopada rozegrany zostanie halowy turniej badmintonu. W grudniu rozpoczyna się rozgrywki koszykarzy. (graf)

Kombatanci wybrali władze

W Prabutach odbył się Zjazd Kombatantów Byłych Więźniów Politycznych Koła Miejsko-Gminnego Prabuty.

Uczestnicy Zjazdu, obok podsumowania dotychczasowej działalności, wybrali 13-osobowy Zarząd Koła i prezesa. Został nim oficer rezerwy Wojska Polskiego uczestnik II wojny światowej, odznaczony wieloma medalami wojenskimi i odznaczeniami państwowymi - Kazimierz Jurys. (graf)

Przedsiębiorstwo Prywatne
Elżbieta Keprowska
82-500 Kwidzyn, Owczo 37
tel. (055) 79-48-48 (czynny całą dobę)
USŁUGI TRANSPORTOWO-SPRZĘTOWE
ROBOTY ZIEMNE
samochodami ciężarowymi marki Kamaz (wywrotki skrzyniowe z przyczepą, 20-tonowe) oraz FADROMA L-200
Przewoży materiałów sypkich: żwiru, węgla, piasku, zboża i innych

HANDEL * ZAMIANA * OBRÓT NIERUCHOMOŚCI
UBEZPIECZENIA MAJĄTKOWE
T.U. Fenix S.A.
FIRMA „G & C”
Spółka z o.o. w Kwidzynie
ul. Chopina 21, tel./fax (055) 79-40-32

SKLEP EFEKT
● TELEWIZORY
● MAGNETOWIDY
● KAMERY WIDEO
● WIEŻE
● RADIA SAMOCHODOWE
AUTORYZOWANY SPRZEDAWCA
SONY
Kwidzyn
ul. Targowa 10, tel. 33-52

P.P.U. „DESCO”
HURTOWNIA
Kwidzyn, ul. Toruńska 28
Tel. (055) 79-42-95, 79-70-49
oferuje:
● Przewody i osprzęt elektryczny
● CENY FABRYCZNE DLA PRZEDSIĘBIORCÓW
● Grzejniki, piece gazowe firmy
POTTERTON MYSON
ATRAKCYJNE CENY

Redakcja Kuriera Kwidzyńskiego
82-500 Kwidzyn
ul. Braterstwa Narodów 46
tel. (055) 79-30-59
przyjmuje reklamy i ogłoszenia do dziennika
RZECZPOSPOLITA

WALMAR HURTOWNIA
- GLAZURA, TERAKOTA
- KLEJE I FUGI DO PŁYTEK CERAMICZNYCH
- GRESY, PŁYTKI MROZOODPORNE
- CERAMIKA, ARMATURA ŁAZIENKOWA
- PUSTAKI, BŁOCKI, DACHÓWKI
firmy **M. Meier** Ceny producenta
- PŁYTY GIPSOWE „NIDA” Ceny producenta
- GRZEJNIKI ŁAZIENKOWE I ALUMINIOWE
PUNKTY SPRZEDAŻY:
Kwidzyn, ul. 11 Listopada 22
(teren byłej Jednostki Wojskowej),
tel./fax (055) 79-62-39, 79-39-55 wew. 26
Baldram 27 k. Kwidzyna,
tel. (055) 79-24-26
CENY KONKURENCYJNE

Zawory już zamontowane BĘDĄ ZAKŁADAĆ PODZIELNIKI KOSZTÓW

31 października w budynkach Zakładu Gospodarki Mieszaniowej zakończono montaż zaworów termostaticznych. Prezes ZGM Michał Leszczyński uważa, że zawory te będą pełniły dwie funkcje jednocześnie: kryzy nastawczej (stare kryzy w wielu budynkach przestały funkcjonować, a mieszkania były niedograne) i swoistego rodzaju mechanizmu oszczędzającego ciepło i co za tym idzie - pieniądze.

Termostat bowiem w zależności od temperatury pomieszczenia, zamyka się i otwiera. Zawory termostaticzne z powodzeniem funkcjonują już w wielu budynkach spółdzielni mieszkaniowych.

4 listopada rozpoczęło w budynkach administracyjnych przez ZGM zakładanie podzielników kosztów. Po założeniu podzielników kosztów opłata za zużycie energii cieplnej będzie naliczana według jego wskazań. Jak powiedział prezes M. Leszczyński wprawdzie będzie starał się wszystkich przekonać, że rozliczenie według podzielnika jest korzystniejsze, ale osoby nie wyrażające zgody na nowy sposób naliczania będą płaciły według dotychczasowych warunków.

Przy obliczaniu kosztów zużycia energii cieplnej zastosowano niemiecki system SKI-BATRON. W Kwidzynie - jak już informowaliśmy - system został wybrany w drodze przetargu. J.K.

MOST CORAZ BLIŻEJ... Burmistrz spotkał się z wojewodą

Burmistrz Kwidzyna Jerzy Godzik spotkał się 28 października z wojewodą elbląskim Władysławem Mańkulem w sprawie budowy mostu na Wiśle.

Burmistrz zabrał o poparcie wojewody w staraniach samorządu, dotyczących budowy mostu, który połączyłby dwa brzozy Wiśły w okolicach Kwidzyna.

Na ostatniej sesji rady Miejskiej, która odbyła się 24 października, radni w za-

łożeniach do projektu budżetu Kwidzyna na rok 1997 zlecieli Zarządowi Miasta kontynuowanie starań w zakresie połączenia brzozy Wiśły oraz budowę obwodnicy dla Kwidzyna.

Burmistrz Jerzy Godzik powiedział po spotkaniu z wojewodą, że było ono owocne. Wojewoda poparł starania miasta w sprawie budowy mostu. Następnym krokiem będzie podpisanie umowy z Wydziałem Ekonomicznym Uniwersytetu

Gdańskiego, który opracuje analizę ekonomiczną, uzasadniającą budowę mostu na Wiśle. Burmistrz Jerzy Godzik uważa, że poparcie wojewody przed jego wyjazdem w rozmowach z ministerstwem transportu. Na pytanie czy umieszczenie mostu w programie Rady Naczelnej SdRP pomoże w jego budowie, burmistrz powiedział, że nie zaszkodzi. Dodał, że sprawę mostu traktuje nie w kategoriach politycznych, ale ekonomicznych.

Sprawa budowy mostu to jeden z podstawowych pro-

blemów Kwidzyna, który praktycznie jest odcięty od głównych szlaków komunikacyjnych. Umożliwienie połączenia komunikacyjnego Kwidzyna z planowaną w przedsięwzięciu autostradą Północ-Południe staje się dla wielu bardzo ważne, zwłaszcza dla przedsiębiorstw w rejonie miasta. Tylko International Paper przewozi rocznie około 1 miliona ton surowców i produktów. Poparcie wojewody i starania burmistrza Jerzego Godzika czynią budowę mostu zadaniem, na które można spojrzeć bardziej realnie.

J.K.

KONTROLA JAKOŚCI

Jakiś czas temu, we wrześniu tego roku, na terenie naszego miasta pojawiły się jaskrawe, nowe kosze na odpady.

Cena jednego śmiejkina wyniosła 140 zł i miały to być nowoczesne kosze, odporne na łamanie, gniecie i palenie.

Jako, że miały być odporne - znalazły się tacy "kontrolerzy jakości", którzy zapragnęli przetestować owe kosze.

O skutkach tej konfrontacji możemy się przekonać przechodząc obok parku przy Placu Plebiscytowym - my odpowemy krótko - kontrolerzy górą.

WISZA

Modernizacja się rozkręca

WIDOCZNE ZMIANY W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ

Jak podkreśla dyrektor DPS Kazimierz Gorlewicz, załuga to dyrektora WZPS Anny Szyszko. DPS dysponuje również kwotą 65 tys. zł, opodarowaną przez International Paper Kwidzyn S.A. Jednak pieniądze te zostaną wykorzystane na zakup wyposażenia.

Prace związane z wybudowaniem jadalni potrąją

do końca listopada. Kolejne etapy będą realizowane w latach 1997-1998.

Zmodernizowana zostanie najstarsza część budynku. Powstaną w nim jedno- i dwuosobowe pokoje z umywalkami. Wymienione zostanie instalacja o. i zmieniony system ogrzewania na olejowo-gazowe. Powstanie też nowa ekologiczna kotłownia.

Rozbudowana zostanie stara część Domu Pomocy Społecznej.

Fot. J. K.

JAKOŚĆ W CECHU

Piętnastce firm zakwalifikowało się do finału konkursu FIRMA Z JAKOŚCIĄ, zorganizowanego przez Izbę Rzemieślniczą oraz Wojewódzkie Zrzeszenie Prywatnego Handlu i Usług w Gdańsku. Z piętnastu finalistów aż siedmiu to firmy zrzeszone w Cechu Rzemiosł Różnych w Kwidzynie.

Oceniają firmy brano pod uwagę m.in. warunki socjalne, obsługę klienta, atrakcyjność wyrobu i jego jakość, a także estetykę czystości i wyposażenia zakładu.

Istotny był czynnik ekologiczny, czyli funkcjonowanie zakładu w kontekście ochrony środowiska. Firmy zrzeszone w Cechu Rzemiosł Różnych, które znalazły się w finale musiały wypełnić specjalne ankiety, które następnie poddano szczegółowej weryfikacji przez dwóch ekspertów z Politechniki Gdańskiej: Andrzeja Mellera (ekspert jakości) i Andrzeja Domańskiego (ekspert Polskiej Nagrody Jakości).

Do finału zakwalifikowały się cztery kwidzyńskie zakłady w kategorii firmy średnie i trzy w kategorii firmy małe. W firmach średnich, zatrudniających od 6 do 10 osób, najlepsze z Kwidzyna to: Blacharstwo Samochodowe Cezarego Szewczaka, Piekarnia i Handel Artykulami Spożywczymi Jana Dubasa,

Zakład Kamieniarski Marka Paprockiego i Cukiernia "U Splita" Ryszarda Splita. W kategorii małych zakładów, zatrudniających do pięciu osób, najlepsze okazały się: Firma Meblowa PROFIL Mieczysława Bednarza, Zakład Fryzjerski Grażyni Drellich oraz Zakład Elektromechaniki i Diagnostyki Mieczysława Żebrowskiego.

W pierwszym tego rodzaju konkursie w województwie elbląskim i gdańskim udział wzięło 45 firm. Konkurs organizowany jest w ramach projektu szwajcarsko-polskiego, który od kilku lat wspomaga polskie rzemiosło.

Finał konkursu odbędzie się 28 listopada w Operze Bałtyckiej w Gdańsku. W imprezie weźmie udział m.in. wojewoda gdański H. Wojciechowski. Po weryfikacji zostaną wytypowani zwycięzcy w trzech kategoriach (firma mała, średnia i duża). Zwycięzca, oprócz pucharu, będzie miał szerokie możliwości zainstalowania na rynku polskim i szwajcarskim. J.K.

STRZELALI O PUCHAR ŚWIĘTA NIEPODLEGŁOŚCI

W ostatnią październikową sobotę odbyły się na wyremontowanej strzelnicy zawodowej strzelanie o Puchar Święta Niepodległości.

Organizatorami imprezy byli: inspektor ochrony cywilnej kwidzyńskiego Urzędu Miejskiego Andrzej Szpala oraz Zarząd Miejski Ligi Obrony Kraju. W zawodach wzięła udział rekordowa liczba około 80 uczestników 21 trzysobowych drużyn, reprezentujących kwidzyńskie przedsiębiorstwa i instytucje. Świadczy to tym, jak

trafny posunięciem był remont, w wyniku którego przywrócono do życia kwidzyńską strzelnicę. Podczas zawodów strzelano z karabinka sportowego odległości 50 m. Były one rozgrywane w konkurencji indywidualnej i zespołowej.

Zespołowo zwyciężyła drużyna Urzędu Miejskiego w składzie Piotr Wilk, Roman Bera i Marian Kośka, którzy zdobyli 117 pkt. Oni też zostali nagrodzeni Pucharem Święta Niepodległości. Drużyna UWP wyprzedziła o jeden punkt

drużynę Philipsa - 116 pkt oraz Zespół Szkół Zawodowych nr 2 - 112 pkt. Indywidualnie najlepszym strzelcem okazał się wiceburmistrz Piotr Wilk, który zdobył 45 na 50 możliwych punktów. Wyrzucił on Bernadette Młotkę, reprezentantkę ZSZ nr 2 - 44 pkt oraz Michała Cielietkowskiego z ZSZ nr 1 - 44 pkt. Wszyscy uczestnicy imprezy otrzymali grochówkę z wkładką, a dzieciom mogliśmy wręczyć swoje siły w strzelaniu z broni pneumatycznej. J.K.

cia

WYKŁADZINY
● WYKŁADZINY
● DYWANY
● TAPETY
● DUŻY WYBÓR
● PROMOCYJNE CENY
KWIDZYN, UL. TORUŃSKA 36 (OBOK „SYNAK MEBLE”)
DLA KAŻDEGO

PPHU „ZATORZE” ZAPRASZA DO DEPOZYTOWEGO PUNKTU SPRZEDAŻY WĘGLA

KOPALNI „PIAST”

- CENY PROMOCYJNE
- SPRZEDAŻ RATALNA

KWIDZYN, ul. Mostowa 2
tel. 26-31 wew. 360

Dawny skład opału na kolej
Czynne w godz. 8.00-16.00

Zapewniamy transport

PPHU „PRODOM”
KWIDZYN-MAREZA
UL. DŁUGA 5
tel./fax (055) 79-40-63

SPRZEDAŻ I MONTAŻ

- OKNA PCV
- DRZWI Z DREWNA
- BRAMY GARAŻOWE

„HÖRMANN”

- SCHODY
- ZALUZJE I ROLETY

SPRZEDAŻ RATALNA ZAPRASZAMY OD 8.00 DO 17.00

- okna PCV i drewniane (Wołomin)
- drzwi tłoczone
- stolarka aluminiowa
- bramy garażowe
- rolety i rolazony
- siding- elewacje
- sufity podwieszane
- panele boazerijne
- podłogi szwedzkie

P.H.U. LUNAR
Kwidzyn, ul. Toruńska 36, tel. (055) 79-63-31

SKLEP MUZYCZNY

RATY maks
82-500 Kwidzyn
ul. Tęczowa 1-H

INSTRUMENTY KLAWISZOWE
GITARY
AKCESORIA
MIKROFONY
PŁYTY CD
KASETY

KOMIS

SPROWADZAMY INSTRUMENTY NA ZAMÓWIENIE

Rewolucja w opiece społecznej ZMIANY W KWIDZYŃSKIM MOPS

Konkurs na stanowisko kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kwidzynie to tylko początek zmian, jakie muszą nastąpić w systemie opieki społecznej. Wiadomo już, że wszelkie zmiany porządzone zostaną gorącymi dyskusjami. Pomoc społeczna to bowiem nie tylko MOPS-y, ale szereg różnego rodzaju instytucji świeckich i katolickich, jak np. Caritas. Wszystkie one chcą pomagać tym, których doświadczają losy lub tym, którzy w zadan sposób nie potrafili dostosować się do zmian, które w Polsce trwają od siedmiu lat.

Potrzeba zdolnego szefa i koordynatora

Jak zawiądywać opieką społeczną w gminie i stworzyć warunki pomocy wszystkim tego potrzebującym? Mówi się, że od przyszłego głowa nie być to oczywiście prawdą. Jednak z nadmiaru możliwości można stracić orientację i pogubić się do tego stopnia, że tracąc zdolność podejmowania decyzji. Podobnie może być z dużą ilością fundacji i stowarzyszeń świadzących pomoc, niejednokrotnie dublujących działania, nie zdających sobie z tego sprawy.

Poza tym owe instytucje często nie orientują się w formach pomocy świadczonej przez innych, niewiadomości blokując przepływ informacji.

Wydaje się, że kierownik ośrodka pomocy społecznej, w którym jakby ogniskują się problemy opieki społecznej w mieście, powinien być swoim rodzaju koordynatorem takich działań. Jednakże zbytnią kontrolę nad całością musiałby być stworzony odpowiedni system, pozwalający na maksymalne wykorzystanie sił i środków, którymi w ramach opieki społecznej dysponują miasto lub gmina.

Oczywiście system nie powinien hamować "konkurencji" różnych instytucji świadzących pomoc. Chodzi tutaj raczej o przepływ informacji, który zapewniłby działanie opieki w sposób racjonalny.

Kandydatów na stanowisko kierownika kwidzyńskiego MOPSu postawiono duże wymagania. Wydaje się, że niezbędne, gdyż pomoc społeczna to nie tylko dzielenie środków rządowych i samorządowych.

Kandydat posiadacz musiałby wyższe wykształcenie magisterskie lub wyższe zawodowe studia administracyjne, najlepiej ze specjalizacją z zakresu organizacji pomocy społecznej (dopuszczono osoby

kończące studia), wykazać się co najmniej pięcioletnim stażem pracy lub pięcioletnim stażem pracy społecznej, w tym dwa lata na stanowisku kierowniczym. Wybranie kandydata to jednak tylko początek reorganizacji Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, który będzie musiał działać w nowych warunkach, określonych przez nowelizację ustawy o pomocy społecznej. Reorganizacja oznacza również pierwszy krok na drodze do przyszłościowego ratyfikowania przez Polskę Europejskiej Karty Społecznej.

Koncepcja już była

Władze samorządowe Kwidzyna już dwa lata temu rozważały koncepcję dotyczącą racjonalnego działania pomocy społecznej. Twierdzono, że trzeba racjonalizować wydatki ze względu na ograniczone środki, a jednocześnie ogromne potrzeby. Zwrocono uwagę, że należałoby przeanalizować tymczasowy stan organizacyjny i finansowy działających w Kwidzynie instytucji świadczących pomoc.

Radny Gierorz Gorlewicz wystąpił z wnioskiem o wydobycie koncepcji pomocy społecznej z komisji zdrowia i pomocy społecznej, działającej przy Radzie Miejskiej. Radni zaakceptowali ową pomysł.

Sprawa realizacji założeń dotyczących stworzenia systemu koordynacji działań instytucji związanych z pomocą społeczną jednak uchłona na ponad 1.5 roku. Dopiero dzisiaj wraca się do tej sprawy, przy okazji reorganizacji Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kwidzynie.

Poznać miejsce i rolę pomocy społecznej

Rada Pomocy Społecznej, działająca przy ministrze pracy i polityki społecznej, w której pracują przedstawiciele środowisk naukowych, organizacji pozarządowych, związków zawodowych i urzędów pomocy społecznej, kierowana przez Janusza Galeziaka, pod koniec października zwróciła się z prośbą o przyłączenie się do dyskusji poświęconej roli i miejscu pomocy społecznej w społeczeństwie. Przewodniczący RPS Janusz Głęziak uważa, że wokół pomocy społecznej nagromadziło się wiele nieporozumień, polegających na uprzedzeniach lub nadmiernych oczekiwaniach. Jego zdaniem o pomocy społecznej często dyskutuje się w oderwaniu od całej polityki gospodarczej państwa i przemian społecznych, które się

dokonyują. Zdaniem Rady Pomocy Społecznej dotychczasowy system pomocy społecznej ma na celu doprowadzenie do samodzielnego funkcjonowania osób i rodzin przy wykorzystaniu ich możliwości, zapobieganie społecznej izolacji i osiagnięciu przez osoby i rodziny standardu godnego życia. Jednak RPS pyta jednocześnie, jak daleko powinna sięgać interwencja pomocy społecznej w życie jednostki i rodziny niezdolnych do samodzielnego funkcjonowania oraz czy celem pomocy społecznej powinno być zaspokajanie potrzeb wszystkich, a może tylko niektórych osób? Rada Pomocy Społecznej przy ministrze pracy i polityki społecznej podkreśla, że istotną jest sprawa współpracy wspomnianych wyżej różnych podmiotów pomocy społecznej - rządowych, pozarządowych, lokalnych, świeckich, wyznaniowych itp. Na te i inne pytania będzie musiał odpowiedzieć kwidzyński samorząd. Wydaje się także, że trudno mówić o systemowych rozwiązaniach bez wspólnego programu w tej dziedzinie dla całego regionu kwidzyńskiego.

Pomoc w obronie człowieka

Państwo prawa to określenie, które sugeruje, że jednostka w takim państwie jest traktowana na równi ze wszystkimi. Nie obawiają się w takim państwie zasady "równych i różniejszych", która nie jest nagminnie stosowana jest zarówno na niwie lokalnej jak i centralnej.

Pomoc społeczna w tego typu państwie zdefiniowana jest jako skutecznego wspierania osób, które z różnych powodów znalazły się na marginesie życia. Należy także system testowania jakim na zrywem organizm jest społeczeństwo. Nawet zrobić się tego nie da, nawet poprzez komputerowe symulacje. Problem w tym, że system pomocy społecznej, który byłby tworzony w Kwidzynie nie mógłby być pasmem nieudanych eksperymentów. Pomoc społeczna to szczególna dziedzina życia, wymagająca rozważli i uwzględnienia tego, że często dotyczy osób, które znalazły się w wyjątkowo trudnej sytuacji. Nie ma tutaj mowy o administracyjnym, bezwzględny podjęciu, gdyż załrca one cechy człowieczeństwa, a przecież dla ochrony tego została stworzona.

Jacek Kluczkowski

Odnaczenia dla dziewcząt

Z okazji 50-lecia istnienia Urzędów Stanu Cywilnego, 23 października w Urzędzie Województwa w Elblągu odbyło się spotkanie kierowników i pracowników USC z województwa elbląskiego - onegdaj nazywanego ich dziewczętami. Kilkadziesiąt pań i jeden pan otrzymali odznaczenia państwowe nagrody i okolicznościowe dyplomy.

Wśród nagrodzonych znalazła się **Daniela Wasiak** - długoletnia kierowniczka USC w Kwidzynie.

NAD LIWĄ JAŚNIEJ BEZ BŁOTA

Z początkiem listopada - o czym poinformował nas prezes Spółdzielni Mieszkaniowej "Nad Liwą" **Bolesław Winnicki** - rozpoczyna się niezwykle długo oczekiwane przez mieszkańców prace budowlane związane z urządzeniem parkingu, oświetlenia i odwodnienia najmłodszego z kwidzyńskich osiedli - "Nad Liwą".

Prace te, w wyniku których powstanie ponad 50 miejsc parkingowych, międzyosiedlowa droga, o ile nie staną na przeszkodzie warunki pogodowe, mają być zakończone jeszcze w tym roku. Wykonawca prac jest kwidzyńska firma "BUDREM". Rozpoczęcie tych prac było możliwe dzięki otrzymaniu przez spółdzielnię 98 tys. zł w ramach refinansowania infrastruktury technicznej zgodnie z rozporządzeniem ministerstwa budownictwa.

Miejsca parkingowe i uliczki międzyosiedlowe, które łącznie będą miały powierzchnię ponad 1 000 metrów kwadratowych

zostaną wyłożone kostką brukową, część z niej została przekazana nieodpłatnie spółdzielni przez władze lokalne. Prace będą kontynuowane, a ile znajdą się ponownie środki finansowe w roku przyszłym - wtedy też zostaną wykonane chodniki bezpośrednio przed blokami oraz zapewne zgodnie z obietnicą gospodarza miasta Jolanty Grau pojawią się na tym osiedlu stoły do gry w tenisa oraz kosze do gry w piłkę koszykową. Zostanie wykonana także mała architektura - ławki, zieleni, itp.

Prezes SM "Nad Liwą" **Bolesław Winnicki** zamierza także nieodpłatnie przekazać miastu tereny zielone bezpośrednio przylegające do rzeki Liwy, które obecnie znajdują się w gestii spółdzielni.

Prezes B. Winnicki wyjaśnił także, iż w budynkach spółdzielni "Nad Liwą" wbrew wcześniejszym planom, nie została podniesiona cena za ogrzewanie i jest ona na dotychczasowym poziomie.

ajc

KISIELICE • KISIELICE

SAMORZĄD INWESTUJE W SPORT

Prezesa jednosекyjnego Klubu Sportowego Olimpia Kisielice jest burmistrz **Tomasz Koprowski**. Stara się on w ten sposób zarządzić kulturą fizyczną lokalną społeczności.

T. Koprowski uważa, że sport to jedna z niewielu dziedzin życia, w której młodzież ma szansę na wyzwanie się po pracy czy zajęciach w szkole. Jeszcze przed kilkoma laty co sugeruje finansowany przez kisielickie władze klub. Obecnie kiedy lekko wywiązać się z końcem, głównym sponsorem klubu są władze samorządu, a obok nich kilku sponsorów.

W różnych grupach wiekowych trenuje obecnie w

"Olimpi" ponad 60 zawodników. Piłkarze mają do dyspozycji dwa boiska, a także obiekt w którym znajdują się szatnie i natryski. W planach znajduje się ukończenie budowy bieżni wokół głównej płyty boiska.

O tym, że sport zaczyna odgrywać w życiu społeczności kisielickiej coraz ważniejszą rolę, niech świadczy fakt, że poświęcono temu zagadnieniu jedną z sesji rady miasta i gminy.

Awans Olimpia do VI ligi był mieszkańców Kisielic wielkim wydarzeniem. Obecnie podczas rozgrywek na każdym meczu na trybunach zasiadają kibicostwo, których marzeniem jest aby ich drużyna utrzymała się w tej klasie rozgrywek.

(graf)

ZAPOMNIANY DWORZEC

Linie kolejową Prabuty-Kisielice zlikwidowano niefortunną, zdaniem lokalnego samorządu, decyzją Północnej Dyrekcji Kolei Państwowych w Gdańsku w 1991 r.

Z dawnej kisielickiej kolejki pozostał już tylko dworzec. Budynki stacji zbudowane jeszcze w ubiegłym stuleciu niszczeją, a władze kolejowe,

ktoś są jego prawnym właścicielem nie robią aby temu przeciwdziałać.

Do działań próbowały skłonić DOKP w Gdańsku władze samorządowe, zwracając się z prośbą w tej sprawie nawet do ministerstwa transportu, ale jak na razie bez rezultatu.

A stajki powoli zmienia się w ruinę.

(graf)

Złote wesele

W kwidzyńskim Urzędzie Stanu Cywilnego odbyła się uroczystość z okazji 50-lecia pożycia małżeńskiego. Tę niezwykłą rocznicę obchodzili państwo **Eleonora i Franciszek MORUSOWIE**.

Państwo Morusowie doczekali się 9 dzieci (3 córki i

6 synów), 24 wnucząt oraz 1 prawnuczek.
Z okazji Złotych Godów w imieniu Prezydenta RP publikacji zostało odznaczony medalem "Za dostojne pożycie małżeńskie", a oprócz życzeń i kwiatów otrzymał od burmistrza miasta nagrodę pieniężną.

Otwarto nową bibliotekę

4 listopada, to data otwarcia w budynku przy ul. Odrowążów 10 nowej placówki: **Biblioteki Środowiskowej Kwidzyńskiego Centrum Kultury**.

Utworzenie tej bardzo potrzebnej w tym rejonie placówki było możliwe dzięki porozumieniu zawartemu pomiędzy Kwidzyńskim Centrum Kultury a dyrekcją Szkoły Podstawowej nr 8 oraz osobistym staraniem dyrektora "Osminki" **Romana Bery**. Biblioteka będzie czynna przez dziesięć miesięcy w roku - od 1 września do 30 czerwca, od poniedziałku do piątku w godzinach 11.00-17.00. Z czytelnikami będzie można korzystać we wtorki, środy i piątki w godzinach 12.00-16.00 oraz w poniedziałki i czwartki w godzinach 14.00-16.00.

Jak poinformowała nas Wanda Borkowska - kierowniczka nowo utworzonej biblioteki, placówka powstała głównie z myślą o czytelnikach dorosłych oraz o młodzieży ze szkół ponadpodstawowych z osiedla Hallera, gdzie dotychczas brakowało tego typu instytucji. Biblioteka będzie upróżniona przede wszystkim na literaturę popularno-naukową z dziedziny informatyki, matematyki, fizyki, ekologii, chemii, co nie oznacza, że potencjalny czytelnik nie znajdzie pozycji z dziedziny historii czy innej nauki. W bibliotece znajdzie się także literatura piękna dla dorosłych i młodzieży oraz zestaw lektur szkolnych z zakresu szkoły ponadpodstawowej wraz z opracowaniami. W tym roku nowo utworzona placówka otrzymała w ramach budżetu Kwidzyńskiego Centrum Kultury 15 tys. zł na zakup książki (3 tys. zł na zakup literatury czasopiśmiennej). Dotychczas zakupiono około 1 tysiąca książek i zapnumerowano 25 czasopiśm. m.in. "KK", "Przygodki", "Wiedzę życie", "Świat nauki", "Tine", "Piękna nocka", "Politykę", "Dobre rady" a wiedza każdego coś milego...

ajc

Nowy kierownik MOPS

31 października w wyniku konkursu ogłoszonego przez miasto, wybrano nowego kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Kandydatów było dwóch. Komisja, w składzie której byli m.in. burmistrz miasta **Jerzy Godzik** i przedstawiciel

Wojewódzkiego Zespołu Opieki Społecznej, zdecydowała, że funkcję kierownika MOPS w Kwidzynie powierzy dotychczasowemu inspektorowi do spraw zagrożeń patologicznych i współpracy z organizacjami pozarządowymi - **Bożeną Kwiatkowskiej**.

cia

Zarząd Miejski w Kwidzynie

posiada do sprzedaży poza przetargiem działkę budowlaną przeznaczoną pod działalność handlowo-usługową lub gospodarczą położoną przy ul. Żwirowej nr geod. 14/8 o powierzchni 4688 m².

Oferty w kopertach zamkniętych prosimy składać w sekretariacie Urzędu Miejskiego w Kwidzynie w terminie do dnia 13 listopada 1996r.

Szczegółowe informacje można uzyskać w tutejszym urzędzie pokój nr 50, tel. 42-31 wew. 317.

200236

OGŁOSZENIE

Zarząd Spółdzielni Mieszkaniowej Lokatorsko-Własnościowej Prabuty ogłasza publiczny przetarg ustny na przydział własnościowego spółdzielczego prawa do lokalu użytkowego w budynku Rynek 3 w Prabutach.

Jest to lokal o pow. 754,9 m² znajdujący się w stanie surowym zamkniętym. Zaprojektowany jako lokal handlowy w strefie konserwatorskiej zabytków (centrum miasta).

Cena wywoławcza lokalu 173 627,00 zł.

Przetarg odbędzie się 8.11.1996 roku w siedzibie Spółdzielni w Prabutach, ul. Ogrodowa 16 o godzinie 12.00.

Wadium w wysokości 10% ceny wywoławczej, tj. 17 362,00 zł należy wpłacić na konto Spółdzielni w BS Prabuty nr 817132-316-2701-111 do dnia 7.11.1996 r.

Dla osób, które przetargu nie wygrały wadium zwraca się niezwłocznie. Wadium wniesione przez osobę, która przetarg wygrała zalicza się w poczet należności.

Jeżeli osoba, która przetarg wygrała, uchyliła się od zawarcia umowy w ciągu 30 dni od dnia przetargu, wadium ulega przepadkowemu na rzecz Spółdzielni Mieszkaniowej Lokatorsko-Własnościowej w Prabutach.

Dodatkowe informacje można uzyskać w Spółdzielni Mieszkaniowej Lokatorsko-Własnościowej w Prabutach, ul. Ogrodowa 16, pok. nr 4, tel. (055) 782-371.

200233

RZECZOZNAWCA MAJĄTKOWY

inż. KRZYSZTOF LUTEREK

poteca

usługi w zakresie

wyceny

składników

majątkowych

tel. 77-24-91 do 15.00

77-28-85 po 15.00

Adres:

ul. Baczyńskiego

82-400 Sztum

200236

Superalbum o Kwidzynie

W Kwidzyńskim Urzędzie Miejskim, w inicjatywę prezesa Zarządu International Paper Kwidziny S.A. odbyło się spotkanie, w którym wzięli udział - obok samorządowców i inicjatora - przedstawiciele przedsiębiorstw i banków.

IP Kwidziny S.A. planuje w przyszłości z samorządem i największymi kwidzyńskimi firmami oraz bankami wydać wysokiej klasy album o Kwidzynie. Wydawcą albumu ma być jedna z gdańskich spółek, a wśród autorów kwidzyńskiej historii mają znaleźć się m.in. profesorowie Uniwersytetu Gdańskiego Władysław Odynek i Jan Poweński. Opracowanie graficzne i zdjęć mają być autorstwa artystów z gdańskich ASP. Wzorcem dla kwidzyńskiego albumu ma być album wydany z okazji 1000-lecia Gdańska.

Zdaniem burmistrza Jerzego

Godzka jest to album niezwykły. "Tak pięknego albumu jeszcze nie widzieliśmy, chociaż miałem okazję widzieć szereg albumów z całego świata" - dodaje kwidzyński burmistrz.

Nakład albumu o Kwidzynie ma wynieść 2000 egzemplarzy, a w kosztach partycypowałyby zainteresowane przedsiębiorstwa samorząd. Wydanie albumu planowane jest na koniec przyszłego roku. Nie byłyby dostępne w księgarniach, a rozprowadzany w formie wydawnictwa promocyjnego przez samorząd i firmy, które finansować będą jego wydanie.

XXIX SESJA RADY MIEJSKIEJ

24 października odbyła się XXIX sesja Rady Miejskiej. Wzięło w niej udział 24 radnych. Na sesję zostali zaproszeni elbiąscy parlamentarzyści.

Odbywające się tego dnia obrady Senatu i Sejmu spowodowały, że nikogo z zaproszonych posłów i senatorów nie zobaczono w Kwidzynie. O swojej nieobecności zawiadomił tylko senator Stanisław Kochanowski. Parlamentarzyści mieli wysłuchać i zająć stanowisko wobec informacji wiceburmistrza Piotra Wilka na temat skłódek finansowych ustawy z 4 lipca 1996 r. o zmianie ustawy o podatku rolnym, o podatkach i opłatach lokalnych oraz o ochronie przyrody. O skutkach tej ustawy wiceburmistrz informował na lamach "K". Przypomnijmy tylko, że o ile wejście ona w życie, to przyszłości

budżet kwidzyński będzie uboższy o 1 mln 100 tys. zł oraz to, że została ona jedyną w historii przed kwidzyńskich radnych skierowaną za pośrednictwem Związku Miast Polskich do Trybunału Konstytucyjnego.

Zabytki przed Radą

W sesji wzięli udział architekt Bożena Chmiel, która z ramienia Stowarzyszenia Ochrony Miast Historycznych zamieściła się Kwidzynie, włączonym do tego programu w tym roku oraz wiceburmistrz konserwator zabytków Maria Lubocka-Hoffmann, która radni wyraźnie nie zorientowani w tematyce próbowali pytać - zresztą bardzo zbudulnie - o sprawy ochrony zabytków kwidzyńskich. Dziwi nieprzygotowanie radnych tym bardziej, że tematykę zagadnień, które będą poruszane na kolejnej sesji radni znają na kilka tygodni przed obradami, a wiceburmistrz konserwator zabytków bardzo rzadko bierze udział w takich spotkaniach. Była to więc jedna z niezłych okazji, aby została dokładnie przeplatana, chociażby w sprawach burzowego spichlerza, synagogi, murów, pałacyku w Górkach i w sprawie faktu, że zdecydowana większość "zabitych" funduszy województwa nie przekracza granic Elbląga.

Bożena Chmiel przedstawiła sprawy związane z zagadnieniami rewolucyjnymi miasta historycznego i problematyką konserwatorską.

Zarząd nie popiera TBS-ów

Wiceburmistrz Wiesław Gnietki przedstawił informację o zaawansowaniu prac nad koncepcją polityki mieszkaniowej miasta do roku 1998. Zarząd Kwidzyna skrytykował ustawę dotyczącą tworzenia Towarzystw Budownictwa Społecznego w ramach których ma być realizowane budownictwo czynszowe. Stwierdził, że brak jest chętnych do tworzenia wspólnie z samorządem Towarzystw Budownictwa Społecznego. Burmistrz dodał, że budowa mieszkań w ramach TBS-ów jest - wbrew obiegowym opiniom - drogą koszt budowy 1 m² mieszkania czynszowego wyniesie około 30% ceny budowy mieszkania typowego. Obecnie w Kwidzynie 1 m² w nowo oddawanych do użytku mieszkaniach spółdzielczych wynosi 1000-11 500 zł. Zakładając, że w mieszkaniach czynszowych mieszkańcy rodziny o średnich dochodach, forma TBS-ów jest nie do przyjęcia. Wiceburmistrz W.

Uchwalono

Radni podjęli 9 uchwał. Najistotniejsze z nich to zmiana nazwy Zespołu Szkół Ogólnokształcących. Obecnie zgodnie z decyzją 12 radnych, przy 5 głosach sprzeciwu i 7 wstrzymujących się, szkoła nosi nazwę Liceum Ogólnokształcące im. dr. Władysława Gębka dawne Polskie Gimnazjum. Okazuje się, że postać dr. Władysława Gębka nie spodobała się 12 spośród 24 obecnych na sesji radnych. Bez problemu natomiast, jednogłośnie nadano imię Gabriela Narutowicza Zespołowi Szkół Budowlanych.

Radni ponadto dokonali kolejnej już w tym roku korekty budżetu miasta na rok 1996. Zgodnie z tą korektą budżet Kwidzyna po stronie dochodów wynosi 36 646 291 zł, a po stronie wydatków - 36 512 291 zł. Po korekcie dochody miasta wzrosły o 817 tys. zł, a wydatki o ponad 1 mln 297 tys. zł.

W XXIX sesji brali udział, obok zaproszonych gości, także przedstawiciele ugrupowań, które nie mają swoich reprezentantów w Radzie: Niezależnego Forum Pracy, Ruchu dla Rzeczypospolitej, Partii Konserwatywnej i Ruchu Odbudowy Polski, a także mieszkaniowcy.

Co czeka bezrobotnych? PROPOZYCJE ZMIAN

Jeszcze nie tak dawno bezrobotnych bułwersowała sprawa tzw. melkowania się w rejonowych urzędach pracy kilka razy w tygodniu w celu zgłoszenia swojej gotowości do podjęcia pracy, a już pod obrady Sejmu trafiły dwa projekty zmian do ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu. Zapewne zmiany, o ile Sejm je uchwali, wywołają nowe kontrowersje, jednak na razie są to tylko propozycje.

Najważniejsze z nich dotyczą zmiany zasad przyznawania prawa do zasiłku oraz określania statusu bezrobotnego. Projekt przewiduje między innymi przyznanie prawa do zasiłku tym osobom, które przepracują 270 dni w pełnym wymiarze czasu pracy. Dotychczas zasiłek można otrzymać po przepracowaniu 180 dni w wymiarze 1/2 etatu. Projekt zmian przewiduje również, że bezrobotni będą mogli sobie dorobić jako dotychczas do połowy najmniejszego wynagrodzenia.

Projekt zmian idzie jeszcze dalej: zmniejsza wysokość zasiłku od stażu pracy. Osoba rejestrująca się w urzędzie pracy ze stażem do 5 lat otrzymała 80% zasiłku podstawowego, natomiast ze stażem do 20 lat - 100% zasiłku. Przewidziano również osoby ze stażem powyżej 20 lat. Dostałyby one 120% zasiłku podstawowego.

Kierownik Rejonowego Urzędu Pracy w Kwidzynie "wrócił uwrage" ze w projektach zmian do ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu postanowiono regulować sytuację osób zarejestrowanych w rejonowych urzędach pracy, czekających na uzyskanie świadczeń emerytalnych. Są to osoby mające pracowaną odpowiednią ilość lat albo osiągnęły odpowiedni wiek: kobieta 58 lat, mężczyzna 63 lata. Wobec tych osób projekt przewiduje zdjęcie obowiązku podejmowania ofert pracy.

Pozą tym projekt zajął się kwestią rozwiązania - jak to określił kierownik RUP w Kwi-

dzynie Jerzy Wiśniewski - jednego z najbardziej uciążliwych problemów, a mianowicie bezrobotnych samotnie wychowujących dzieci. Do tej pory prawo traktuje w taki sam sposób bezrobotną matkę samotnie wychowującą dziecko oraz bezrobotnego bez żadnych obowiązków rodzinnym. Matki samotnie wychowujące dzieci i pozostające bez pracy przejdą - w myśl projektu - pod opiekę pomocy społecznej. Oznacza to, że matka będzie otrzymywała zasiłek socjalny, a nie jak do tej pory zasiłek dla bezrobotnych. Oczywiście należy podkreślić, że na razie są to tylko projekty zmian, które trafiły pod obrady Sejmu.

Zasiłki w Europie

Często za wzór pomocy socjalnej czyli w tym wypadku systemu przyznawania zasiłków dla bezrobotnych stawia się Europę Zachodnią. Okazuje się jednak, że mimo wysokiego poziomu świadczeń tam również należy wykazywać aktywność w próbach podejmowania pracy. W Niemczech odmowa przyjęcia pracy (oczywiście w ramach poziomu wykształcenia) powoduje utratę prawa do zasiłku dla bezrobotnych.

Kierownik RUP w Kwidzynie Jerzy Wiśniewski mówi, że sposoby przyznawania zasiłków można w Europie podzielić na trzy systemy: system Europy Zachodniej (wieleletni), system polski (działający np. w Polsce) oraz system w krajach byłego ZSRR, gdzie mamy do czynienia z rytmem bezrobocia. Świadczy o tym niska stopa bezrobocia. System zachodni opiera

się na systemie ubezpieczeniowym, czyli - jak mówi J. Wiśniewski - jest to forma odszkodowania od utraconych dochodów. Pracownik zatrudniony w dużej firmie odprowadza składkę na zasiłek. W Niemczech wypłacane są przez rok pieniądze pochodzące właśnie z tego typu formy ubezpieczenia. Wysokość zasiłku w zależności od okresu jego pobierania jest stopniowana. Porokuzas otrzymuje się dużo niższy zasiłek, mający charakter pomocy socjalnej. Podobny system funkcjonuje w Szwecji. Kraje te mogą pochwalic się wysokim poziomem świadczeń. Najkorzystniejszą sytuacją pod względem przyznawania zasiłków jest w Belgii. Osoba pozostająca bez pracy, która nie ma żadnych ofert pracy może praktycznie do osiągnięcia wieku emerytalnego otrzymywać zasiłek. System belgijski stworzono w latach 70. i utrzymuje się on do dzisiaj.

W Belgii można już mówić o drugim pokoleniu bezrobotnych. W Polsce cały czas próbuje się wykorzystywać wzorce zachodnie. Przykładem jest chociażby propozycja zlikwidowania możliwości dorobienia. W krajach zachodnich bezrobotny otrzymujący zasiłek nie może pracować nawet w najmniejszym wymiarze czasu. W krajach byłego ZSRR nadal obowiązuje system dotowania zakładów pracy, aby podtrzymać zatrudnienie. Litwa, Łotwa i Estonia to kraje, w których nadal zachodzą transformacje ustrojowe. Estonia i Łotwa to kraje, gdzie wykorzystuje się wzorce szwedzkie.

Każdy kraj stara się rozwiązać problemy bezrobocia na swój sposób. W Polsce to już kolejna propozycja zmian ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu. Zapewne nowe propozycje wzbudzą sporo kontrowersji.

Jacek Kluczkowski

Nowy patron I LO GĘBIK ZAMIAST ŻEROMSKIEGO

Podczas XXIX sesji Rady Miejskiej 24 października Kwidzycy radni niejednogłośnie, ale tym razem bez dyskusji, podjęli uchwałę o zmianie patrona i nazwy I Liceum Ogólnokształcącego. Zgodnie z uchwałą szkoła nosi nazwę: I Liceum Ogólnokształcące im. dr. Władysława Gębka dawne Polskie Gimnazjum.

Zmianę nazwy szkoły zaproponowali przedwojenni wychowankowie Gimnazjum Byłego ZHP w Niemczach im. Józefa Kachela Regionu II Warminga Mazury, Powiśle i Olsztyna, popierające zmianę nazwy, a dyrektor LO obecny na sesji przedstawił list byłych więźniów obozów koncentracyjnych Gussen i Maulhausen, w których to obozach między innymi wzię-

byli wychowankowie Gimnazjum Polskiego, Seniorów Byłego ZHP w Niemczach im. Józefa Kachela Regionu II Warminga Mazury, Powiśle i Olsztyna, popierające zmianę nazwy, a dyrektor LO obecny na sesji przedstawił list byłych więźniów obozów koncentracyjnych Gussen i Maulhausen, w których to obozach między innymi wzię-

był dr. Władysław Gębik.

Wniosek zyskał pozytywne opinie Zarządu Miasta i Komisji ds. Oświaty, Sportu, Turystyki i Rekreacji Rady Miejskiej.

Mimo tego radni przyjęli uchwałę niejednogłośnie. Dziwił głosowanie przeciw W. Gębki radnych zupełnie nie związanych z Liceum Ogólnokształcącym. Zrozumieć można tylko radnych - absolwentów LO, którzy najprawdopodobniej z powodu sentymentu, jakim darzyli dotychczasowego patrona - Stefana Żeromskiego byli przeciwni lub wstrzymali się od głosu. Zapewne Żeromski przypominał

im jakże szczęśliwą i beztrojską młodość.

Uchwała o zmianie imienia, stanęła na forum Rady Miejskiej po raz drugi. Tym razem została przyjęta.

Jeden z radnych głosujących powiedział: "Nie mogłem głosować przeciw, gdyż w tym sposób sprzeciwili się len wszystkim gremiom szkolnym, które opowiadały się za nazwą. Uważam, że to nie Rada Miejska powinna podejmować taką decyzję, a faktem niestety nam kazano zżyć i być".

Promujmy zdrowie

Terenowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Kwidzynie oraz Zarząd Rejonowy Polskiego Czerwonego Krzyża w Kwidzynie były organizatorami etapu rejonowego Województwa Olsztynskiego Promocji Zdrowego Stylu Życia, który odbył się 29 października auli Liceum Ogólnokształcącego. Cel olimpiady to promowanie zdrowego stylu życia wśród młodzieży szkolnej, pogłębianie wiedzy na temat zagrożeń zdrowotnych, sposób ochrony i doskonalenia zdrowia,

kształtowanie właściwych postaw i zachowań prozdrowotnych oraz inowizacje realizacja poprzez młodzież na terenie szkoły i poza nią w różnych dziedzinach promujących zdrowie. W konkursie wzięło udział 93 uczniów klas drugich szkół ponadpodstawowych z Kwidzyna, Susza, Kisielic i Prabut. Warunkiem udziału w konkursie był wcześniejszy udział w imprezie prozdrowotnej na terenie szkoły i poza nią.

Uczestnicy mieli za zadanie

odpowiedzieć w ciągu godziny na 30 pytań testowych z dziedziny zdrowotnych.

Jury w składzie Barbara Osiecka z kwidzyńskiego Sanepidu, Jadwiga Koszczyńska - asystent oświaty zdrowotnej, Danuta Piotrowska - starszy instruktor ds. oświaty zdrowotnej oraz Alicja Pastuszek - pielęgniarka szkolna z LO pierwsza nagrodę przyznała Patrycji SARNOWSKIEJ z I LO w Kwidzynie. Drugą lokatę zdobyła Justyna HOMAZA z LO w Prabutach, a trzecią - Anna BAUMANN z Zespołu Szkół Rolniczych w Suszu. Następnie miejsca zajęli: Karolina

Łozińska - II LO Kwidzyna, Katarzyna Fabiańczyk - II LO Kwidzyna, Anna Czarnacka - I LO Kwidzyna, Andrzej Wojnicz - Zespół Szkół Mechanizacji Rolnictwa Kwidzyna, Magda Stasiak - LO Prabuty, Agata Woźniak - II LO Kwidzyna.

Pierwsza szóстка będzie reprezentowała region kwidzyński w finale wojewódzkim, który odbędzie się 8 listopada w Elblągu. Fundatorzy nagród, które otrzymała laureatka etapu rejonowego Zarząd Okręgowy PCK w Elblągu i Zarząd Rejonowy PCK w Kwidzynie

proart Tczew, ul. Gdańska 33 (pod halą Komin i Kauf)

PHILIPS w cenach fabrycznych

HURTOWNIA w cenach fabrycznych

ADD. BATERII I ZRODŁÓW ŚWIATŁA

8-90 536 818, Pa. - Pt. 9.00-17.00

HURTOWNIA

roman

ZAOPATRZENIE LAKIERNI

83-110 Tczew - Górki (os. Wifosa)
ul. Boya - Żeleńskiego 9
tel./fax (069) 31-15-66
tel.com. (090) 50-11-07

DAEWOO-FSO

DAEWOO

JUŻ W KWIDZYNIE

Przedsiębiorstwo motoryzacyjne „CENTRUM” w Gdańsku największy na Wybrzeżu dealer DAEWOO-FSO oferuje swoim Klientom dostarczenie wybranego samochodu: TICO, NEXIE, ESPERO, POLONEZA, LUBLINA, ŻUKA, FSO TRUCKA do Kwidzyna.

DAEWOO, ESPERO już od 34.800 zł

Pełną informację o warunkach kupna uzyskują Państwo w TP i DK A'CONTO

Kwidzyn, ul. 11 Listopada 11, tel. 62-00

LEASING

Przedstawiciel

BG Leasing S.A. Gdańsk

w Kwidzynie TP i DK „A'CONTO”

zaprasza

do korzystania z rewelacyjnej oferty leasingowej na samochody.

Kwidzyn, ul. 11 Listopada 11, tel. (055) 79-62-00

od poniedziałku do piątku w godz. od 9.00 do 17.00

NIE ZWLEKAJ, KONIEC ROKU BLISKO!

Oferujemy najtańsze profesjonalne:

- podkłady - od 24,60 zł/11
- kity szpachlowe - 15,80 zł/2 kg
- lakiery bezbarwne - 20 zł/l
- akrylowe - 40 zł/l
- rozpuszczalniki nitro - 1,50 zł/11 luzem

oraz

- papiery ściernie („na sucho i „na mokro”)
- pasty polerskie
- masy uszczelniające - klejące poliuretanowe
- pistolety SATA, DÉVILBIS, IWATA
- szlifierki, odkurzacze, promienniki
- mieszalnice lakierów RM
- ramy do prostowania nadwozi

Zapraszamy w godz. 8.00-16.00

* do cen dolicza się 22% podatku VAT

SPORT SPORT SPORT SPORT SPORT SPORT

RODŁO ZATOPIŁO ZALEW

W sobotę 11.96 na Stadionie Miejskim w Kwidzynie miejscowe Rodło podejmowało drużynę Zalewu Frombork. Drużyna z Fromborka nie bardzo wiedzie się w lidze i lokuje się ona w dolnej części tabeli. Rodło natomiast to dotychczasowy lider rozgrywek IV ligi okręgu elbląskiego.

Drużyny wystąpiły w składach:

ZALEW: Stasiak - Dydo, J. Morgut, A. Morgut, E. Tył, Zylowski, Mikieliewicz, T. Tył, Szpakowski, Pawłowski, Szymański.

RODŁO: Wielgus - Domański, Arszynski, Błażejewski, Kobus, Rutka, Lange, Grąjewski, Jankowski, Świakowski, Szczęsowski.

Sędziowa trójka: Borycki jako główny oraz Zdzich i Zabojczyk (liniowi).

Kibice przybyli do spotkania oczekiwali wysokiego zwycięstwa gospodarzy i nie zawiedli się. Jeżeli początkowe 10-15 minut można było uznać za

taktycznie poznawanie przeciwnika, to pozostała część meczu stała pod znakiem przegryniającej przewagi piłkarzy Rodła. Goście nie potrafili oprzeć prowadzącej zadnej akcji która mogłaby w jakimś stopniu zagrożić Piotrowi Wielgusowi.

Natomiast piłkarze Rodła beziternie wykorzystywali błędy piłkarzy z Fromborka. W 17 min spotkania po szybkiej akcji lewą stroną boiska pikar trafiał na bramkę drużyny gości, obrońcy jednak zachowali się tak niefrasobliwie że pika trafiła wprost pod nogi Zbigniewa Juszczyka, który nie zmarował takiej okazji.

1.0, lecz to nie powstrzymało ataków Rodła. Kilka minut później Piotr Grąjewski bardzo ładnie wrzucił piłkę do Zbigniewa Kobusa, jednak ten trafił w poprzek. W 27 min kolejną akcją kwidzyńską, młody zamieszanie w polu karnym. Marek Świakowski stał sam na sam z Andrzejem Stasiakiem. Pewnym strzałem w lewy dół bramki podwyższa wynik na 2:0. W

międzyczasie rozpadł się deszcz i obejrzałmy zbiorową ucieczkę kibiców pod zadrasną część trybun. Deszcz nie wpłynął jednak na gre gospodarzy.

Piłkarze Rodła z minuty na minutę grali z coraz większą łatwością, szczególnie efektywnie zaznaczał swą obecność Piotr Lange. To przed niego przechodziła większość konstruowanych akcji, a w wykańczaniu ich także miał swój udział.

Po jednej z takich akcji, w 39 min do piłki dołował Juszczyk i ponownie wpisał się na listę strzelców. Kibice byli usatysfakcjonowani, pomimo ciągle padającego deszczu. 3:0 i wszystko było już jasne, jakby tego było jeszcze mało w ostatniej minucie pierwszej połowy Piotr Lange strzałem głową pokonuje bramkarza Zalewu Frombork.

W drugiej części meczu zobaczyliśmy już całkowite panowanie Rodła na boisku. Kwidzyńscy szybciej i dokładniej rozgrywali piłkę, łatwiej dochodzili

do pozycji strzeleckich oraz lepiej prezentowali się w pojedynkach "jeden na jeden".

W 60 min spotkania bardzo dobrze grający cały mecz Piotr Lange po akcji lewą stroną boiska pięknym strzałem pokonał bramkarza. Dwie minuty później za zagraniem piłki ręką sędzia dyktuje rzut karny. Pewnym egzekutorem był ponownie Lange, który po raz trzeci pokonał Andrzeja Stasiaka. W drugiej połowie meczu trener Nawrocki doznał kilku zmian: pojawił się M. Cybowski, Z. Książek oraz T. Gronczewski. Ten ostatni także wpisał się tego dnia na listę strzelców, kiedy to podaną od Jankowskiego strzałem głową pokonał bramkarza z Fromborka.

Wynikiem 7:0 dla drużyny Rodła zakończyło się to spotkanie. Pomimo padającego ciągle deszczu, nie udało się Zalewowi zaliczyć Rodła. To raczej kwidzyński utopiał Zalew.

Z HACZYKIEM W HERBIE

Jak zapewne wielu Kolegów wie na oddanie w użyczenie zbiornika wodnego tzw. Przysłań Batorego, położonego w Kwidzynie przy ul. Wiślanej. Zarząd Miasta ogłosił pismy przetarg ofertowy, który odbył się 26 września, na cztery dni przed upływem terminu wygaśnięcia umowy dzierżawnej. Do przetargu stanęło - z informacji, które posiadam - tylko dwóch oferentów: Kolo Polskiego Związku Wędkarskiego w Kwidzynie i Niezależne Towarzystwo Wędkarskie w Kwidzynie, składające pismy oferty.

Miło mi poinformować Kolegów z NTW, że decyzją komisji przetargowej właśnie ta organizacja zwyciężyła w przetargu i ona też 22 października podpisała umowę użyczenia do bezpłatnego użytkownika nieruchomości miasta, którą jest Przysłań Batorego z przyłączeniem terenem o powierzchni 1,5 ha.

Chcę uniknąć zbędnych spekulacji i realizując zasadę NTW osamodzielnosi i jawności działania, chociażby opublikować też część oferty przetargowej, która dotyczy sposobu realizacji umowy użyczenia w zakresie prac do wykonania i zobowiązań dotyczących działalności wypożyczalni wędkarskiej. Oto treść oferty NTW o koncepcji perspektywicznego zagospodarowania przedmiotu użyczenia:

Nasza koncepcja zagospodarowania terenu polegać będzie na stworzeniu warunków umożliwiających uprawianie sportu wędkarskiego oraz wypoczynku i rekreacji nie tylko członkom Towarzystwa, ale także i mieszkańcom Kwidzyna. By

osiągnąć te warunki, wykonaliśmy następujące prace i działania:

1. odnowienie terenu poprzez systematyczne koszenie traw oraz zalesienie osuszonego praktycznie wokół całego zbiornika. Równoległe z koszeniem podjęliśmy się prac zmierzających do przywrócenia temu terenowi dawnej świeżości - oczyszczenie alejek, nisz murawianych, naprawa murków, wyrównanie ewentualnych zapadlin.

2. naprawa ustawienie ławek w miejscach po nich pozostałych oraz ewentualnie nowych;

3. podjęcie prób uiniciupacji pozostałych po pomoście (ich wycięcie lub wyrwanie zimą z lodu);

4. wyznaczenie i zbudowanie miejsca na ognisko oraz wybudowanie ogólnodostępnego dużego grilla do pieczenia kiełbasek lub ziołowych ryb dla mieszkańców Kwidzyna, chcących właśnie nad tym zbiornikiem wypocząć;

5. odnowienie zbiornika poprzez sterowanie populacją ryb roślinnozernych, głównie amura;

6. prowadzenie prawidłowej gospodarki rybacko-wędkarskiej pod nadzorem naszego konsultanta ichiologa, pana inż. Jana Makulca, dyrektora Zakładu Rybackiego w Sztumie, w szczególności ujednoliceniu ryb chętnie poławianych przez dzieci, młodzież oraz emerytów.

Pragniemy w tym miejscu zaznaczyć, że Towarzystwo od samego początku istnienia zmieniło zasady zarzybienia. Nasze wody zarybiamy rybami dużymi, wymiarami, gdyż tego oczekują wędkarze i za to chcą płacić.

Nie wylowione duże sztuki są natomiast gotowe natychmiast do naturalnego rozrodu, zwiększając niejako za darmo populację danego gatunku.

Realizacja powyższych prac idziełań umożliwiła uatrakcyjnienie terenu i zbiornika (ciąg dalszy za tydzień).

Jest dziś do osób, którym miła jest Przysłań Batorego kieruje apel o zgłaszanie się indywidualnie do mnie lub skarbnika w przypadku zadeklarowania chęci wykonania pewnych prac porządkowych na tym terenie. Potrzebujemy kosiarzy z kosami oraz kilka osób z grabiami.

Zarząd NTW liczy także na wędkarzy, którzy po sąsiedztwie pracują w Przedsiębiorstwie Usług Sanitarnych. Według naszego rozszania jest tam kilka zapaleńców, którzy pomogliby zorganizować przy tym przedsiębiorstwie Klub NTW, jednostkę organizacyjną, która sprawowałaby nadzór nad Przyslańką Batorego.

Kalendarz brań:

piątek - z rana dobre, wieczorem zmienne;
sobota - z rana znośne, wieczorem dość dobre;
niedziela - z rana dobre, wieczorem zmienne;
poniedziałek - cały dzień dość dobre;
wtorek - z rana dobre, wieczorem zmienne;
środa - z rana zmienne, wieczorem znośne;
czwartek - z rana zmienne, wieczorem dobre.

Zbigniew Sitko

ZWYCIĘSTWO MTS-U

W rozegranym 3.11.96 meczu juniorów młodszyc pomiędzy MTS Kwidzyn a Samborem Tczew mogliśmy oglądać ładny, spokojnie rozgrywany mecz. Drużyna MTS-U trenowana przez A. Hajdukiewicza jest obecnie poważnie osłabiona z powodu kontuzji kilku zawodników, jednak drużyna gościnnie sprawiała większych kłopotów kwidzyńskim sędziom.

Zespoły wystąpiły w składzie: SAMBOR: Babiarz, Hopa -

SPORTOWY TYDZIEŃ

6.11.96 - ŚRODA

- koszykówka - juniorzy starsi MTS KWIDZYN - CZARNI SŁUPSK

godz. 17.00, sala SP 8, ul. Kamenna

- piłka ręczna - juniorzy młodsi MTS KWIDZYN - SPOJNIA GDANSK

godz. 18.00, sala SP 9, ul. Mickiewicza

- piłka ręczna - juniorzy starsi MTS KWIDZYN - SPOJNIA GDANSK

godz. 19.15, sala SP 9, ul. Mickiewicza

9.11.96 - SOBOTA

- piłka nożna - IV liga RODŁO KWIDZYN - LZS WAPLEWO

godz. 14.30, Stadion Miejski ul. Sportowa

OLIMPIA KISIELICE - JURAND LASOWNICE

godz. 13.00, Stadion Miejski ul. Włoska Polskiego

- szachy - Turniej im. Odrowskiego, Maraton Nocy

godz. 17.00, sala MOK ul. Katedralna

10.11.96 - NIEDZIELA

- piłka ręczna - seniorzy MTS KWIDZYN - KORONA KORONOWO

godz. 11.00, sala SP 9 ul. Mickiewicza

Czyliwka, Bielawskiego, Zwickla, Rygielski, Ceglecki, Peplinski, Słudowski, Werchowowski, Stochmal, Stachelkiewicz, MTS: Jurkiewicz, Tuba, Grodecki, Mroczkowski, Sulc, Falkowski, Murach, Lewandowski, Deuler, Kawczyński, Rogala, Forys

Spotkanie sędziowa dwójka: M. Iwanowski i D. Wędel z Elbląga

Mecz miał bardzo prosty i utarty przebieg. W 1 minucie spotkania zawodnik kwidzyńskiego MTS-U Paweł Falkowski rozpoznał marsz, że gospodyni drużyny w górę. Dwie minuty później zawodnik drużyny gości Łukasz Hopa doprowadził do wydowania, jednak ponowny strzał Falkowskiego doprowadził do przewagi, którą sukcesywnie powiększał w miarę rozwoju spotkania.

Bardzo dobrze w bramce kwidzyńskiego MTS-U prezentowali się obaj bramkarze, zarówno Jurkiewicz, jak i Tuba są zaprezentowali kilka dobrych interwencji w trudnych sytuacjach.

Podczas całego meczu wyraźnie widoczna była przewaga kwidzyńskich sędziów. Udane akcje grających na lewym rozegranie Macieja Mroczkowskiego oraz innych kolegów z drużyny doprowadziły do stanu 11:3. W drugiej części spotkania nastąpiło stopniowe powiększenie przewagi kwidzyńskich. Szczególnie efektywnie prezentowała się dwójka Mroczkowski-Grodecki, inicjując

wiele akcji oraz wykazując dobre zrozumienie w ataku.

Mecz zakończył się wynikiem 21:11, co zadawało obie drużyny, jak i przybyłych na ten mecz kibiców.

Oto co powiedzieli po meczu trenerzy obydwu drużyn:

J. Wiśniewski (Sambor): "Mój zespół jest to drużyna, która dopiero zaczyna, jest zebrany spośród kilku innych zespołów, natomiast zespół miejscowy przez cały czas konsekwentnie grał piłką - zrobili po prostu mniej błędów niż my i stąd taki wynik, a nie inny. Uważam, że gospodarze mają szansę zwyciężyć. Sie do walki o górne rejony tabeli, natomiast mój zespół walczyć będzie w środkowej strefie tabeli, na to ich na razie stać".

Z. Hajdukiewicz (MTS): "Dzisiaj obejrzałem mecz, można tak powiedzieć bez wyrażu, przeciwnik grał trochę na stojąco. To nie był za dobry zespół o czym świadczy wygrana dziesięćma bramkami. Nie nalepszy mecz z tego względu, że obie drużyny, a przynajmniej jedna, podjęła do niego szkoleniowo, tzn. w celu wypróbowania wszystkich zawodników, a przede wszystkim Lewandowskiego, który jest nowym w zespole. W najbliższą środę, tj. 6.11.96 gramy ważny mecz ze SPOJNIA GDANSK na który wszystkich bardzo serdecznie zapraszamy".

Tabela rozgrywek juniorów młodszyc Makroregionu Pomorskiego (bez obecnej kolejki):

1. WYBRZEZE GDANSK	12.0	153-96
2. TRUSO I ELBLAG	11.1	146-107
3. SPOJNIA GDANSK	8.4	132-109
4. BOROWIAK CZERSK	8.4	130-132
5. MTS KWIDZYN	7.5	142-101
6. SAMBOR TCZEW	6.6	110-113
7. ZATORZE SŁUPSK	5.7	133-117
8. TRUSO II ELBLAG	4.8	142-144
9. CARTUSIA KARTUZY	4.8	109-124
10. AZS BYDGOSZCZ	4.8	89-128
11. MOSIR NAKLO	3.9	122-145
12. MKS INOWROCLAW	0.12	71-165

PIŁKA RĘCZNA

SENIORZY: Kolejne zwycięstwo odnotował na tym spotkaniu sędziów kwidzyńskiego MTS-U. Pokonał onia wyjeżdżając drużyna Cartusii Kartuzy 32:18 (18:12). Drużyna grała bez rozgrywiających Daszka i Graczkowskiego i w pierwszej połowie prezentowała się raczej nierniara. W drugiej części grał już lepiej, pewnie wygrywał ten mecz - bardzo dobrze wychodziły drużynie akcje z kontrataku.

JUNIORZY STARSI: Sędziomniomci pod wodzą M. Woronowicza ulegli w wyjeździe Samborowi Tczew 23:21 (12:11). Drużyna gospodarzy przewyższała MTS w warunkach i fizycznie zawodników, a w momencie 2-minutowej kary zawodnika z Kwidzyna goście zdobyli 2-punktową przewagę, której nie oddali już do końca meczu.

Na szczególną uwagę zasługuje bramkarz MTS-U Dariusz Grochalski, który kilkakrotnie obronił rzuty karne oraz strzały w sytuacjach "sam na sam".

MKS KWIDZYN I W PÓŁFINALE MAKROREGIONU

W ostatnim czasie otrzymaliśmy Komunikaty OZPR w Gdańsku dotyczące weryfikacji I i II turniejów wojewódzkich w piłce ręcznej młodzieżek rocznika 1982 Makroregionu Pomorskiego.

W pierwszym turnieju odbywającym się 26.09.96 w Elblągu zwyciężyli zawodnicy MKS Kwidzyn i gromiąc wszystkie swoje rywali. Drugi nasz zespół MKS Kwidzyn II zajął II miejsce przegrywając z zwycięzcą turnieju oraz drużyną Truso II Elbląg.

Drugi turniej zorganizowano 13.10.96 w Kwidzynie. Jego wyniki przedstawiały się podobnie - znowu zwyciężyli MKS Kwidzyn I i gromiąc wszystkie swoje rywali. Drugi nasz zespół znowu zremisował z Truso I Elbląg 3:3, który pokonał w Elblągu 5:3.

Po dwóch turniejach klasyfikacja końcowa przedstawiała się następująco:

1. MKS KWIDZYN I 16:0
- 139-59
2. TRUSO II ELBLAG 11:5
- 71-60
3. MKS KWIDZYN II 7:9
- 58-84
4. TRUSO I ELBLAG 5:11
- 32-55
5. TRUSO III ELBLAG 1:15
- 51-92

REMIS OLIMPII

Kisielicka Olimpia grała mecz w Nowym Dworze Gdańskim z tamtejszymi Żulawami. Mecz zakończył się wynikiem 2:2 (0:0).

Inne spotkania kolejki:

Powisłe Dzierżon - Powisłe Stary Tur 3:2 (0:1)

Społnia Sadlinki - Olimpia Sztum 1:2 (0:0)

Jurand Laskowice Wlk. - Walsza Piemno 3:0 (1:0)

Błektini Olimeta - Unia Susz 2:1 (1:0)

LZS Waplewo - Pomowiec Gronowo Ebl. 0:1 (0:1)

MKS Tokmicko - Pomeziana II Malbork 1:2 (0:0)

Aktualna tabela

1. Rodło	37.1	51-10
2. Pomeziana	28.10	23-18
3. Błektini	24.12	26-14
4. MKGS	24.12	25-17
5. Jurand	22.15	32-22
6. Pomowiec	20.14	24-21
7. Olimpia S.	18.16	22-15
8. Powisłe D.	18.12	22-15
9. Unia	17.17	18-22
10. LZS	16.22	16-18
11. Olimpia K.	15.21	23-28
12. Żulawy	14.23	25-35
13. Walsze	13.22	21-23
14. Walsza	10.28	21-35
15. Powisłe S. T.	9.30	22-43
16. Spójnia	7.31	10-39

NIE POŻYCZAJ OD TATY KUP AUTO NA RATY!

Każdy samochód z ogłoszenia może być Twój.
10% DASZ I SAMOCHÓD MASZ!
(dotyczy samochodów wyprodukowanych po 1981 r.)

Samochód nabywasz w oparciu o kredyt.
Okres spłaty kredytu do 5 lat.
Sprzedający otrzymuje gotówkę

Pon.-Pt. 10.00-18.00
Wszystkie soboty 10.00-14.00

PROLIM Ltd

Sopot, ul. Chmielewskiego 5b, tel. 51-41-77, 51-49-33
Filia: Kwidzyn, ul. Kraskiego 22a, tel. (05579) 2551

BANK GDAŃSKI SA
ODDZIAŁ KWIDZYN
ul. Chopina 22
82-500 KWIDZYN

Telefony: kierunkowy (0-555)
Dyrektor: 3372
Gł. księgowy: 3914
Pozostałe: 3888, 3918, 3997
Fax: 4699

Bank Gdański S.A. Oddział w Kwidzynie oferuje kredyty na zakupy ratalne samochodów i środków transportu

1. Stałe źródło dochodu - min. średnie miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw (aktualnie 952,63 zł) lub wspólne dochody małżonków - 150 % ww. wynagrodzenia.
2. Maksymalna kwota kredytu - 20 - krotne dochody netto.
3. Kredyt może być udzielony na zakup samochodów nowych lub używanych, ale nie starszych niż 8 lat (do 10 lat w przypadku samochodów produkcji zachodnioeuropejskiej), na zakup innych środków transportu nie starszych niż 3-letnie.
4. Kredyt może zostać udzielony na okres 5 lat.
5. Oprocentowanie kredytu już od 25% do 27%.

Serdecznie zapraszamy do Wydziału Kredytów codziennie w godzinach 8.00-17.00 w soboty robocze 8.00-12.30

Firma Usługowo-Handlowa

ATEL S.C.

OFERUJĘ:
WĘZŁY KOMPAKTOWE CO I CW
WYMIENNIKI CIEPŁA
POMPY - GRUNFOS, LESZNO
AUTOMATYKIE FIRMY DANFOSS
CIEPŁOMIERZE I WODOMIERZE
KOTŁY I PIECE - gazowe, olejowe, elektryczne
GRZEJNIKI - wodne i elektryczne - tazienkowe
ODZELAZIACZE PROFESJONALNE
AGREGATY (DMUCHAWY) ELEKTRYCZNE

82-300 Elbląg, ul. Słoneczna 2A
tel./fax (055) 33-68-59, tel. (055) 33-49-60

DZIENNIK POMORSKI

ISSN 1232-3713

Regionalne Pismo Pomorza Nadwiślańskiego

Nr 45 (186) GDAŃSKIE • ELBLĄSKIE • TORUŃSKIE 7.11.1996 r.

ŚWIADECTWA UDZIAŁOWE... ZANIEDBAŃ

Już niespełna miesiąc pozostało, aby odebrać świadectwo udziałowe Skarbu Państwa. Tymczasem oddziały PKO nie otrzymały jeszcze stosownych pełnomocnictw z Trybunału Konstytucyjnego, dotyczących wydawania świadectw osobom, które nie posiadają stałego miejsca zamieszkania. Na dodatek mnożą się reklamacje, wynikające z zaniedbań biur ewidencji ludności.

Oddziały PKO w województwach gdańskim i elbląskim nie posiadają uprawnień do wydawania świadectw tym, którzy nie mają stałego miejsca zamieszkania. Trybunał Konstytucyjny orzekł, iż jest to niezgodne z prawem, jednakże nic w tym kierunku nie zostało zrobione. Miała wejść w życie odpowiednia ustawa regulująca tę sprawę, ale jak dotąd jej nie ma.

Póki co, nie nam na ten temat nie wiadomo. Gdyby takie zarządzenie już obowiązywało, to z pewnością byśmy je wypielniali - powiedziała Anna Lewosza, inspektor PKO Bank Państwowy z Gdańska.

Podobnie sytuacja wygląda na terenie województwa elbląskiego. Jak informuje Maria Kuczuro z wojewódzkiego punktu konsolidacji danych nadzoru w Elblągu, ustawy takiej jeszcze nie ma i waptliwy zdaje się być fakt, aby zdążyć z nią do dwudziestego drugiego listopada. Waptliwość te podzielają również ośrodki terenowe PKO.

Z tego, co dzieje się obecnie w polskim parlamencie trudno oczekiwać, żeby ktoś zajął się tym problemem - uważa Janina Jeszke, kierownik zespołu kasowo-skarbowego PKO w Tczewie. - Sprawa jest oczywiście znana, lecz bez podstawy prawnej niczego nie możemy zrobić.

Poważnym problemem są również reklamacje, których w miarę zbliżania się do końca terminu wydawania świadectw udziałowych, jest coraz więcej.

- Rzeczywiście ich liczba stale rośnie - mówi Anna Lewosza, inspektor PKO Bank Państwowy z Gdańska. - Trudno mi nawet określić dokładną ich ilość. Wynikają one przede wszystkim z bagażu, jaki panuje w biurach ewidencji ludności.

cd. na str. 3

KRÓLIK DOŚWIADCZALNY

„Zieloni” czasami rzeczywiście są zieloni. Ostatnio nawet słyszało się o ruchu w obronie życia komarów. „Zieloni” nie zdają sobie sprawy, że czasami zwierzęta się mączą, żeby oni - zieloni - mogli żyć.

czytał na str. 9

Więcej oczyszczonych ścieków BAŁTYK ODŻYJE

Trwają prace nad budową rurociągu zrzutowego z oczyszczalni ścieków w Swarzewie do Morza Bałtyckiego. Iż zakończenie zaplanowano na listopad 1997 roku. Uruchomienie rurociągu znacznie oddziały wody Zatoki Puckiej, zanieczyszczane do tej pory przez ścieki.

28 czerwca oddano pierwszy etap programu ochrony wód Zatoki Puckiej. Było nim skanalizowanie Chatapu, ostatniej miejscowości na Półwyspie Helskim, która nie była jeszcze skanalizowana. Związek Komunalny przystąpił od razu do kolejnego etapu - budowy rurociągu zrzutowego z oczyszczalni ścieków w Swarzewie.

Do tej pory oczyszczone ścieki wyrzucane są do Zatoki. Ponieważ są to substancje biogenne (związki fosforu i azotu), stanowią zagrożenie dla znajdujących się tu życia. Jak dowiedzieliśmy się od fachowców zajmujących się tą dziedziną, nawet ścieki, które w Swarzewie oczyszczone są w 98 procentach, stanowią niebezpieczeństwo dla zamkniętego akwenu, jakim jest Zatoka poprzez tzw. eutrofizację, czyli dopływ nadmiernej ilości biogenów. Zrzucenie oczyszczonych ścieków do otwartego morza zagwarantuje natomiast wymieszanie biogenów z dużymi masami wody, co odbędzie się bez szkody dla środowiska.

Wkrótce, w ramach programu ochrony wód Zatoki Puckiej do oczyszczalni ścieków podłączone zostaną skanalizowane miejscowości z gminy Puck - Swarzewo - Gmiedzewo. Już sama czeka natomiast modernizacja.

HALO W PUCKU

Dwa tysiące więcej numerów telefonicznych ma przybyć w niedługim czasie w Pucku. Stanie się to dzięki otwarciu nowej centrali telefonicznej. Stara centrala nastawiona była na tysiąc numerów. Nowa - na trzy tysiące. W pierwszej kolejności - jeszcze w tym roku - otrzymają je mieszkańcy Starówki.

W przyszłym roku telefony będą mogli otrzymać mieszkańcy kolejnych dzielnic Pucka.

Gdańskie rolnictwo już w prywatnych rękach

- Jakie jest dziś gdańskie rolnictwo?

- Przy ogólnej powierzchni 739,4 tys. ha, (co stanowi 2,1 proc. powierzchni kraju), tereny rolnicze obejmują ponad 382 tys. ha użytków, tj. 51 proc. terenu województwa. Powierzchnia leśna zajmuje 244,7 tys. ha (w tym lasy - 33 proc.). W województwie dominują gleby słabe V i VI klasy, których udział w ogólnej powierzchni użytków rolnych wynosi 42,4 proc. Tylko co trzeci mieszkaniec (ze 1 400 tys.) mieszka na wsi. Region gdański jest silnie zurbanizowany i to powoduje, że na jednego mieszkańca przypada 0,28 ha użytków rolnych (wobec 0,5 ha w kraju). Miały także około 30 tysięcy gospodarstw indywidualnych, których średnia powierzchnia wynosi 11 ha.

Co do zmian w rolnictwie, to przede wszystkim nastąpiło sprywatyzowanie: niemal całej

ZABRALI PSOM DALI... DZIECIOM

Zarząd Miasta Elbląga podjął w końcu uchwałę określającą regulamin przyznawania stypendia i nagród za wyniki w nauce, kulturze i sporcie uczniom szkół prowadzonych przez samorząd miasta Elbląga.

W tym roku szkolnym na stypendia i nagrody władze naszego miasta przeznaczyły kwotę 44 tys. zł. Przypomnijmy, że pierwotnie fundusze te miały być przekazane na elektroniczne znakowanie elbląskich „psów”. Jednak podczas marcowej sesji, po dość zacieklej dyskusji, radni odrzucili ten pomysł i przyjęli uchwałę w sprawie szkolnych stypendia i nagród.

Zarząd Miasta 10 września uchwalił szkół podstawowych mogą otrzymać jednorazową nagrodę do 500 złotych, zaś uczniowie szkół średnich będą mogli otrzymywać miesięcznie stypendium do 150 zł.

Kisielice GMINNA SŁUŻBA ZDROWIA

Radni miasta i gminy Kisielice podjęli uchwałę o przejęciu przez samorząd gminy z dniem 1 stycznia 1997 r. przychodni rejonowej. W tej sprawie pomiędzy władzami gminnymi a wojewoda elbląskim zostanie podpisane specjalne porozumienie.

Kisielicy radni doszli do wniosku, że sprawy służby zdrowia wymagają szczególnej troski i priorytetowego traktowania, tym bardziej, że funkcjonowanie służby zdrowia w gminie Kisielice kulało i od dawna było krytykowane przez mieszkańców.

Głównym powodem jest brak stałych lekarzy w przychodni rejonowej i niezadawalająca opieka medyczna nad dziećmi i młodzieżą szkolną.

Mieszkańcy deski ratunkowej upatrywali w działaniu władz samorządowych i stad decyzja radnych. Mieszkańcy gminy są przekonani, że tylko działanie i zaangażowanie władz samorządowych przyniesie długo oczekiwaną i odczuwalną poprawę w ochronie zdrowia.

Ośrodek zdrowia w Kisielicach został w tym roku wyremontowany z pieniędzy pochodzących z funduszy PHARE w kwocie 90 tys. zł. Podobnie z funduszy PHARE zostały wyposażone w podstawowy sprzęt gabinety, m.in. w aparat EKG i USG, spirometry, glukometry, inhalatory, uniwersalne stoły zabiegowo-ginekologiczne i walizki reanimacyjne. Będzie funkcjonował gabinet lekarza rodzinnego.

INVEST BANK S.A.

Z nami kupisz każdy samochód nowy - używany

Szeroka oferta kredytów samochodowych szczegółów na str. 8

OTULINY NA RURY MATY IZOLACYJNE RURY STAŁE RURY POWLEKANE DO GAZU

GRZEJNIKI PURMO

INSUB - WYBRZEŻE

Gdynia, ul. Hutnicza 16

tel./fax (058) 23-35-61 wew. 12,32

Wejherowo, ul. Graniczna 1

tel. (058) 72-15-58

Wolim na jagody

Gdańszczanin Krzysztof POLUS, fachowiec od turystyki, zna dobrze Kociewie. Rozmawiamy z nim o szansach rozwoju turystyki regionu (dotyczy gmin borowiackich)

Cieciorka - przykład zmian
- Skąd znajomość Kociewia?

Krzysztof Polus. - Przez 10 lat organizowałem obóz PCK dla niepełnosprawnych w Cieciorce. Wiesz w środku lasu, mała szkoła, pole namiotowe, spokój, zdrowy klimat, blisko szlaków komunikacyjnych.

Na początku nie było łatwo. Uprowadzenia miejscowych, którym - za czasów reglamentacji żywności - zabierano się jedzenie, uprowadzenia wobec niepełnosprawnych.

W Cieciorce niepełnosprawna młodzież zasymilowała się ze środowiskiem. Niepełnosprawny czuje się tu normalnie, nie budzi sensacji, litości, nie czuje się jak zwierzę, gdyż nie mówią: „O, jaki

porażony... O, nie masz nóżki...” Oswili się z tym widokiem i dziś wiedzą, że latem przybywa do nich kilkadziesiąt ludzi, którzy zostawiają pieniądze. To jest ten mechanizm napedzający turystykę. Dzisiaj Cieciorka to jedno z większych przedsiębiorstw turystycznych w gminie.

Cieciorka to przykład zmian w mentalności ludzi w podejściu do przyjezdnych.

Plusy i minusy

- Kociewie to na razie rejon przelotowy dla turystów zmierzających z południa na Kaszuby i nad morze, i z zachodu na Mazury. Czy nasz region ma odpowiednie argumenty, by tych turystów zatrzymać?

cd. na str. 4

VW Transporter
od 28.990 DM + VAT
VW Caddy
od 18.611 DM + VAT

GAJOS
al. Kasztanowa 4
Sopot, tel. 51-33-17

WIĘCEJ ZBÓŻ MNIEJ ZIEMNIAKÓW

Z dr. Tadeuszem Plichtą, dyrektorem Wydziału Rolnictwa i Infrastruktury Wsi Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku rozmawia Urszula Niewiarowska

powierzchni użytków rolnych dawniejszych PGR-ów oraz znacznego potencjału państwowego przemysłu rolno-spożywczego. Zaszły też istotne zmiany poprawy zaopatrzenia producentów rolnych w środki produkcji, dzięki stworzeniu sieci handlu prywatnego. W oświadczeniu rolniczej zmiany dotyczą przede wszystkim ukierunkowania na gospodarkę rynkową. Także w szkołach rolniczych kładzie się nacisk na dostosowanie ich, w tym zwłaszcza kierunków nauczania, do zmieniających się potrzeb rolnictwa.

W ostatnich pięciu latach wystąpiły dość wyraźne zmiany w strukturze zasiewów. Trwale zwiększyła się powierzchnia upraw zbóż, zwłaszcza pszenicy i buraków cukrowych, a zmniejsza się powierzchnia uprawna ziemniaków. W uprawie rzepaku obserwuje się niestabilność związaną z koniunkturalnym zwiększeniem lub ograniczeniem powierzchni uprawy (z wyłączeniem 1996 roku) z uwagi na niekorzystne warunki atmosferyczne.

Jeszcze bardziej znaczące zmiany niż w produkcji roślinnej odnotowano w pogłowie zwierząt inwentarskich. Spada pogłowie bydła. Pomimo wzrostu zainteresowania produkcją wołową nie stwierdza się tendencji do odbudowy pogłowia. Dotyczy to również krów, a więc zaczyna brakować mleka.

cd. na str. 4

CZY SĄD MOŻE DAĆ PODWYŻKĘ?

Sąd Rewizyjny w Toruniu uchylił wyrok sądu w Grudziądzu w sprawie skargi pracownika jednej z miejscowych firm, który domagał się przyznania podwyżki. Za precedens uznali grudziądzcy prawnicy wyrok jaki zapadł w maju bieżącego roku. A wszystko poszło o podwyżkę. Zarząd firmy podjął decyzję o przyznaniu pracownikom podwyżki. Miała być to, zdaniem szefa, podwyżka uznanowa przynależna na wniosek kierownika działu. Więcej pensji otrzymało około 70 procent załogi. Mezożycy, nazywmy go umownie, panem Kowalskim, podwyżki nie otrzymał. Jego wynagrodzenie iapało się sztywne, widelkach płacowych i bezpośrednio przełożony zdecydował, że panu Kowalskiemu podwyżka

nie należy. Pan Kowalski wniosł do Sądu Pracy w Grudziądzu pozew domagając się przyznania wyższego wynagrodzenia. Domagał się podwyżki w wysokości 120 złotych. Zarząd firmy zaskoczył zachowaniem i roszczeniami pracownika wystawił się przed oblicze sprawiedliwości przekonywał, że wyrok będzie korzystny dla niego, ponieważ sędzia nie może zdecydować kto zasłużył na podwyżkę, a kto nie. Ku zaskoczeniu nie tylko szefów zakładu, ale przede wszystkim pracowników sąd przyznał panu Kowalskiemu 60 złotych podwyżki. Na szefów zakładów, głównie tych mniejszych, padł błąd strach. Bo co zrobić, jeżeli część załogi uzna, że zarabiają za mało i pójdą do sądu domagać się podwyżki. Z dniem szefów firmy prawo

stało po ich stronie. Sąd może nakazać zakładów pracy podniesienie wynagrodzenia, ale tylko wtedy kiedy jego pensja jest niższa od najniższej krajowej lub jest niższa od najniższej w danym przedziale płacowym. Zarząd zakładu odwołał się do Sądu Rewizyjnego w Toruniu. Sąd Rewizyjny zmienił wyrok w punkcie pierwszym i trzecim, i oddalił powództwo. Punkt pierwszy wyroku mówił o zasadzeniu od zakładu na rzecz pracownika określonej kwoty pieniędzy. W punkcie trzecim była mowa o natychmiastowym wykonaniu wyroku. Co oznacza, że zakład pracy wypłacił pracownikowi żądane pieniądze i ten musiał zwrócić. Pan Kowalski nie przyjął do wiadomości wyroku Sądu Rewizyjnego i oddał wypłaconę "podwyżkę", złożył też skargę do Sądu Wojewódzkiego.

Nowa hala i wysypisko w Gniewie

W Nicponi kolo Gniewa powstanie składowisko odpadów komunalnych. Będzie to jedna z nowocześniejszych inwestycji tego typu w woj. gdańskim. Budowa składowiska odpadów komunalnych rozpocznie się w przyszłym roku. Będzie to jedna z większych inwestycji w gminie. Jej koszt wycończono na milion osiemset tysięcy nowych złotych. Dotychczasowe wysypisko w Tymonie jest bowiem przepełnione. Poza tym nie spełnia ono wielu wymogów w zakresie ochrony środowiska.

Składowisko w Nicponi będzie przyjazne dla środowiska. Odpady będą izolowane od gruntu, więc nie może być mowy o niebezpieczeństwie zanieczyszczenia wód podziemnych, powierzchniowych, czy ziemi. Obiekt będzie również otoczony tzw. pasem ochronnym.

Urząd Miasta i Gminy Gniew nie jest w stanie sfinansować całego przedsięwzięcia. Część środków zostanie pozyskana z preferencyjnych kredytów zaciągniętych z Funduszu Ochrony Środowiska i Banku Ochrony Środowiska.

Juz niebawem w Gniewie ruszy budowa hali sportowej. Pierwszy tego typu obiekt w mieście stanie tuż przy stadionie.

Budowa hali sportowej ma trwać dwa maksymalnie trzy lata.

95,4 PROCENT BREWPOLE

Firma Brewpole, posiadająca już i tak większość udziałów w elbląskim browarze, kupiła kolejne 37 proc udziałów od Skarbu Państwa. Tym samym Brewpole ma obecnie 95,4 proc udziałów w Elbrowie. Pozostałe należą do Skarbu Państwa - 2 proc, 12,6 proc do 178 pracowników spółki. Brewpole zapłacił za kolejne udziały 20 mln dolarów. Obok umowy kupna-sprzedaży EB zostało zobowiązane do wydatkowania 4 mln dolarów w ciągu pięciu lat na zakup specjalistycznego sprzętu dla Zespołowego Szpitala Województwa w Elblągu oraz szpitala w Braniewie, czyli tam, gdzie znajdują się zakłady EB. W ciągu najbliższych trzech lat Elbrowy zainwestuje równowartość 4 mln dolarów w przedsięwzięcia gospodarcze na terenie województwa elbląskiego, które po dokapitałowaniu mają stanąć stacjami rentowne. Wybór przedsięwzięcia należąć będzie do wojewody. Dodatkowo EB w ciągu trzech lat przeznaczy 750 tys. dolarów na cele charytatywno-kulturalne w województwie elbląskim.

ZA KILKA LAT TUNEL DLA KWIDZYNA

Kwidzyn jest miastem podzielonym torami kolejowymi na dwie części. Powaznym problemem dla mieszkańców, szczególnie nowych osiedli mieszkaniowych, które wrosły po wojnie po lewobrzeżnej części torów, jest słaba komunikacja ze starą częścią miasta, w której znajdują się większość sklepów, zakładów usługowych i placówek kultury. Sprawa przejęcia nad ich pod torami była już w Kwidzynie poruszana niejednokrotnie. W tej sprawie zostali już przeprowadzone rozmowy z dyrekcją gdańską DOKP, która wyraziła zgodę na budowę tunelu. Przejęcie przez tor byłoby miało formę tunelu podziemnego, a nie kładki, gdyż koszt budowy kładki jest o 30-40 % wyższy niż budowa tunelu. Inwestycja ta znajdzie się w planach budżetowych w przyszłym roku, kiedy to planuje się przeznaczyć na ten cel 1 mln zł, z czego około 100 tys. zł na wykonanie dokumentacji oraz 900 tys. zł na prace, które rozpocznie się w drugiej połowie 1997 r. Inwestycja ta, o ile znajdzie się w realizacji, będzie jedną z największych kwidzyńskich inwestycji ostatnich lat. Jej całkowity koszt wyniesie - według cen obecnych - ponad 4 mln zł. Czas realizacji budowy 100-metrowego tunelu, który byłby przedłużeniem obecnie istniejącego przejścia na perony z dworca PKP wyniesie około dwóch lat. Inwestycja byłaby całkowicie finansowana z kasy samorządu.

SPÓŁDZIELNIA DO REMONTU

W największej Spółdzielni Mieszkaniowej w Grudziądzu prawie połowa budynków wymaga remontu. Część sian (głównie szczytowych) przemarza i przecieka, od 1991 roku spółdzielcy docieplała w sumie 51 budynków. Ustawiane w budynkach polega przede wszystkim na dociepleniu szczytów. W tym roku docieplono dwa budynki na os. Śródmieście i Kopernika i pojedynym na Strzemięcynie i w Mińsku. Na przyszłe lata pozostawiono 97 budynków, remontu wymagają zarówno szczyty, jak i sciany frontowe. Na modernizację zostanie wydanie do końca roku 180 875 złotych, 80% stanowi dotacja z Ministerstwa Gospodarki Przemysłowej wojewody, 36 175 złotych to środki własne.

ZAMIAST SOCJALNEGO KOMUNALNY

Zarząd Miasta Grudziądza rozpatrywał możliwość budowy budynku socjalnego przy ul. Rydygiera. Dziś już wiadomo, że powstanie w tym miejscu budynek z mieszkaniem komunalnymi. Projekt przewiduje budowę 30-40 lokali inwestycja rozpocznie się jeszcze w tym roku. W budynku socjalnym miały być wydzielone mieszkania o obniżonym standardzie, między innymi dla osób z nakaną eksmisji. Jedną z rozważanych lokalizacji była ulica Rydygiera. Wiadomość ta wywołała wiele emocji wśród dotychczasowych mieszkańców tej dzielnicy, którzy nie chcieli takich sąsiadów. Do Urzędu Miasta wpłynął protest podpisany przez kilkadziesiąt osób. Ostatecznie samorząd zdecydował po analizie kosztów realizację przedsięwzięcia - budowy przy ul. Rydygiera mieszkań komunalnych.

Wierzyć na słowo Wirusy skaczą po drzewach

Wspomniany profesor Frenzel jest specjalistą od historii lasów. Właśnie próbując odwożyć się do swojego rodzaju kalendarz klimatologiczny ostatnich dziesięciu tysięcy lat, stwierdził, że pewne zakłócenia w rozwoju drzew nie korespondują ze zmianami meteorologicznymi. Wiadomo, że przynosiły drzew (słój) w latach pomniejszych są większe niż w latach suchych czy chłodnych. Zakłócenia tej prawidłowości świadczy o chorobach.

Wbrew pozorom odkrycie prof. Frenzela nie jest czymś nowym. Już ponad trzydzieści lat temu czeski botanik - o nazwisku Cech - wykrył w soku chorujących drzew charakterystyczne palczokształtne wirusy. Jego odkrycie potwierdziły późniejsze badania prowadzone na terenie Anglii, Włoch, Szkocji i wschodnich Niemiec.

Inny zachodniemiecki profesor botaniki, Nienhaus, udowodnił, że wirusy wyizolowane z drzew chorych i przeniesione na drzewa zdrowe, wywołują u tych drugich klasyczną infekcję. Objawia się ona przede wszystkim spadkiem przyrostu masy, zwolnieniem reakcji fotosyntezy, zanikaniem pewnych enzymów, przedwczesnym starzeniem się.

Klinicznymi objawami u porażonych chorobą drzew są charakterystyczne "bocianie gniazda", "dzikie gałęzie wyrastające z pni (u jodeł), rozmiękanie konarów (u świerków), anomalie wzrostu, deformacje liści itp.

Zasieg z badań prof. Frenzela wynika, iż poprzednie epifity miały zwykle charakter lokalny, a tymczasem na terenie Niemiec udało się dotąd znaleźć zaledwie cztery miejsca, w których nie stwierdzono występowania chorobotwórczych wirusów.

Przyopuszczalnie roznościeli wirusów są owady. Plagi różnego rodzaju insektów, jakie nawiedzały Europę w okresie powojennym, mogły się w oczywisty sposób przyczynić do rozlżenia zarazy po kontenerach. Wspomniany profesor Cech stwierdził, na przykład, że nosicielami wirusów są pewne gatunki wszy, bytujące na drzewach. Badania naukowców brytyjskich wykazały, że kofeje, że insekty te rozwijają się znakomicie lepiej na drzewach podanych uprzednio działaniu tlenków azotu i siarki, czyli substancji emitowanych obficie przez przemysł i samochody. Zatem trudno będzie całą węg za obecny stan rzeczy wykluczyć wyłącznie na wirusy, a rozgrzeżyć trucielki gleby, wód i powietrza. Nawet jeśli pierwotnymi sprawcami usychania drzew są te wirusy, to nie ulega wątpliwości, że ludzie mocno im zadanie ułatwili.

Zakwaszenie gleb spowodowało wymięgnięcie części flory (zwłaszcza grzybów) żyjącej w symbiozie z drzewami i umożliwiającej im czerpanie składników odżywczych z podłoża.

Stosowanie pestycydów naruszyło równowagę pomiędzy różnymi gatunkami insektów, a ich naturalnymi wrogami. Erozja gleb rabunkowa gospodarka leśna - wszystko to sprawiło, że lasy utraciły swą odporność. A na pochyłe drzewo wystarczyłoby skoczyć i wirusy - jak widać - też. Drzewa te mają swą AIDS.

Barbara Lemkowska

W wszystkich dziennikach pedagogów pouczali się na niskie zarobki, lekceważące traktowanie przez władze i ogólnie niedoinwestowanie, przy okazji zarzucając telewizorów obowiązującą porcją komunalną o potrzebie inwestowania w edukację, o tym, że takie będą rzeczoospolite, jak ich młodzieży chowanie itp. Oczywiście, fakty nie podlegają dyskusji. Oświata rzeczywiście jest w Polsce dramatycznie niedoinwestowana, zarobki nauczycieli śmieśne, a szkoły chronicznie zadłużone. Faktem niewątpliwym jest też dość lekceważące traktowanie pedagogów przez władzę. W pseudokapitałistycznej monarchii biurokratów, w jakiej żyjemy, władza mrozi czuje jedynie wobec takich brzdęk, które mogą udziarnić strąkiem spiralizować życie w kraju i zachwiać rządowymi stolikami. Tylko te brzdęki mogą liczyć na wyrwanie większych pieniędzy ze wspólnej kasy. Nauczyciele zaś czy lekarze nie są dla władzy groźni i jako tacy zawsze będą dostawać od państwa ostatnie ochłapy.

Ochłapy?

Wszystko to wiemy nie od dziś. Nie wspomniano jednak przy Dniu Nauczyciela o jednej, moim zdaniem niezwykle istotnej sprawie. I chciałbym tu namówić Państwa do zastanowienia się nad nią. Otóż nauczyciele są od jesieni roku 1993 grupą zawodową najlepiej ze wszystkich reprezentowaną we władzach. Statystycznie rzecz biorąc, około dwóch trzecich tego środowiska to zagorzali zwolennicy polityki PZPR, a obecnie SLD - a więc obecnej władzy, więc, Związek Nauczycielstwa Polskiego jest jedną z głównych centralizacji ówczesnych współczesnych OPZZ - a OPZZ, jak wiadomo, stanowi obok SDPRP jeden z dwóch frakcji rządzącej SLD. Wśród posłów sejmiku zasiada ponad czterdzieści nauczycieli, członków ZNP, na czele z prezesem Zaciurą.

Dziwi mnie, czemu nikt nie zadaje narzucającego się wręcz pytania jak to jest, że tak znaczący wpływ nauczycieli na władzę nie przyniósł żadnej poprawy sytuacji polskiej oświaty, ale przeciwnie - jej pogorszenie? Odpowiedź jest oczywista. Posłowie - nauczyciele natychmiast po zamkaszowaniu pierwszej poselskiej diety zapomnieli o wszystkich postulatach swego środowiska i zmięknili się w gorliwych wykonawców poleceń swojej partyni, wierzchuści. Zadnemu u nich nie dągnęła ręka przy uchwaleniu kolejnych, coraz to bardziej tnących nakłady na oświatę budżetów, zaden nie ośmielił się ani słowem postawić sprawy niezbędnych reform i może nawet byłoby to takie dziwne, gdyby nie oświadczenie w tym kierunku, że w tym celu nie ma pieniędzy. Przekroczywszy granicę francuskiego dotarła do Wogezów. Pojawia się też we Włoszech - w Apeninach.

Ponieważ wymieranie lasów zbiegło się w oczywisty sposób z lawinowym rozwojem motoryzacji i modą na wysokie kominy przemysłowe, rozprzaskające pyły i gazy na olbrzymie zachęty obszarach, właśnie w zaczęto zanieczyszczeniu powietrza zaczęto uprzątnąć przyczyn usychania drzew. Problem tak zwany kwaśnego deszczu stał się nawet powodem poli-

ŚWIADECTWA UDZIAŁOWE... ZANIEDBAŃ

cd. ze str. 1
Dodatkowo mamy na dzisiaj osiemdziesiąt przypadków, tzw. reklamacji po reklamacji. Chodzi o to iż zgłaszana nieprawidłowość nie została przez biuro ewidencji usunięta Klient czeka więc jeszcze dwa tygodnie.

Okres reklamacyjny trwa dokładnie trzydzieści dni. Gdy w PKO zostanie wykryty błąd w danych personalnych nabywcy świadectwa, musi on udać się z odpowiednim drukiem do urzędu meldunkowego. Stamtąd informacja przesyłana jest do wojewódzkiej bazy pesel, następnie do wojewódzkiego punktu konsolidacji danych i nadzoru, aby w efekcie znowu trafić do oddziału PKO

- W Elbląskiem mamy także dużo reklamacji - twierdzi Maria Kuczurowa z wojewódzkiego punktu konsolidacji danych i nadzoru w Elblągu - Sprzedaż świadectw udziałowych wykazała jak wielki nieporządek panuje w biurach ewidencji ludności. Dane personalne często były błędne. Zwykle wiązało się to z niedopatrzaniem urzędników. Na przykład ktoś już dawno zmienił adres zamieszkania, a mimo tego w urzędzie meldunkowym figurował wciąż pod nieaktualnym adresem

W oddziale PKO w Tczewie, w naszym tylko październiku zgłoszono 140 reklamacji. Były to przeważnie błędy w numerach dowodów osobistych

- Często zdarzają się także nieprawidłowe imiona rodziców oraz usterki wynikające z błędnego zapisu znaków polskich przez komputery - mówi Janina Jeszke, kierownik zespołu kasowego - skarbowego PKO w Tczewie - Klienci bardzo się z tego powodu denerwują, lecz całą złość wyładowują u nas, zamiast w urzędzie meldunkowym, skąd pochodzią wszystkie dane.

W województwie gdańskim już zaczął się gorący okres związany z wykupem świadectw udziałowych. Wszystkie oddziały notują wzmoczony ruch przy okienkach

W Elbląskiem na razie trwa jeszcze spokój. Według przewidowań, ostatnie dni przed zakończeniem emisji będą bardzo pracowite. Jeśli wówczas zdarzają się jakieś reklamacje, to świadectwo będzie można odebrać, gdyż okres polemikacyjny trwa aż do 1 lutego 1997 roku.

Szkoda tylko, że niesolidni urzędnicy z biur meldunkowych nie ponoszą żadnych konsekwencji za swoje niedopatrzania. Może wówczas odbiór świadectwa udziałowego, kosztowałyby niektórych mniej nerwowo

Marcin Pochwałowski

Średniowiecze umysłowe coraz bliżej?

Ogłoszenie w popularnym piśmie młodzieżowym

"Wiryliator opatentowany. Skuteczność w zaburzeniach sprawności seksualnej u mężczyzn. Polecany przez seksuologów. Adres nabycia..."

Miniakneta przeprowadzona wśród kilku, przypadkowo dobranych, zagorałych czytelników tegoż pisma

- Arkadiusz, lat 20: "Co to jest wiryliator? Nie wiem. Nie zastanawiałem się, choć ogłoszenie mnie nawet zainteresowało. Pewnie chodziło o jakiś specjalny lek przeciwko przedwczesnym wytryskom"

- Jagienka, lat 17: "Nie wiem, co to. Myślę, że to pewnie coś dla

tencjalni adresaci tychże pism - ludzie młodzi i bardzo młodzi

Horoskopy, astrologia, czarna magia, czary, przepowiednie - to jedna z dwu zasadniczych grup tematycznych. Druga to ogłoszenia mające wszelkie cechy zakamuflowanego stręczycielstwa, kuplerstwa, prób zarabiania na najniższej pornografii, a w "najlepszym" wypadku na naturalnym u młodych zainteresowanych ciałem, seksem, miłością, bez wnikania w ewentualną prostą szkodliwość czynionych propozycji. Innych ogłoszeń w tych pismach - prawie nie ma.

Aby nie być gołosłownym, wystarczy wspomnieć się lekturą dosłownie pierwszych z brzegu numerów, z końca sierpnia tego roku:

- bardzo dobre warunki zewnętrzne, temperament i bezpruderność. Możliwość dłuższego pozostania na Zachodzie w celach zarobkowych, restauracje, kluby rozrywkowe.

* Uwaga fotoamatorów! Prywatna agencja wynajmu modelek zaspokoi wszystkie wasze potrzeby. Duże możliwości dla specjalizujących się w aktach Organizujemy na zamówienia plenery i warunki studyjne, itd.

• Bożena Rutecka z Elbląga, pedagog, nauczyciel akademicki, wychowawca w szkole średniej - Z coraz większym niepokojem obserwuję ową "poezję ogłoszeń", jaka zamieszcza różnego rodzaju pisma, ale adresowana

kiedy zachęcać do aktywności seksualnej swego wybranka, jakimi sposobami i środkami jak rzekomo pomocne mogą być tłumaczenia snów, jak za pomocą "cudownych ziół" zainteresować sobą obojętnego dotąd partnera. Przecież to powrót do średniowiecza umysłowego!

Wręcz zbrodnicą na tych młodych umysłach jest proponowanie, na przykład czytelnikom popularnego pisma dla nastolatka, korzystanie z młodzieżowych biur matrymonialnych. Chory jest już sam pomysł tworzenia takich instytucji, dobrych może dla starszych, samotnych i pokaleczonych zyciem starszych pań i panów, ale nie dla dopiero poznających pierwsze porwy młodo-

forskim, wespół z wtórującym mu działaczem młodzieżowym i dziennikarzem - zalecał patrzeć przez palce na te mnożące się ogłoszenia i publikacje. Twierdził - licząc na "zdrowy rozsądek" i duża wiedzę młodzieży - że znajdują one czytelników tylko jako tekściki anegdotyczne, nie odbierane na serio i wręcz požądane w tych ciężkich czasach jako odtrutka na stresy i kłopoty materialne

Ja twierdzę zupełnie coś innego, opierając się na wieloletnich badaniach i obserwacjach naszej skądinąd faktycznie mądrej i wykształconej młodzieży, ale i na znajomości właścicieli jej, innych cech umysłu, jak ufnosć, łatwiowosć, prostolinijność,

MORALNIE BEZ ZARZUTU...

chłopców, kiedy boją się, że ich dziewczyny mogą zająć w ciąży"

- Aldona, lat 19: "To chyba chodzi o taki aparat, kiedy ktoś jest oziębły płciowo. Nigdy bym nie zgodziła się na używanie czegoś takiego przez mojego przyszłego męża"

Doktor Mariusz Bogucki, seksuolog z Gdańska:

- Nie, nie czytam tego tygodnika, czasem tylko, jak jest pod ręką. Reklama wiryliatora w piśmie młodzieżowym? Nie wierzę, to chyba jakiś niewybredny dowcip! Nie! W takim razie, jest to jednym wielkim nieporozumieniem, to absurd. Wiryliator - owsem, a już na pewno nie bez indywidualnej porady lekarza specjalisty. Powodów zaburzeń sprawności seksualnych u ludzi młodych w żadnym razie nie wolno eliminować, bo nawet nie lecząc, od podania wiryliatora. To najłepsza droga do cięższych, prawdziwych schorzeń, kompleksów, nerwic. I dla nich, idących młodych partnerów.

• Ostatnimi czasami "poezja drobnych ogłoszeń" staje się jakby mniej uskrzydłona. Wszelkie próby publicznej krytyki, nawet jednoznacznie złych pism, przynoszą odwrotny skutek. Dlatego nie wymieniamy tu żadnego z kilkunastu tytułów modnych gazet młodzieżowych, których pełno w kioskach jak Pomorze i

Polska długie, i szerokie. Wszystkie charakteryzują się bardzo prostymi sposobami epatowania swoich czytelników, głównie uczniów szkół podstawowych i średnich. Nie licząc opowieści o muzykach rockowych, czyta się w nich właściwie tylko o miłości, seksie i zwiąskach paranoiarnych. Rzecz jasna, każdy z tych tematów nie powinien stanowić tabu. Pod warunkiem wszakże, że nie rozpatruje się ich w sposób nie do tego stopnia uproszczony i pobawiony jakkolwiek odnośników obyczajowych, moralnych, zdrowotnych czy po prostu estetycznych.

A wracając do tychże czasopism, to inna ich cecha jest także duża ilość płatnych anonsów, które w dużej części mogą przypominać czasopismem jakiegoś w banku odbijającego, znachorów i możliwości, a po części wręcz w zakładzie położnictwa tychże czytelników, którzy na ogół dużo więcej już w życiu widzieli i doświadczyli niż po-

* "Felicitas" kojarzy osoby samotne;

* Horoskopy kosmogromy otrzymasz...;

* "Kama" biurem matrymonialnym młodych! Superoferty, dyskrekcja;

* Znajomość biorytmów: fizycznego i intelektualnego pomaga w życiu, pracy, nauce. Podaj datę urodzenia a...; itd.

Tygodnik dla panienek 14-16-letnich z 16 lipca tego roku;

* "Diana" objaśni twoje senne marzenia Wysyłamy za zaliczeniem "Sennik staropolski", "Sennik egipski";

* Biohoroskop zgodności partnerskiej, oraz inne ciekawe opracowania komputerowe szybko otrzymasz przysyłając datę urodzenia;

* "Zodiak". Atrakcyjny zestaw trzech horoskopów. Test na inteligencję; itd.

* Wykresy biorytmów, zestaw horoskopów, testy inteligencji, cudowne zioła...

Codzienna prasa gdańska i z III kwartału tego roku:

* Oferty dla młodzieży (18-25 lat) - Europa Zachodnia, szczególnie dziewczęta;

* Czterogodzinny kurs tłumaczenia snów. Koszt - jedynie 50 zł;

* Organizujemy bardzo atrakcyjne imprezy towarzyskie i rozrywkowe w lokalach prywatnych i wynajętych. Efektowne programy: topless, strip-tease, indywidualne damy do towarzyszenia i inne możliwości;

* Bardzo dobrze sytuowani poszukują par (18-25), także chłopców do wspólnych wakacji zagranicznych. Jedyne warunki

głównie do młodzieży. Z własnego doświadczenia wiem, że ogromna większość młodych dziewcząt i chłopców, wszystkie te anonse bierze bardzo serio i dosłownie. Zarazem będą najmięszczego trodzą czyta wierszami, rozsyfrowuje w ogłoszeniach poszukiujących, kandydatek bez odródek, mądziej na prostyulki, ową grę słów dzięki, które) propozycje te wyrmakują się z ustawy o cenzurze

W efekcie w wielu kregach nastolatków zaczyna wręcz obowiązywać model życia towarzyskiego, skazanego ofertami różnej maści agencji ni to matrymonialnych, ni to pośredniczących w pracy dla "bepruderjnych blondynek", ni to doradczych. Kilkunastoletnie dziewczynki, zanim jeszcze zaczynają "na poważnie chodzić" ze swym pierwszym chłopcem, zanim poznają uczucie pierwszej miłości, otrzymują więc, "za jedyne 10 złotych", szczegółowe rady;

dości dziewczynki, jeszcze dzieci.

No, ita plaga z wierzchu tylko zakamuflowanych ogłoszeń stręczycielskich. Jak powiedziałam; młodzi czytelnicy łatwo ten kamuflaż odkrywają. A zaraz potem poważnie zastanawiają się nad ewentualnym skorzystaniem z tych ofert bo przecież ukazują się w pełnym majestacie prawa, bo przecież nieg z dorosłych nie widzi w nich nic złego.

Otoż mam w swojej grupie studenckiej parę dziewcząt, które przed dwoma laty, zaraz po maturze, zgłosiły chęć wyjazdu do pracy na Zachód, jaką oferował ktoś w ogłoszeniu. Na miejscu okazało się, że oczekiwano od nich prostytuowania się, zresztą tymnajmniej nie za atrakcyjnym wynagrodzeniem. Mam wszelkie podkłady, aby twierdzić, że w dużej części innych, podobnych ogłoszeń ich nadawcom chodzi o to samo.

Niedawno słyszałam, jak ktoś - bodajże ze stopniem pro-

brak krytycyzmu i skłonności do mistycyzmu - to mianowicie, że owe horoskopy, biometry, przepowiednie, rady towarzysko-materialne i inne podobne bzdury zaledwie czwarta-piąta część młodych ludzi przyjmuje z przynurzeniem oka. Pozostali, czyli większość, także na tej podstawie wyrabiają sobie wyobrazenie o otaczającym ich świecie.

• Nie jest tajemnicą, że gazety o głównie komercyjnych (wszystko podporządkowane maksymalizacji dochodów) założeniach stają się jednym z wielu twórców, na które szuka się nabywców. Stąd i treści ogłoszeń, same w sobie mogące być dla kolejnej grupy czytelników zachętą do zakupu, nie są dla redaktorów do pogardzenia. Związczą że w stopie zawsze można zamieścić, iż "za dobre reklam redakcja nie odpowiada"

Jak jednak oceniać pisma, które treści owych płatnych anonsów traktują - z równą powagą i dosłownością - jako pierwszoplanowe tematy własnej publicystyki, w ten sposób przede wszystkim próbując ratować się przed nadmiernymi zwrotami? Według informacji z krakowskiego instytutu prasoznawstwa, i w tej "konkurencji" przodują niestety pisma adresowane do młodzieży one mają na swym koncie zdecydowanie największą liczbę publikacji o treści jednoznacznie pornograficznej, zachęcającej do aktów niegodnych z prawem i kłócących się z poczuciem moralności.

Zgodnie z opinią doktor Bożeny Ruteckiej, typowe pod tym względem prasowe "kaliki" szeregu czasopism zachodnich, nader często usiłują epatować swoich odbiorców najtańszymi chwytami - seksem, zbrodnią, czarną magią, itp. Aby się o tym przekonać, dość przyrzejrzeć tytuły na okładkach, na przykład "Hipoza - astrologia - telepatia", a zaledwie dwa tygodnie wcześniej: "Zycie przed... zycie po..." (rzecz o reinkarnacji). Na dodatek - stała od lat rubryka pt. "Seks i paragraf" - niezmiennie opisująca zbrodnie i przestępstwa popełniane przy okazji spraw "damsko-męskich" (detale mile widziane). Tygodnik ten wszakże zamieszcza poza tym jeszcze parę publikacji na inne tematy.

cd. na str. 5

MNIJ STUDENTÓW W ELBLĄGU

Pierwszego października w całym kraju rozpoczął się nowy rok akademicki. Oddział Politechniki Gdańskiej w Elblągu także przywitał studentów

W tym roku na uczelnię wstąpiło mniej osób niż w roku ubiegłym. Naukę na wydziale mechanicznym w trybie dziennym podjęło siedemdziesięciu pięciu studentów; w trybie wieczorowym pięćdziesięciu trzech. Jeśli chodzi o wydział elektryczny to na studiach dziennych jest trzydziści jeden osób, na wieczorowych szesnastu. W sumie na tej uczelni uczyć będzie czterystu sześćdziesięciu pięciu studentów.

NACZYNNIA DO GOTOWANIA BEZ WODY I TĘSZCZU
PRODUCENT MEBLI KUCHENNYCH
 - INDYWIDUALNE ZESTAWY - BEZPŁATNA KONSULTACJA - KOMPLEKSOWA OBSŁUGA - PRZYSTĘPNA CENA -

ZŁEWODZYMNIKI I SPRZĘT ZMECHANIZOWANY DO ZABUDOWY KUCHENNEJ, DUŻY WYBÓR DRZWIČEK KUCHENNYCH: DĄB, SOSNA, MDF-BOWOLNE KOLORY

Meble dla każdej kuchni!

SKLEPY FIRMOWE: HURTOWNIA ART. GOSP. DOMOWEGO:

Gdynia, ul. Jana z Kolna 32, tel. 21-69-51 w godz. 9.00-17.00, soboty 9.00-13.00	Gd. - Wrzeszcz, ul. Półniewskiego 3, tel. 41-18-60 w godz. 11.00-19.00, soboty 11.00-15.00	Gd. - Wrzeszcz, ul. Gen. J. Hallera 132, tel. fax 41-30-84 kom. (500) 501-901 w godz. 9.00-17.00, soboty 10.00-14.00
--	--	--

Pomimo że zmiany zachodzące od kilku lat w Polsce zbliżają nas do warunków życia w krajach wysoko rozwiniętych, pod wieloma względami zycia to powody przyzwyczeń i tradycji, zachowania nasze różnią się od typowych dla tych krajów. Tak jest na przykład z pieniędzmi, a zwłaszcza sposobem posługiwania się nimi. W Polsce wciąż jeszcze wybierając się na większe zakupy wkładamy do portfela czy torebki znaczną ilość gotówki i w zasadzie nie wyobrażamy sobie, że można się czuć również swobodnie mając przy sobie założeń drobna kwotę na kupno papierosów, mając przy sobie autobusowego.

Mieszkańcy większości krajów wysoko rozwiniętych (a za taki mamy też prawo się uznać po przyjęciu umowy do OECD, organizacji grupującej państwa o najwyższym poziomie rozwoju gospodarczego i cywilizacyjnego) od wielu już lat rzadko posługują się gotówką, korzystając ze znacznie wygodniejszego i bezpieczniejszego pieniądza - plastikowych kart. Na świecie ponad miliard osób posługuje się na co dzień kartami płatniczymi, doskonale zastępującymi gotówkę, pełniącymi również szeregi dodatkowych funkcji. Samymi kartami płatniczymi Visa posługuje się ponad 450 milionów osób w stu kilkudziesięciu krajach, a można nimi dokonywać płatności w blisko 10 milionach placówek handlowych i usługowych na całym świecie. W Polsce, choć przyswajanie do noszenia przy sobie gotówki jest wciąż dominujące, w ciągu ostatnich dwóch lat dokonał się olbrzymi postęp w upowszechnianiu plastikowego pieniądza: liczba kart płatniczych zbliża się do miliona i można nimi płacić za towary i usługi w kilkunastu tysiącach placówek handlowych, hotelowych, restauracyjnych, biurach podróży. Oczywiście wciąż jeszcze nie jest powszechny widok małych sklepików austriackich kolorowymi nalepkami informującymi o honorowaniu odbiorców, Niemiec czy Włochów, ale zmiany w tym zakresie są bardzo szybkie. Wystarczy popatrzeć jak przybywa np. stacji benzynowych, na których płacić możemy kartą.

Czym są karty płatnicze? Niewielki plastikowy prostokąt z jednej

strony posiada kolorowe logo krajowej lub najczęściej międzynarodowej organizacji zajmującej się wydawaniem kart oraz banku, który jest właścicielem karty, a także wydołane imię i nazwisko jej posiadacza. Na rewersie karty znajduje się magnetyczny pasek, na którym zakodowane są dane dotyczące posiadacza karty i jego rachunku w banku. Karta bowiem związana jest z bankiem, w którym jej posiadacz ma rachunek pieniężny. Istnieje kilka rodzajów kart, różniących się od siebie uprawnieniami, jakie dają posiadaczom. Najczęściej spotyka się w Polsce, a także w innych krajach, karty debetowe pozwalające

Z KARTĄ NA ZAKUPY

na dokonywanie wydatków do wysokości sumy zgromadzonej na koncie ich posiadacza. Bank wydający takie karty otwiera rachunek na którym blokowana jest określona suma minimalna, a w ramach której można dokonywać płatności. Innym rodzajem plastikowego pieniądza jest karta typu charge, inaczej zwana obciążeniową. Karta bankowa związana jest z bankiem, w którym jej posiadacz ma rachunek pieniężny. Istnieje kilka rodzajów kart, różniących się od siebie uprawnieniami, jakie dają posiadaczom. Najczęściej spotyka się w Polsce, a także w innych krajach, karty debetowe pozwalające na dokonywanie wydatków do wysokości sumy zgromadzonej na koncie ich posiadacza. Bank wydający takie karty otwiera rachunek, na którym blokowana jest określona suma minimalna, a w ramach której można dokonywać płatności. Innym rodzajem plastikowego pieniądza jest karta typu charge, inaczej zwana obciążeniową. Bankowe konto posiadacza takiej karty, zwykle raz w miesiącu, obciążane jest sumą dokonanych płatności. Miesięczne wpłaty na konto muszą być w

takim przypadku odpowiedniej wielkości, w przeciwnym przypadku stosuje się limit miesięcznych wydatków. Trzecim rodzajem są karty kredytowe, których posiadacz, mający oczywiście wymagane przez bank przychody, może dokonywać płatności nawet bez przeliczenia na koncie, po prostu na kredyt, oczywiście w ramach limitu przyznanego przez bank. Kredytowane płatności dokonywane za pomocą takiej karty są spłacane w miesięcznych ratach. Taką kartą w Polsce jest coraz bardziej popularny "Partner" emitowany przez Bank Pekao SA, który pozwala nie tylko na płatności za towary i usługi, ale również daje możliwość pobierania pieniędzy z bankomatu. Nie bez znaczenia są bezgotówkowe rozliczenia z bankiem, co dla firmy jest zawsze bezpieczniejsze niż operowanie wielkimi kwotami papierowych pieniędzy. Oczywiście są też niedogodności, choćby prowizje pobierane przez bank za rozliczenia, czy czas który one zajmują. W porównaniu jednak z rozliczaniem wynikającym ze wzrostu obrotów, niedogodności te stają się bez znaczenia. Przekonuje się o tym coraz więcej firm w Polsce, zwłaszcza te, które np. w okresie letnim obsługują klientów zagranicznych, z reguły poszukujący placówek honorujących karty płatnicze. Postęp w dziedzinie technologii i kart płatniczych jest bardzo szybki. W tym roku, podczas Igrzysk Olimpijskich w Atlancie testowano kilka milionów kart wyposażonych w elektroniczny chip, które znacząco zwiększyły funkcje i pasek magnetyczny. Karty takie, pełniące również funkcję elektronicznej portmonek, na drobne, pozwalają na dokonywanie praktycznie bez żadnych formalności transakcji również w kioskach, autobusach, przy niewielkich zakupach. Przy dużej intensywności handlu oszczędzają czas w porównaniu do płatności gotówką. Wśród krajów, w których będą wprowadzane karty z elektronicznym mikroprocesorem w pierwszej kolejności znajduje się również Polska. Rozpoczęciem kart płatniczych w naszym kraju pozwala przypuszczać, że w ciągu kilku lat będzie ich w Polsce ponad 10 milionów. Oznacza to, że większość płatności będzie wtedy dokonywana za pomocą plastikowego pieniądza. Warto do takiej sytuacji przygotowywać się już teraz.

Jacek Mach

WOLIM NA JAGODY

cd. ze str. 1

- Kociewie to teren bardzo atrakcyjny turystycznie z kilku względów. Jest bardzo czysty ekologicznie, nie skażony ze względu na małe uprzemysłowienie, ma superklimat, naturalny krajobraz, jeziora, wielkie, młode kompleksy lasów (niewielu wie, że tutaj jest mnóstwo ciekawych terenów botanicznych, np. wielkie rezerwy cisów/1). Inna cecha - dostępność, to nie jest gdzieś tam na końcu świata, tu są świetne połączenia komunikacyjne.

- A minusy?

- Bardzo słaba baza turystyczna, bardzo słaba promocja regionu. Promować stara się Stowarzyszenie Kociewsko-Borowiackie "Bór".

Ludzie tu chcą turystyki, władze dostrzegają potrzebę, natomiast brakuje narzędzi i środków finansowych. Myślenie jest takie - wójtowie rozumieją potrzebę, zarządy mniej, a radni już nie. Nikt w gminie nie przegłosuje, żeby 10% budżetu poszło na rozwój turystyki. Edukacja samorządów będzie trwała długo. Do tego jest potrzebna strategia, a strategia to dokładna wiedza. Czy ktoś na przykład badał, jaki to jest ruch na drogach? Ile z tego jest wielkich samochodów, ile prywatnych? Ile datby skrot do Chwarzewa [Kaliska - Cieciorka - Chwarzewo - Koscierzyna - przyp. red.]? Prawdopodobnie koszty budowy drogi zwróciłyby się po roku. Nikt takich danych nie jest w stanie podać.

Obszar jest przecięty przez szosę, która przejeżdża większość turystów z Zachodu. Jest tylko jeden porządny zjazd w Zblewie. A mogłaby się rozwinąć turystyka tzw. tranzytowa. Na Zachodzie funkcjonuje to pod nazwą "zielona droga". Przyjeżdża się z zieloną trasą, na przykład do Wirt, w Wirtach zatrzymuje się na postój. Ale do tego jest potrzebna organizacja. Informacja o atrakcjach kociewskiej "zielonej drogi" powinna się już pojawiać w oikolach Pili, Walcza, nawet Kolbaskowa.

- Gminy jednak działają. Potrafiłyby nawet utworzyć stowarzyszenie.

- Stowarzyszenie "Bór" jest szansa, ale każda gmina powinna wrzucić na wójcie 100 baniek, a nie dyskutować o składkach na

kupno komputera. Potrzebne są działania o szerszym rozmachu, wtedy szansa będzie bardzo realna, tym bardziej że Kaszubi są już jakby zmanierowani - mają już swoich turystów. Poza tym każda gmina ciągnie tam w swoją stronę.

Agroturizm

- Może za dużo wymagamy od lupinonych przez państwo gmin. Mają bardziej prozaiczne sprawy na głowie niż turystykę. Czy czasami niestety nie powinna być wyłącznie prywatnym biznesem? Sporo mówi się na przykład o agroturystyce.

- Dzis wszyscy chcą stawić na agroturystykę. Wokół tego słowa jest sporo nieporozumień. Prawdziwy agroturizm to życie z mlekiem, przy ścianie krowa mi ryczy, koń się - można go pogłaskać. Tymczasem dla nas agroturystyka to na ogół długi pobyty i miejski standard. Więc o takim agroturystyce to rozmawiamy.

- I taki agroturizm rozwija się u nas bardzo wolno.

- To zrozumiałe. Przeprowadziliśmy analizę - zestawiliśmy pewne dane na temat Kaszubi i Kociewia. Okazało się, że w Kaszubach około 70% budynków posiadają porządnie w.c., a na Kociewiu - statystycznie (nie licząc Starogardu) ok. 55%. Tu jest słaby punkt. Na Kaszubach jest bardzo dużo ośrodków wczasowych, na Kociewiu mało. Na Kociewiu 70% procento budynki, które mają ponad 50 lat.

Prywatne osoby bez pomocy samorządów nic nie zrobią. Tymczasem gminy nie stwarzają nawet zachęt, żeby ludzie zainteresowani agroturystyką inwestowali. Chodzi tu o ulgi podatkowe czy pomoc jakiegoś innego rodzaju.

Porównywalmyby, jaki procent budżetów gminy przeznaczają na inwestycje, w tym na turystykę - wyszło, że na Kaszubach przekracza się 2-3 razy więcej.

Agencja rozwoju turystyki

- A więc, pana zdaniem, osoby prywatne powinny ściślej współdziałać z samorządami?

- Jak najbardziej. Powinna

powstać AGENCJA ROZWOJU TURYSTYKI - z udziałem samorządów, której celem byłoby rozwinięcie turystyki. Taka agencja powinna zająć się dwoma sprawami: fotografią, stanowiąc istniejącym i marketingiem - zbadaniem, jakie są możliwości sprzedaży tego, co mamy.

Agencja rozwoju turystyki nie może czekać na klientów na miejscu z informacją (która została już efektem finalnym). Musiałaby dotrzeć do przedsiębiorczych ludzi, którzy ścigaliby nowoczesne technologie obsługi turystyki i kreowali produkty turystyczne, np. wczas z przygodą, obserwację przyrody z botanicznym (żeby zakładali zielniki, a jest na przykład na Kociewiu cykuta - tak, tak, rośnie tutaj!), biegi na orientację (w Skandynawii to sport masowy). Agencja rozwoju turystyki powinna takie produkty opracowywać i wdrażać. Badacze rynku - mówić nie ma sensu inwestować, to jest sens inwestować w to, to tamto. Tymczasem: bardzo łatwo ten teren zapchać - ale bez odpowiedniego zaplecza mieszkaczy szybko będzie patrzeć z niechęcią na turystów będą mówić, że rozwalają drogi, demolują. Turysty też, kiedy pierwszy raz się zrażą, już nie przyjadą. Stowarzyszeniu "Bór" o targach turystycznych, w których chce wziąć udział, mówię: "Panowie, nie robicie tego bez przygotowania, bo najgorzej jak ludzie przyjadą i się zawiodą".

Pomysły

- Czy rzeczywiście na turystyce da się tu zarobić?

- Jaki produkt turystyczny jest najlepszy? Taki, który ma w sobie bardzo dużą wartość dodaną, idea: mały nakład inwestycyjny (z tego co jest - sprzedaje się nocyg i jedzenie) i dodatkowo na przykład jazdę konną, poznanie przyrody, wczesny rowerowe. To jest właśnie wartość dodana. Inaczej - produkt powinien powstać na miejscu. Przeciętnie wartości do-

danej się sytuacji, kiedy przywozi się na obozy wychowawczy z zennatrz, ba, również kucharki! Do niedawna nawet żywność trzeba było sprowadzać z gieldy. Teraz już jest nieco inaczej.

Na całym świecie ludzie coś wymyślają, by przyciągnąć turystów. Byłem w gminie koło Zurichu, gdzie nic nie ma. Jak w Skarszewach. Gmina sobie wymyśliła, że będzie gminą kawałowy (taki produkt). Jak taki nasz Wąchock. I są opracowane trasy, na których w różnych miejscowościach turyści trafią na opowiadaczy kawałowy na różne tematy. Są trasy tematyczne, dla młodych, starych. Słowem dla każdego. Jest facet w gospodzie opowiadający kawały na przykład o kozach. Szczęsna atrakcja, ale atrakcja.

Ważne jest poznanie, jakie są oczekiwania klienta. A kto wie, czy nie warto się tutaj nastawić do wczasów sobotnio-niedzielnie turysty z Trójmiasta?

- A może nam tu, na Kociewiu, turystyka nie jest potrzebna?

- Szacuje się, że do roku 2000 wydatki statystycznego Polaka na turystykę się podwoją. Pytanie jest takie, czy te pieniądze turyści zostawią tu, czy gdzie indziej. Trzeba zbudować tę infrastrukturę, znaleźć ludzi. Ie odnośnie wznaleźć, że to ludzie nie chcą do lasu i zarabiać na przykład na jagodach.

Z Krzysztofem POLUSEM rozmawiał Tadeusz MAJEWSKI

1/ Na marginesie: tu był ogromny obszar cisów, które zginęły w XV i XVI w., gdyż drewno cisowe masowo wycinano i m. in. eksportowano do Anglii (na fuki).

Gdańskie rolnictwo

cd. ze str. 1

W hodowli trzody sytuacja wciąż się zmienia w zależności od koniunktury. Praktycznie nie ma większego zamierzenia baraniną i wełną, co w naturalny sposób ogranicza chów tych zwierząt.

- Jak jest zatem aktualna struktura zasiewów i pogłowia w województwie gdańskim?

- Ogólna powierzchnia zasiewów, to 260,3 tys. ha. W tym zboża - 189,4 tys. ha (72,8 proc.), ziemniaki 25,0 tys. ha (9,6 proc.), bułki cukrowe - 6,4 tys. ha (2,4 proc.) czepak - 4,2 tys. ha, (1,6 proc.). Natomiast stan pogłowia zwierząt gospodarskich przedstawia się następująco: było 119683 sztuk (w tym krowy - 49895 sztuk, trzoda - 417095 sztuk (w tym lochy 38766 sztuk), owce - 21207 sztuk a konie - 8697 sztuk.

- Co jest rolą wydziału rolnictwa. Czy można "odgórnie" prowadzić politykę rolną, gdy większość ziemi jest już w rękach prywatnych?

- Oczywiście, pośrednio oddziaływujemy na rolnictwo i gospodarstwo, czynnościową, choć poprzez wspieranie inicjatyw producentów rolnych, a także podejmowanie działań umożliwiających wykorzystywanie przez rolników województwa gdańskiego perfekcyjnych kredytów. Dla przykładu podam, iż pracownicy wydziału opracowali program rozwoju bazy surowcowej produkcji mleka i jego przetworstwa w województwie gdańskim, który jako jeden z zaprzęgniętych został zaakceptowany przez Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej. Ponadto opracowaliśmy program rozwoju hodowli bydła mięsnego i owiec. Poza tym widział wspieranie wdrażanie opracowanego przez Województwo Zrzeszenie Hodowców i Producentów Drobiu, program dotyczący rozwoju drobiarstwa. Znaczące, aczkolwiek również pośrednie oddziaływanie na rozwój rolnictwa mamy poprzez Ośrodek Doradztwa Rolniczego (postęp rolniczy, marketing, nowoczesne technologie). Ścisłe współpracujemy z Wojewódzkim Zakładem Weterynaryjnym (cały obszar działań profilaktycznych - przeciwdziałanie chorobom zakaźnym, epidemiom, walką z biologicznymi bydlami i oraz Wojewódzkim Zarządzeniem Melioracji i Urzędów Wodnych (melioracje oraz zaprzęgnięciem i zarządzaniem wodą). Wasza współpraca z innymi jednostkami rolniczymi nie jest formą koordynacji bez partnerstwa. Obejmuje ona także sfereg oszczędności rolnych, organizację bazy surowcowej, koncentrację produkcji oraz organizację nowoczesnego rynku rolnego (np. Pomorskiego Centrum Rolniczo-Spożywcze i Gdańskie Gieldy Towarów).

- W ostatnim czasie utworzona została Gdańska Izba Rolnicza.

- Jest to bardzo ważny partner do współpracy i sądzę, że porównanie, iż "wóz", jakim jest rolnictwo, będzie od tej chwili ciągnięty przez dwa konie" jest jak najbardziej trafne.

- Co nas czeka w przyszłości?

- W zakresie produkcji zwierzęcej działając będziemy na rzecz odbudowy pogłowia krow, jako podstawowego gatunku zwierząt związanego z zaprzęgnięciem aglomeracji trójmiejskiej w mleko spożywcze oraz mięsami w surowce do przetworstwa. Będziemy dążyć do odbudowy w naszym województwie hodowli zwierząt gospodarskich, bydła, trzody chlewniczej i owiec.

To są nasze priorytety. Rozmawiał: Urszula Niewiarowska

TOWARZYSTWO INWESTYCYJNO-LEASINGOWE

LEASEING S.A.

Twoim partnerem w procesach inwestycyjnych!

Polecamy leasing finansowy i operacyjny:

- maszyn i urządzeń,
- środków transportowych,
- komputerów, urządzeń kserograficznych i poligraficznych,
- telefonów komórkowych,
- innych środków trwałych.

Uwaga!

Szczegółowe preferencje na leasing operacyjny urządzeń i maszyn proekologicznych.

Nasza dewiza: **Partnerstwo profesjonalizm!**

Szczegółowe informacje: **TSL EKOLEASING SA O/Gdańsk ul. Nawigatorów 30, 80-299 Gdańsk-Osowa tel./fax (058) 52-71-85, 52-77-77**
CENTRALA: **WARSAWA, tel. (022) 62-00-171, 62-09-500**

Korespondencja własna z Izraela

Gdy dowiedziałam się, że mam możliwość pojechania do Izraela nie ukrywam, że ogarnął mnie strach przed wojną i dżika - jak mi wtedy wydawało - kultura azjatycka.

Agencja donosiła, że mieszkający Jerolimowi zabezpieczają swoje domy przed wojną, gromadzą zapasy żywności, na ulicach gina przednie. Tereny autonomii palestyńskiej są zamknięte dla turystów. I czekać tylko, kiedy do miasta wjadą czolgi.

Tymczasem turysta spodziewający się takiego właśnie obrazu Izraela mile się rozczaruje.

Gdy wysiadłam z samolotu w Tel-Awiewie od razu odczuwałam powiew ciepłego i dusznego, pustynnego powietrza. Wokoło palmy daktylowe, drzewa pomarańczowe i oliwki, a inna nie spotykana w krajach europejskich różnorodność.

Ciekawą też jest mieszkańcy Izraela, u której będą nocować. Z autobusów widać niewysokie, białe, o małych oknach z

- twierdzi młody Izraelczyk - podcinają gardła kobietom i dzieciom, a przecież to nie z ich winy trwają walki. Mam jednak nadzieję, że wkrótce będzie pokój. - Nigdy nie było konfliktu między Żydami a katolikami, których przybywa tu najwięcej - mówi z kole i rudowłosa dziewczynka. - Natomiast Żydzi i muzułmanini nigdy nie potrafili znaleźć między sobą porozumienia. Ci pierwsi to fanatycy Biblii, Arabowie zaprzęgni są w Koran ani jedni, ani drudzy wżąd nie potrafili zdobyć się na odrobinę tolerancji. Itak nie jest prawdą, że tunel przechodzi dokładnie pod miejscem świętym dla muzułmanów, lecz zupełnie gdzie indziej i poruszając się nim nie zakłócać ciszy świętych miejsc. Takie są opinie Izraelczyków. Niestety, nie miałam możliwości wysłuchania, co sądzą na ten temat Arabowie.

Krótki odpoczynek w izraelskiej restauracji: jem tak zwaną pitę (duży, płaski pszeniczny placek), który macza się w masie zwanej tu humusem; do tego oliwki, ostre papryka, łuczycy i kukurydza, opijam... cola. Początkowo trudno było mi się przyzwyczaić do obiadów bez mięsa, ziemniaków i sosu.

„Pub-Restaurant” w Pucku, dawniej „U Brodacza”, to piwiarnia o niepowtarzalnym klimacie, słynąca w całej Polsce z autentycznego piwa z korzeniami. W niej powstała również Polska Partia Przyjaciół Piwa. W tym roku lokal zdobył pierwszą nagrodę Stowarzyszenia Restauratorów w kategorii „PUB”.

W Pucku każdy wskazuje jak trafić do „Brodacza”. Nie miałem więc problemów z odszukaniem piwary. Natomiast kilka dużych stołów. Przy nich siedzą mężczyźni z kufkami. Wnętrze ma charakter marynistyczny. Kolo sterowe w miejscu barowych drzwi. Model zagłowa podwieszony u sufitu. Na specjalnych deskach cytaty z Josepha Camriada. Zamawiam piwo z korzeniami.

koszy Piwa przeznaczane są dla dzieci specjalnej troski.

- Odkąd doszła część restauracyjna urządzamy wigilie dla domów dziecka i ludzi samotnych - mówi Jerzy Tarzyński - Organizujemy także inne imprezy, w zależności od potrzeb.

Lokal gościł między innymi Janusza Rewińskiego, kiedy to powstawała

Piwiarnia Jerzego Tarzyńskiego zamknięta jest trzy razy w roku. W Wigilię Świąt Bożego Narodzenia, w pierwszy dzień Wielkanocy i żąduski. Poza tymi trzema wyjątkami, przyjmuje gości każdego dnia.

- Jestem piwoszem już od piętnastu lat - mówi Andrzej Cieśla. - Nie ma tu balaganu, panuje miła atmosfera. Dużo

PUCKI SMAK CHMIELU

Jest wymiętnie.

- To jedyna piwiarnia w Polsce, gdzie podaje się korzenie do piwa sporządzone według autentycznej receptury - mówi Jerzy Tarzyński właściciel lokalu. - Nie mogę zdradzić jej składu. Powiem tylko, że zawiera ona trzynaście korzeni, do których dodaje się trzynaście różnych składników. Wszystko to powstaje na bazie miodu górzkiego. W trójmiejskich lokalach można także czasem spotkać korzenie, lecz są one nieprawidłowo przygotowane.

Piwiarnia Jerzego Tarzyńskiego działa już dwadzieścia sześć lat. Jest uznawana za najładniejszą w kraju. Poraduje się ją do piwami w Zywcu. - Stali właściciele mają tutaj własne kufki - opowiada właściciel. - Kiedyś było ich trzysta. Obecnie w tzw. „szafce” jest sto dwadzieścia kufki. Każdy posiada numer, ale barman bez pytania wie jaki komu należy podać.

piwam po świecie i ta piwiarnia przypomina mi amerykańskie czy angielskie puby. Przychodzą tutaj stali bywalcy. Każdy z każdym pogada. Moga znowu toleruje ten lokal. Mogę kilka godzin w nim spędzać.

- Przyjeżdżam do „Brodacza” trzy razy w tygodniu z Gdańska - włącza się do rozmowy Piotr Grabowski. - Zawsze zamawiam piwo z korzeniami. Nigdy nie jest się tu samotnym. Gdy najdzie mnie chandra, to mogę o moich smutkach porozmawiać z przyjaciółmi. Każdy ma tutaj swoje stałe miejsce. Jeden siedzi, drugi stoi przy barze. Rozmawiamy o wszystkim.

- Teraz na przykład o pumeksie - dodaje Tidor. Rozprawiamy też o polityce, komentujemy plotki. Sami sobie stworzyliśmy tutaj kulturę picia. Przyzwyczajaliśmy się do tego miejsca. Po godzinie dwudziestej są przy barze kolejni po piwo, ale każdy czeka. Nikt nie

Taką Jerezolimę chcę zapamiętać

zależnymi domy izraelskie. W niektórych postawiono drzwi otwarte na oścież, dokładnie więc widąc jak wewnątrz krzątają się domownicy.

Mijamy też miasta i wioski arabskie. Są bardziej zaniedbane i nie tak bogate, za wyjątkiem nielicznych osiedli dla elity, w których zamieszkuje głównie lekarze i prawnicy.

Jeruzolima. Jechałam do niej z wiadomością, że mieszkają w niej obok siebie ludzie trzech wyznań: mojszowskiego, chrześcijańskiego i muzułmańskiego. Dokładnie to widać, gdy dojdzie się na Plac Świątyni na Wzgórze Moria. Mur placu, pod którym modlą się Żydzi, głośno bez skrępowania, niektórzy lekko kołyszą się w rytm odmawianych modłów. Inni w szczylnym muru wkładają modlitewne karteczki z prośbami. Osobno kobiety, osobno mężczyźni. Za murem złota kopuła Meczetu Omarai i meczet AL-Aqsa, miejsca święte dla muzułmanów.

Kilkadziesiąt metrów dalej grób Chrystusa, czyli z kolei miejsce szczególne dla chrześcijan.

Mijam pobliski bazar. Tutaj zwalczający się Izraelczycy i Arabowie zgodnie obok siebie handlują, różnice narodowości nie istnieją. I w jednym i w drugim można kupić to same daktylki, granaty, figi, także różnego rodzaju lamki, świeciki, świeczniki, znane nam z ilustracji baśni z „Tysiąca i jednej nocy”.

Potwierdzam i ja, że kupując coś w arabskim kraju targować się wrecz wypada. Tym sposobem upatrzone rzeczą kupię taniej, nawet o połowę taniej. Co innego w sklepikach żydowskich, tam o dziwne ceny są sztywne.

Idąc z katedrą starogomian, sta w Jeruzolimie ma się wrażenie, że czas zatrzymał się tu kilka wieków temu. Ulice, zakamarki, wąskie przejścia. Wrażenie to potęgają liczne wykopaliska archeologiczne, gdzie dokładnie widać najstarsze warstwy miasta, jak również wczesne śpieszające grupki ortodoksoów ubranych w czarne płaszcze i kapelusze, nieustannie rozprawiających o, czymś między sobą lub szepczących modlitwę.

Nie omieszkałam także zwiedzić miejsca, pod którym przebiega słynny już sporny tunel. Podśledzając o na ten temat mówią gapię. - Arabowie są bezwzględni

Tyberia, prawie, pół drogi od Tel-Awiewu, w upale - ale widoki rekompensują wszystkie niewygody - niewysokie góry, czerwona gleba, gdzieś w dole plantacja bananów, co kilkanaście kilometrów kibuce i błękitne morze. Nagle młody Izraelczyk zatrzymuje samochód i zaczyna przeszukiwać kieszenie w pojeździe.

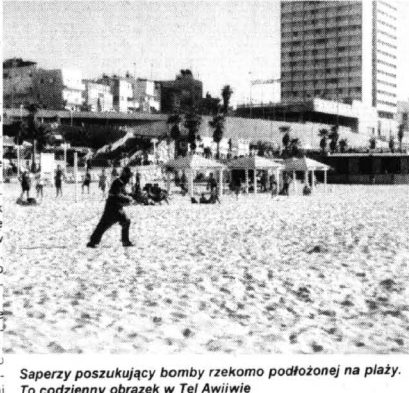
Gdy znalazł nóż oznajmił, że jadąc przez te tereny należy być uzbrojonym. Ostatecznie do częstych przypadków należą napaści na turystów przez Arabów.

Nie można być zupełnie bezpiecznym także na plaży. Sama się o tym przekonałam w Tel-Awiewie. Pomiedzy opalających się nagle wbiegli policjanci nakazując pławicowcom pozostawić wszystko, a samemu odsunąć się o kilkadziesiąt metrów. Kiedy spłoszeni ludzie opróżnili plażę, policjanci zaczynają przeszukiwać teren. Niesłownie zaglądną do torbek i reklamówek. Jedną z nich wyjęła mi się zapewne podejrzana Okazuje się jednak po chwili, że alarm był fałszywy.

W oczach turystów całe zamieszanie wzbudziło przerażenie, dla tubylców nie było to niczym nadzwyczajnym. Podkładanie bomb na plażach, w metrze, autobusach, nikogo już tam nie dziwi.

W Izraelu wojska praktycznie nie widziałam, mo że sporadycznie, na autostradzie, gdy młodzi żołnierze próbowali złapać okazje.

Zobaczyłam zupełnie inny świat niż nam kreują media i taki obraz chcę zapamiętać. Joanna Smół

Saperzy poszukujący bomby rzekomo podłożonej na plaży. To codzienny obrazek w Tel-Awiewie

cd. ze str. 3

Tymczasem powstają pisma, które w ogóle nie zaprzatają sobie głowy dbaniem o różnorodność tematyczną, no chyba, że dotyczy ona wiadomego tematu.

Odrębnego potraktowania wymaga podobny „nurt” w publikacjach książkowych. Obok wielu pozycji o czarach, wizjach, seksie, przepowiedniach wydawanych niejako na marginesie, dla podreperowania budżetu, przez raczej szanujące się, nowe oficyny, księgarnie, a zwłaszcza kioski zarzucane są tomikami na podobne, prymitywnie potraktowane tematy, wydany przez spółdzielnię czy spółki zarabiające wyłącznie na takiej „literaturze”.

Ewa Grabowska, kierowniczka wysoko cenionej na Wybrzeżu „Księgarni Literackiej”.

- Chocby przed parą dniami i do mnie zgłosili się przedstawiciele jakiejś nowej firmy wydawniczej, proponując zakup jakichś kalendarzyków mateńskich czy coś w tym rodzaju. Oczywiście - odmówiłam. Nawet nie dlatego, abym była przeciwna, na przykład, zyskownikom z zabawnymi horoskopami, ale dlatego, że nasza księgarnia ma bardzo sprycywaną profil, a nie ukrywam, że i określone ambicje. Chcemy zdobywać klientów oferując przede wszystkim dobrą i bardzo dobrą literaturę.

Wiem, że w wielu innych placówkach kasę robi się głównie na wydawnictwach adreowanych do najbardziej niewybrednego czytelnika. Są to jednak pozycje zamawiane przez poszczególne księgarnie, zapewne i z braku dostatecznej ilości książek dobrych i poszukiwanych.

Martwi mnie jednak, że jest to zjawisko postępujące. Obawiam się, aby w niedalekiej przyszłości o polityce wydawniczej decydowali nie

MORALNIE BEZ ZARZUTU...

ci, którzy się na tym znają i mają ambicje dostarczenia na rynek prawdziwych dzieł literatury, ale ci którzy będzie stać na zakup coraz droższego papieru i coraz droższych usług poligraficznych. Wolę nie myśleć o skutkach, nie finansowych, rzecz jasna...

Bronisława Jagoda z Gdańska etyk, socjolog:
- Proszę się nie ludzić, że tylko większa część młodych czytelników bierze na serio rady i propozycje z pleniących się ostatnio jak chwasty, przeróżnych horoskopów, poradników towarzyskich, przepowiedni, propozycji zabaw seksualnych itp. Wierzy w to święcie

przynajmniej połowa także dorosłego społeczeństwa. Powody owego - jak to już ktoś określił - renesansu średnio-wiecia umysłowego są prawie identyczne z tymi, dla których tak nasila się ubóstwo, pijanstwo, brud, nikotyzm, zainteresowanie najstarszymi zawodami świata - prostytucją, stręczycielstwem. Przy ogólnym rozluźnieniu obyczajów, przejawia się to również w różnego rodzaju ogłoszeniach i publikacjach.

Wielu ludzi tego oczekuje. Wszak dla wielu z nich perspektywę rychłego naprawienia naszej gospodarki, uzdrowienia rynku, o których czyta się w horoskopach czy tłumaczeniach snów, są bardziej oczekiwane od treści wielu oficjalnych komunikatów rządowych. To nie żart! Ludzie wolą czytać o tym, o czym chcieliby przeczytać niż o tym czego mają już dosyć. Zaczynają żyć wyobrażeniami i snami, z których niałotwo dadzą się przebudzić.

Pozatym, kto ich ma rozbudzać. Nauczyciele, muzycy, bibliotekarze pracując za glodowe stawki. Na wiele stać wykonujących najbardziej nieskomplikowane zawody. Właściciel wtryskarki, kantoru wymiany walut, sprzedawca ze sklepu meblowego, to dzisiejsi młodzieźowi idole. Wraz z ich nieskomplikowanym stylem życia i potrzebami intelektualnymi. Co więc ja tu będę mówił o tym, że jedną z znanych prawd jest, że aby szybciej i na trwałe zaspokoić materialne potrzeby społeczeństwa, trzeba najpierw rozbudzić i zaspokoić jego podstawowe potrzeby umysłowe. Czy ktoś zechce dziś dać temu wiarę, że nie ma pilniejszych spraw do rozważania?

Krzysztof Myjkowski

idzie do innego lokalu.

- To prawda dobrze się tu czujemy i bawimy. Często ktoś gra na gitarze. Ludzie tańczą wtedy nawet na ulicy - stwierdza Piotr Grabowski.

- Niech pan przyjdzie do nas na mecz - zaprasza Andrzej Cieśla. - Zawsze jest pełny lokal. Głośno kibicujemy i komentujemy grę. - Teraz przyjechali jacyś panowie z Bielska - mówi Tidor. - „Chcielibyśmy wypić to słynne piwo z korzeniami” - powiedział jeden z nich. Sam pan widzi, że ta piwiarnia jest znana w Polsce.

- Myślę, iż to przede wszystkim zasługa atmosfery panującej w lokalu - uważa Piotr Grabowski. - Jeśli spożywanie piwa ma być kulturalne, to w pubie nie może być nerwowego klimatu. Napięcia należy rozlać wodą, wymazać, a nie pić.

Jerzy Tarzyński uważa, że jest on po to, aby zapewnić spokój klientom.

- Jeśli coś się robi, to powinno być na wysokim poziomie. Gość musi czuć swobodę, a nie strach, iż opuści lokal z obrażeniami ciała i duszy.

Marcin Pochwałowski

AUTO MOTO • AUTO MOTO • AUTO MOTO • AUTO MOTO • AUTO MOTO • AUTO MOTO

MONDEO ZMIENIA OBLICZE

Mniej popularny na polskim rynku ford mondeo zmienił oblicze i to niemal gruntownie.

siedzeń zyskują dodatkowe 40 mm na wysokości kolan, trzy zagłówki oraz trzy automatyczne pasy bezpieczeństwa.

Prace nad silnikami poszły w kierunku zmniejszenia zużycia paliwa (do 8 procent) i emisji szkodliwych spalin. Moc jednostek napędowych 90, 115, 130 i 170 KM. Nowością w programie mondeo jest sportowa wersja GT ze sztywniejszym zawieszaniem, sportowymi siedzeniami, skórzaną kierownicą i oponami 195.

Do nas nowe mondeo trafi w przyszłorocznym kontyngencie.

POZORNY SPOKÓJ PRIMERA

Samochodem, o którym ostatnio najgłośniejszym jest primera - najbardziej reklamowana ostatnio, najmłodsze dziecko Nissana. Zdaniem dealera, oglądane z zewnątrz to wydanie japońskiej limuzyny klasy średniej odchodzi od linii jednoznacznie sportowej.

Jednakże to tylko wrażenie, gdyż parametry wskazują na zupełnie coś innego. Jej zawieszenie z nową wielowahaczową tylną osią i europejskim ustawieniem, zdaje się nawet w podsta-

wowej wersji 1.6 być konsekwentnie sztywne i w każdej sytuacji łatwe do opanowania. Po zakrętach Primera daje się łatwo dyrygować, prawie jak z nut.

We wnętrzu, które stało się przestronniejsze dzięki o 5 cm dłuższemu rozstawowi osi, nie zrezygnowano z europejskiego komfortu. Nowe sztywne siedzenia z dużym zakresem regulacji gwarantują nienaganną pozycję za kierownicą, której ustawienie także można regulować. Poziom hałas podczas jazdy jest przynajmniej subiektywnie, przyjemnie niskie, a jakość wykończenia po pierwszych oględzinach wydaje się być na ponadprzeciętnym poziomie. Czego chcieć więcej? Być może bardziej dynamicznego

silnika. Mimo czterech zaworów na cylinder mały czterocyliniowy silnik sprawia na wyższych obrotach wrażenie jakby stłumionego. Primera dostępna będzie u nas w przyszłorocznym kontyngencie w czterech wersjach silnikowych (90-130 KM). Ceny, od 25200 DEM za wariant podstawowy.

A oto bardziej szczegółowe dane techniczne:

Silnik benzynowy, czterocyliniowy, umieszczony z przodu poprzecznie. DOHC. Cztery zawory na cylinder. Pojemność skokowa 1597 cm³.

Moc 66 kW (90 KM) przy 6000 obr./min. Maksymalny moment obrotowy 135 Nm przy 4000 obr./min. Pięciobiegowa skrzynia biegów. Napęd na przednie koła. Hamulce z przodu tarczowe wentylowane, z tyłu bębnowe. ABS. Długość/szerokość/wysokość: 4430/1715/1410 mm. Masa własna 1260 kg. Średnie zużycie paliwa 7,2 l benzyny 95-oktawowej/100 km.

Stalo się to po niepełna czterech latach od rynkowego debiutu, co wskazuje na to, że producent wiąże z tym modelem nadzieje na przyszłość. Mamy tu więc do czynienia z pełnym face - liftingiem. Prace nad szczegółami technicznymi służyły bezpieczeństwu (nowy ABS, większe poduszki powietrzne, poduszki boczne) i modyfikacji ustawienia zawieszania. We wnętrzu pasażerowie tylnych

RENAULT MEGANE COUPE

PRZEZ ROZSADEK DO PRZYJEMNOŚCI

Renault Megane Coupé

- dynamizm i elegancja. Trzy wersje silnikowe (1.6-90 KM; 2.0-115 KM; 2.0-150 KM). Poduszka powietrzna kierowcy w wyposażeniu seryjnym. Świetna przyczepność. Znakomite hamulce. Ubezpieczenie OC bez żadnych dopłat.

A. Ossowski,
Elbląg, ul. Nowodworska 28b, tel. (055) 32-70-75, 32-62-37, fax 32-61-76
T. Zdunek,
Gdańsk, ul. Małki Sziak 35, tel. (058) 31-90-12, 31-36-57
Cz. Soltysiek,
Gdynia, ul. Chwarznińska 170c, tel. 24-43-84, 24-39-54
G. Cerkaski - TEI,
Sopot, al. Niepodległości 643, tel. (058) 51-52-50
RENOBIL sp. z o.o.,
Gdańsk, ul. Dąbrowszczaków 18, tel. (058) 57-45-15
R. Adamowski,
Starogard Gdański, ul. Zblewska 33, tel. (069) 29-691
R. Rybicki,
Kwidzyn, ul. Malborska 112, tel. (055) 79-31-06

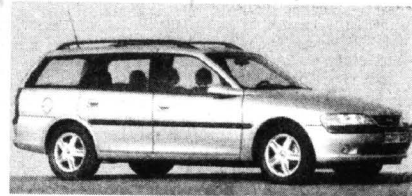
ROZCZYNIENIE
KREDYTU
12¹⁸%

RENAULT
Assistance
24 h
0-22 622-24-02

RENAULT
TO PEŁNIA ŻYCIA

NOWOŚCI OPLA

Wkrótce na europejskim rynku pojawią się nowe modele Opla. Będą to Vectra w wersji kombi oraz nowa wersja silnikowa limuzyny z nowoczesnym 16-zaworowym turbodieslem z bezpośrednim wtryskiem paliwa.

Vectra Caravan oferowana będzie jako model podstawowy ze 100-konnym silnikiem benzynowym ECO-TEC. Limuzyna DI 16V z turbodieslem o mocy 82 KM zużywa wg norm DIN 4,9 l/100 km (5,9 l/100 km wg nowej normy MVEG).

NIEPEŁNOSPRAWNI ZA KIEROWNICĄ

Coraz więcej firm samochodowych decyduje się na fabrycznie przystosowywanie produkowanych przez siebie pojazdów do potrzeb niepełnosprawnych kierowców i pasażerów. Nie jest już tak, że ludzie są traktowani jak "ubodzy krewni"; mogą wybierać spośród najtańszych i najbardziej luksusowych modeli.

Odpowiednich przeróbek można jednak dokonać również samemu, w większości autoryzowanych stacji obsługi. Ostatnio do firm przyjaznych niepełnosprawnym dołączył peugeot. Do tej grupy klientów, można dostosować trzy różne modele tego auta.

Oto parametry, od najtańszego do najdroższego:
Peugeot 106: w wersji trzy- i pięciodrzwiowej z silnikami o mocy od 50 do 90 KM, w tym silnik Diesla o mocy 58 KM. Dostępna jest wersja z manualną skrzynią biegów oraz urządzeniem do ręcznego sterowania gazem i hamulcem, przeznaczona dla osób z dysfunkcją prawej nogi, oraz wersja z automatyczną skrzynią biegów i wyżej wymienionym urządzeniem dla osób z niesprawnymi obiema nogami.

Peugeot 306: hatchback w wersji 3 i 5-drzwiowej oraz sedan z silnikami benzynowymi o mocy 75 i 90 KM i diesel o mocy 71 KM. Dostępne są pojazdy z urządzeniem do ręcznego sterowania gazem i hamulcem oraz wersje z automatycznym sprzęgłem.

Peugeot 406: dostępne silniki benzynowe o mocy od 90 do 150 KM oraz dwa turbodiesle. Zakres modyfikacji przystosowujących samochód do użytku osób niepełnosprawnych jest podobny jak w modelu 406.

Przydatną umiejętnością niepełnosprawnym korzystanie z samochodów są autorskim opracowaniem Centrum Badań i Rozwojowego Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Warszawie.

Zazwyczaj informację o dofinansowaniu pojazdu dla osoby niepełnosprawnej umieszczane są za szybą i są dodatkowe, ważna informacja choćby w razie wypadku, czy potrzeba usprawiedliwienia niesprawnego prowadzenia auta - tak przez policję, jak współużytkowników drogi.

OJ, „ABI”!

Zmora polskiego rynku motoryzacyjnego są warsztaty usługowe, które przyjmują do przeglądów i napraw najdroższe modele samochodów, nie dysponując ani odpowiednio przeszkolonymi mechanikami, ani stosownym oprzyrządowaniem.

Opowiada pan Ryszard Selke:
- Przyjechałem niedawno z zagranicy na kilka dni do rodziny w kraju. Chciałem, oczywiście, spędzić z najbliższymi jak najwięcej czasu. Niestety, coś mnie podkusiło, aby dokonać prostej regulacji obrotów silnika na zasilaniu gazowym w moim renault 19 w pobliskim zakładzie "ABI" Auto-Service w Tczewie. Ale, że właściciel i jego pracownicy oczywiście zapewnili mi, że bez problemów uporają się z tą robotą do wykonania w ciągu kwadransa, zostawiłem im swój samochód.

Jak się później okazało trwać to miało aż cztery dni, narazono mnie na niepotrzebne wydatki i na trwałe uszkodzono niektóre przewody w aucie!

Najpieniw - przez 4 godziny - ci fachowcy daremnie usiłowali poradzić sobie z układem chłodzącym, marnując kilkanaście litrowo mojego płynu chłodzącego. W efekcie tylko obniżyli jego odporność na zamrożenie i pozostawili nieszczelnosć układu.

Aby choćby w części, "fachowców" załogi tego zakładu, dość wspomnieć, iż jego szef osobiście usiłował uzupełnić płyn, próbując wlać go poprzez 6-milimetrowe dziurki odpowiednio "zrajając".

W końcu machnął ręką i uznał, że wszystkiemu winna jest zła uszczelka pod głowicą (mimo że w czerwcu ją wymieniałem - fachowo na nową). Zgodziłem się na wymianę. Później zarządziłem pokazanie starej mojej uszczelki, a ona - bez jakichkolwiek uszkodzeń!

Tymczasem płyn chłodzący nadal uciekał. Szef więc mówi: "pewnie termostat nawalił. Zgodziłem się na wymianę. Płyn nadal wycieka. Wziąłem ten rzekomo zły termostat do domu, sprawdziłem go - okazało się, że działa bez zarzutu".

Nazajutrz słyszę: trzeba wymienić czujnik temperatury. Też się zgodziłem na wymianę.

Ale samochód - jak go spartolili, tak pozostał niesprawny.
Z kolei bowiem okazało się, że nie potrafią uregulować obrotów silnika. Rekomu z winy jakiejś kolejnej usterki. Przy okazji... utamali mi paluch rozrządu! Paranoja!

Po czterech dniach odebrałem im auto i pojechałem do innego mechanika. Ten w ciągu kilkunastu minut wstawił na powrót stare części, (które ABI uznał za zepsute!) i bez problemu wyregulował mi obroty, i cały układ chłodzący! Po prostu znał się na tym, co robi.
Wróciłem więc do szefa "ABI" i pytam go, kto mi zwrócił pieniądze za niepotrzebne zakupione części, o moich nerwach i stracie 4 dni urlopu nie wspominając. Nie chciał ze mną nawet na ten temat rozmawiać.

Oj, ABI!

SZYBY do samochodów

OSOBOWYCH DOSTAWCZYCH CIĘŻAROWYCH AUTOBUSÓW DASZKI UCHYLE

sprzedaż-montaż

Gdańsk - Oliwa
ul. Grunwaldzka 487
tel. 52-22-31, 52-28-14
fax 52-28-41

WŁOCŁAWEK, ul. Kruczyńska 5 tel. (054) 35-26-91
BYDGOSZCZ, ul. Mieczysława 7 tel. (052) 61-37-69
CROWNCIE, ul. Tychańska 37 tel. (0531) 72-768
BRANISZEW, ul. Królowska 61 tel. (0-25 43) 29-61

W. Z. **Piomir** sp. z o.o.
83-110 Tczew, ul. Warsztatowa 2
tel. (069) 31-20-66, fax (069) 31-53-96
HURT - DETAL

BOSCH **HELLA** **Valeo**

elementy karoserii, reflektory, lampy, zderzaki, atrapy, chłodnice, wahacze, sprężyny
do samochodów marki: Audi, Opel, Mercedes, Fiat, Ford, Volkswagena i samochodów japońskich
Dla sklepów, warsztatów atrakcyjne rabaty.
Polecamy szeroki asortyment
reperaturek naprawczych, progi, nadkola.

SUZUKI SALON MOTORYZACYJNY

PROKAR Gdynia, ul. Traugutta 2
AUTORYZOWANY DEALER SUZUKI MOTOR POLAND Ltd

Zapraszamy Państwa do naszego salonu w celu zapoznania się z interesującą ofertą samochodów Suzuki
Od małego **ALTO** przez atrakcyjnego **SWIFTA**, eleganckiego **BALENO**

NOWOŚĆ JESIEŃ '96
NOWY SUZUKI
ALTO 1000
BALENO WAGON

SALON SPRZEDAŻY: 81-384 GDYNIA, ul. Traugutta 2, tel./fax (0-58) 21-67-14
AUTORYZOWANA STACJA OBSŁUGI: GDYNIA, ul. Wielkopolska 244, tel./fax (0-58) 22-37-46

kompleksowe naprawy nadwozi (system ramowy)

EUROPEJSKI FUNDUSZ LEASINGOWY

Nr 1 w Polsce

- wpłata początkowa od 10 % wartości
- specjalne warunki dla stałych klientów
Nasze przedstawicielstwa:
Gdańsk, ul. Heweliusza 11, p. 1510
tel. 462-462, 314-247, fax 310-153
Gdynia, ul. Śląska 35/37, tel./fax 211-463

SAMOCHOÓD CIĘŻAROWY W KAROSERII OSOBOWEGO
TEL. 090 505-976

GRATIS! ODBIÓR NATYCHMIASTOWY!

ESCORT z PŁONSKA **Ubezpieczenie OC, AC, NW w PZU GRATIS!**

TRANSIT z PŁONSKA **Półroczny serwis GRATIS!**

Ford Euro-Car
81-020 Gdynia, ul. Owsińska 13,
tel. (058) 23 68 08, 29 73 65, fax (058) 23 69 98

SATELITA ZAMIAST MAPY

Brytyjczycy wypuścili na rynek model specjalny Rovera 600 pod nazwą Meridiana, wyposażony w system nawigacji satelitarnej. Pomaga on dojechać do indywidualnie wybranego celu i wskazuje najkorzystniejszy objazd. Trasa wyświetlana jest na wbudowanym w tablicę rozdzielczą płaskim ekranie, ale informacje o niej przekazywane mogą być także miłym damskim głosem.

MERCEDES W USA

Koncern Mercedes-Benz sprzedał w sierpniu br. w Stanach Zjednoczonych 8930 samochodów osobowych, czyli o 45 proc. więcej niż w tym samym miesiącu w roku ubiegłym. Jest to jednocześnie rekordowa miesięczna sprzedaż Mercedesa na tym rynku od 31 lat.

AUTOMAT HYUNDAIA

Nakładem 6 mln dolarów Hyundai opracował własny moduł sterujący automatycznej skrzyni biegów. Prototypowe wersje zamontowane zostały w Accentach i wysłane do testowania m.in. w USA, Kanadzie i Arabii Saudyjskiej.

Nowy Nissan Primera

KONTYNGENT 97

Wybierz auto doskonałe.

Są chwile, w których doskonały znaczy dynamiczny.
Sekundy, w których liczy się niezawodny, nowoczesny silnik, dający Ci poczucie pełnej kontroli. Są chwile, w których doskonały znaczy bezpieczny. Sytuacje, w których idealną przyczepność zapewni Ci aktywny system zawieszania i efektywny układ hamulcowy. Są długie podróże, podczas których doskonały znaczy komfortowy. Godziny, podczas których docenisz wygodne, przestronne wnętrze luksusowo wyposażonej limuzyny. Są chwile, kiedy doskonały znaczy piękny. Nowy Nissan Primera. Dynamiczne, bezpieczne, komfortowe auto. Auto doskonałe.

NISSAN

Stanisław Malinowski, 83-200 Starogard Gdański, ul. Zblewska 20, tel. (069) 297-78.
Zapraszamy w godzinach 8.00 - 16.00

AUTO MOTO • AUTO MOTO • AUTO MOTO • AUTO MOTO • AUTO MOTO • AUTO MOTO

KONTYNGENT '97 Fota

PRZEDPŁATY OPROCENTOWANE 30,59% w skali roku*. Gdynia, ul. Stryjska 24, tel. 29-77-55

Ford KA, nowa Fiesta, Escort, nowe Mondeo, Scorpio

MITSUBISHI MOTORS
AUTORYZOWANY DEALER

HYUNDAI

poszukuje
KANDYDATÓW
DO PROWADZENIA AUTORYZOWANYCH
PUNKTÓW SPRZEDAŻY
SAMOCHODÓW OSOBOWYCH, DOSTAWCZYCH
W ELBLĄGU, TCZEWIE
KOŚCIERZYŃNIE, STAROGARDZIE Gd.
I KWIDZYNIE

MARGO GDAŃSK, NAD JAREM 28
tel. 333-444

HYUNDAI ACCENT
JEDEN Z NAJBIEZPIECZNIEJSZYCH
SAMOCHODÓW ŚWIATA

SUPEROKAZJA
TYLKO OD 25.10
DO 24.11.1996
ACCENT TANSZY
O 1400 zł

PAKIET UBEZPIECZEŃ

3 LATA PEŁNEJ GWARANCJI
100 000 km

ul. Nad Jarem 28
80-148 Gdańsk
tel./fax (058) 320-384
333-444

KONTYNGENT '97
NIE PRZEGAP OKAZJI

WV POLO
już od 15 800 DM
WV POLO CLASSIC
już od 19 500 DM
WV GOLF
już od 20 990 DM
NOWY WV PASSAT
już od 29 900 DM
WV SHARAN
już od 48 000 DM

ELMOT s.c.
AUTORYZOWANY DEALER VW
ELBLĄG, Aleja Tysiąclecia, tel./fax (055) 327-060

Wybierając nas zyskasz!

NISSAN W GDAŃSKU

AUTO GDAŃSK MICHNIEWICZ 80-180 GDAŃSK, ul. Piekarnicza 6

MICHNIEWICZ
AUTORYZOWANY DEALER

Samochody NISSAN
w cenach kontyngentowych
i pozakontyngentowych
Auto - Komis
- gwarancja do 6 mies.
ZOSTAWIAJĄC SVOJE UŻYWANE AUTO
WYJEDZIEZ NOWYM
NISSANEM

LEASING • RATY
Autoryzowany serwis
(oryginalne części i akcesoria)
Kompleksowe naprawy
powypadkowe wszystkich
typów samochodów
rozliczenia bezgotówkowe
RZU, WARTA

TEL. (058) 32-03-52; fax (058) 32-03-52
TEL. KOM. 090 50-27-24

HURTOWNIA
AUTORYZOWANA
DAEWOO Motor Polska

**CZĘŚCI ZAMIENNE ŻUK
U MIELCARKÓW**

Polecamy pełen asortyment
części zamiennych
do samochodów Żuk, Lublin,
także kabiny i nadwozia.

Felgi i resory w cenach fabrycznych.

Zapraszamy do naszego warsztatu 8.00 - 16.00
tel. 43-09-73
Gdańsk, Narwicka 2

TYLKO
w „Invest Banku” S.A.

TAKA SZEROKA OFERTA
KREDYTÓW SAMOCHODOWYCH

INVEST BANK S.A.

Oferujemy:

- KREDYT ROTACYJNY
- KREDYT RATALNY
- KREDYTOWANIE W SYSTEMIE
POLSKIEGO TOWARZYSTWA SAMOCHODOWEGO

Z NAMI KUPISZ KAŻDY SAMOCHÓD
NOWY LUB UŻYWANY!

SPŁACASZ W 12 MIESIĘCY!

Zapraszamy:

PBB „Invest Bank” S.A. O/Gdańsk
80-958 Gdańsk, ul. Wały Piastowskie 1
(ZIELENIAK)
tel. 31-33-51; 374-331; 374-241; 374-299

Filia Gdynia
ul. Mściwoja 5
tel. 61-23-01, 61-22-85;
fax 20-00-93

Filia Elbląg
ul. Hetmańska 3M
tel. 35-44-45, fax 35-15-65

FUAT

JUŻ W ELBLĄGU!

- SPRZEDAŻ SAMOCHODÓW
- SPRZEDAŻ CZĘŚCI
- SERWIS

W ofercie:

- ✘ Fiat 126,
- ✘ Cinquecento,
- ✘ Uno,
- ✘ Punto,
- ✘ Bravo,
- ✘ Brava

AUTO - EL sp. z o.o. AUTORYZOWANY DEALER
82-300 Elbląg, ul. Nowodworska 46
tel. 32-71-67, tel./fax 32-48-14

AKUMULATORY

SPRZEDAŻ DETALICZNA

**POLSKI - NIEZAWODNY
BEZKONKURENCYJNY
NOWOŚĆ**

143 Ah - prąd wyladowania 500 A

P.H. „MAKRO” HURTOWNIA czynna od 8.00 do 16.00, tel. 39-00-71
wew. 309, 347, tel. kom. 090 50-93-95 Gdańsk - Orunia,
ul. Jedności Robotniczej 253 (na terenie Transbudu)

● Tczew, SKLEP MOTORYZACYJNY, ul. 1 Maja 31, tel. (069) 31-00-62 ● Tczew, „CARO”, ul. Chełmińskiego 16, tel. (069) 31-13-01
● Starogard Gd., ZAKŁAD ZAOPATRZENIA ROLNICZEGO, ul. Lubichowska 172, tel. (069) 289-54 ● Sztum, SKLEP MOTORYZACYJNY Mirosław Krupa, ul. Mickiewicza 1 ● Kartuszy, AUTO MOTO CZĘŚCI, ul. Kościelna 10c ● Kartuszy, T. DĘBA, ul. Gdańska 28 ● Kościerzyna, „MASZ-ROL”, ul. Przemysłowa 3a, tel. 86-39-58 ● Kościerzyna AUTOCENTRUM, ul. Wejhera 16, tel. 86-33-91 ● Kwidzyn, SKŁADNICA MASZYN ROLNICZYCH I CZĘŚCI WYMIENNYCH, ul. Toruńska ● Wejherowo, WELPO, ul. Ofiar Piastnicy 1, tel. 72-56-03 ● Wejherowo, SKLEP MOTORYZACYJNY, ul. Gdańska 14, tel. 72-55-94 ● Władysławowo, ARTYKUŁY MOTORYZ., ul. Żytnia 25, tel. 741-484 ● Bytów Z.U.P.H. SKUP SPRZEDAŻ L.Hering, ul. Tartaczna 7b, tel. 0593-36-93

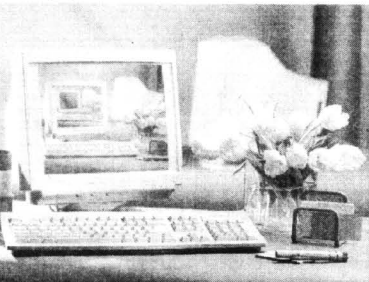
PUBLICYSTYKA • PUBLICYSTYKA • PUBLICYSTYKA • PUBLICYSTYKA • PUBLICYSTYKA

PHU anwip TELECOM
DH „JURAND” ul. Kościuszki 3 Malbork
Tczew, DH „RETMAN” ul. Wojska Polskiego 22
tel./fax (055) 72-86-96
tel. (055) 72-20-96

TELEFONY, FAXY, CENTR. TELEF. USŁUGI
AUTORYZOWANY DYSTRYBUTOR
CENTERTEL
TELEFONY KOMÓRKOWE

AUTORYZOWANY DEALER
POLPAGER
Jedyny ogólnopolski system przywoławczy

Mitsu

MONITORY MONOCHROMATYCZNE i KOLOROWE
Tanie, energooszczędne, przyjazne środowisku...

Generalny przedstawiciel w Polsce
PRZEDSIĘBIORSTWO HANDLOWE „AB”
81-810 SOPOT, al. Niepodległości 799 a
tel. (0-58) 50 16 79-81, fax (0-58) 51 32 64

- „Zieloni” czasami rzeczywiście są zieloni. Ostatnio nawet słyszano się o ruchu w obronie życia komarów. „Zieloni” nie zdają sobie sprawy, że czasami zwierzęta się męczą, żeby oni - zieloni - mogli żyć.
- Kupują Go - między innymi z hodowli Zakładu Doświadczalnego w Chorzelowie koło Mielca, zarejestrowanej przez Instytut Zootechniki w Krakowie. Ma dobrą opinię. Nadaje się do testowania preparatów. Jest hodowany bez stymulatorów wzrostu i antybiotyków, zabezpieczony przed pomorem i myksomatozą (choroba wywołana przez wirusy). Jest wyrównany genetycznie, wagowo, ma wiek zgodny z zyczeniem pana. Ma też koleżanki - myszki pochodzące ze specjalnej hodowli w łódzkiej Instytucie Matki Polki w Łodzi. Nazywa się:

Farmakopea Polska V (PZWL Warszawa 1990) podaje:

„Badanie obecności substancji gorączkotwórczych polega na pomiarze wzrostu temperatury ciała królików po dożylnym podaniu leku. Badanie należy wykonać na zdrowych królikach o masie ciała powyżej 1,5 kg, najlepiej w samcach jednej rasy, żywnościową pełnowartościową standardową karmą nie zawierającą antybiotyków. Przed użyciem do badań trzeba zwierzę poddać od 7 do 14-dniowej obserwacji (kwarantannie) w zależności od kondycji zwierząt i eliminować króliki wykazujące zmniejszenie masy ciała.”

Preparat iniekcyjny (iniekcja - potoczna nazwa zastrzyku) podany czlowiekowi musi być wolny od ciał gorączkotwórczych (pyrogenów). Badanie, według Farmakopei Polskiej (w skrócie FP), można wykonać tylko na organizmach żywych. Na świecie preparaty bada się podobnie, z tym, że farmakopee (np. niemiecka DAB, europejska - Ph. Eur.

KRÓLIK DOŚWIADCZALNY

brytyjska - BP i amerykańska - UPS) dopuszczają inne - chemiczne metody badań.

- Na zyczenie odbiorcy możemy przeprowadzić badanie metodą chemiczną - mówi mgr Elżbieta Jasnoch - kierownik laboratorium biologicznego w Polpharma S.A. w Starogardzie. - Produkcję na kraj badania według FP. Do tych badań są niezbędne KRÓLIKI. Nie można ich zastąpić.

Szefem zwierzętarni Polpharmy S.A. jest Zygmunt

FP V:

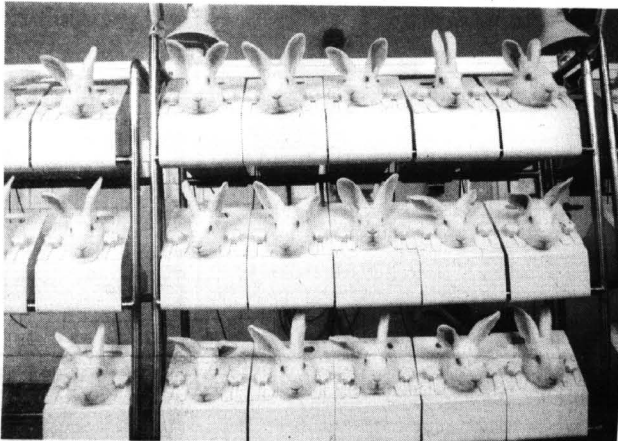
„Klatka pomiarowa powinna być wykonana w taki sposób, aby zwierzę było przytrzymywane jedynie za pomocą luznego kolnierza, zapewniającego swobodne poruszanie głową i zachowanie naturalnej pozycji”.

Królik poddawany jest testowi iniekcyjnemu w wrzółkowej W zyłę brzojną ucha wstrzykują mu fizjologiczny, apyrogeny roztwór chloru sodowego (0.9 Natrium chloratum). Po wstrzyknięciu podaniu iniekcyjnym

bogata w witaminy i sole mineralne. Są karmione raz dziennie. 12 godzin przed badaniem. Mają w klatce pojemnik na granulki i wodę (ciągły dostęp).

• Dopiero po kwarantannie i pozytywnym teście na wstrzyknięcie królik może być „używany” (nazwa według FP V) do badań. Wykonuje się je zgodnie z FP (Farmakopea Polska).

Badanie polega na pomiarze temperatury ciała królików w odstępach półgodzinnych po podaniu preparatu, w celu

Nagórski - technik weterynarii, specjalista do spraw profilaktyki zwierząt. Pan Zygmunt pracuje tu od 1957 roku. Przeżył 40 lat w zwierzętarni nie było żadnych epidemii.

To on wybiera i kupuje króliki, znakomicie zna się na rasach, selekcjonuje je najlepiej. Dba o około 500 białych królików rasy nowozelandzkiej.

Króliki mają zapewnioną opiekę weterynaryjną. Prace związane z karmieniem i utrzymaniem klatek w czystości wykonują pielęgniarze. Wszyscy to długoletni pracownicy, lubiący zwierzęta

temperaturę odczytuje komputer (czujka włożona w odbytu królika), który wraz z resztą aparatury stoi za szczybą, w oddzielnym pomieszczeniu. Komputerowy odczyt daje gwarancję dokładności pomiarów. Każdy królik znajduje się w pamięci komputera. Tam znajdują się wszystkie dane o zwierzęciu i rodzaju badań.

Wg FP V do badań kwalifikuje się króliki, których temperatura ciała mieści się w granicy 38.0 - 39.8 stopni.

Przed podaniem zastrzyku z preparatu (leku) królik musi godzinę posiedzieć w klatce. Po podaniu komputer co pół godziny rejestruje temperaturę. Jeżeli jej wahania są nie większe niż 0,4 stopnia, to test przeszedł. Tu nie ma pomyłek. Na wydruku pomiarowym są tylko dwie rubryki do pisania ręcznego - na podpis laboranta i szefa laboratorium.

Króliki mają różne temperatury. Jedne są niespokojne, piszcza na widok igły, brykają. Całe życie spędzają w aluminiowej klatce. Nie znają trawy aniłaki. Znajdują klatkę. Dlatego są raczej spokojne. Jako króliki doświadczalne nie mogą znać smaku marchewki i trawy. Marchewka i trawa niesie się sobą nawozy sztuczne, nicenie i pierwotniaki, które mogą spowodować zaburzenia pokarmowe - wtedy nie byłoby możliwości utrzymania królika w reżimie zdrowotnym. Przez cały okres badań króliki jedzą pożywną granulowaną paszę,

ustalenia maksymalnych wzrostów temperatury.

Każdy badany preparat (lek) wstrzykuje się trzem królikom. Preparat jest wolny od pyrogenów (ciał gorączkotwórczych) jeżeli po podaniu, wszystkie króliki wykazały wzrost temperatury niższy niż 0,6 stopnia, a suma wzrostu temperatury u trzech była mniejsza niż 1,4. Jeżeli wzrost był wyższy, preparat kieruje się do ponownego badania. Przeprowadza się je na kolejnych pięciu królikach. Preparat jest DOBRZY, jeżeli nie więcej niż trzy króliki (z badanych ośmiu) będą miały wzrost temperatury powyżej 0,6 stopnia.

Każdy żywy organizm gorzej reaguje na preparaty szteżone. Królikowi podaje się je tylko raz, po czym - po kwarantannie - „używa się” go do innych badań farmakologicznych, np. na drażliwość oka.

• Oprócz królika, który jest w laboratorium biologicznym Polpharmy głównym zwierzęciem doświadczalnym, badania przeprowadza się również na innych zwierzętach: białych myszkach i rybkach gupikach. Gupiki są „używane” sporadycznie.

• Fotografowałem oczy królików - patrzą z fotografii. Być może cierpią, ale nie ma innego sposobu dokładnego przebadania niektórych preparatów. Te zbadane preparaty niejednokrotnie ratują życie ludziom.

Tekst i foto
Janusz
KOCIŃSKI

ZESTAWY PENTIUM/686 PCI

Pentium 75	- 999
Pentium 100	- 1109
Pentium 120	- 1179
Pentium 133	- 1299
Pentium 150	- 1509
Pentium 166	- 1849
Pentium 200	- 2479

Intel Inside
Cyrix

ZESTAWY 486/586 PCI

Am486 DX4 100	- 625
Am486 DX5 133	- 643

W zestawach: płyta główna PCI, 1 MB RAM, Flop 1.44, SVGA 33 PCI 1MB, multi I/O, obudowa mini-tower, klawiatura.

MULTIMEDIA
szeroki wybór
TUNE, I/O, CD-ROM, MT

WESTERN DIGITAL

HDD WESTERN DIG

850 MB Enh PIO 3	- 490
1.00 GB Enh PIO 3	- 609
1.20 GB Enh PIO 3	- 626
1.5 GB Enh PIO 3	- 687
2.0 GB Enh PIO 3	- 879
2.5 GB Enh PIO 4	- 999

K5-75 - 849
K5-90 - 879
K5-100 - 939
AMD M1 P-120+ - 1019
M1 P-133+ - 1069
M1 P-150+ - 1129
M1 P-166+ - 1299

W zestawie: płyta INTEL TRITON VX-256, 8MB RAM, Flop 1.44, SVGA 33 1MB, multi I/O, obudowa mini-tower, klawiatura.

Komputery do pracy w sieci internet już od 2870!!!
Komputery multimedialne już od 2699

Dom Towarowy "Chylonia"
Gdynia, Główna 21 box 53
tel. 23-42-17 w. 153, 211
fax 23-02-31

HEWLETT PACKARD

DRUKARKI

HP DJ 144	- 420
HP DJ 600	- 629
HP DJ 600C	- 629
HP DJ 870C	- 1469
HP Laser 5L	- 4509

Seagate

HDD SEAGATE

850 MB Mediatek	- 490
1.00 GB Mediatek	- 609
1.20 GB Mediatek	- 626
1.50 GB Mediatek	- 687
2.0 GB Mediatek	- 879
2.5 GB Mediatek	- 999

MONITORY

14" Mono L/R	- 236
14" Color L/R NI	- 439
15" Color L/R NI	- 935
17" Color L/R NI	- 1683

drukarka atramentowa: EPSON STYLUS Color IIS 559,00 LEXMARK Color

KOMPUTERY

Info Partner

Gdańsk Zabianka, ul. Subiasta 28 przy kolejce SKM na deptaku w pawilonie handlowym na I piętrze.
TEL. (058) 57 82 14 / 090 50 59 75
FAX (058) 57 64 68

Zapraszamy
pn. - pt. od 10.00 do 18.00
sobota od 10.00 do 14.00

PROPONUJEMY RATY PRZEZ best

Jesteśmy DYSTRYBUTOREM PC Bird Computers
2 LATA GWARANCJI

Zestawy komputerowe firmowe

w skład każdego zestawu wchodzi:
Płyta główna z 256c.PNP i CTRL multi I/O, karta grafiki Cirrus Logic 1MB, FDD 3.5", 8MB EDO ram, procesor z wentylatorem, obudowa Mini Tower i klawiatura.

AMD 133MHz	930
Pentium 100	1410
Pentium 120	1457
Pentium 133	1655
Pentium 150	1955
Pentium 166	2292
Pentium 200	2964

Dopłaty:

Seagate 850MB	482
Seagate 1.08GB	635
MONITOR 14" LR MONO	288
MONITOR 14" LR NI	781
CD ROM 8x	379
8 MB RAM	153
KARTA MUZ. 16 BIT PnP	119
DRUKARKA HP600	867
DRUKARKA EPSON STYLUS IIs	679

WSZYSTKIE CENY Z PODATKIEM VAT II

Okna PCV

- sprzedaż
- montaż
- raty

PH „HIK”
Malbork, ul. Szeroka 5
tel. (055) 72-62-98

30 LAT OBECNOŚCI NA RYNKU PRODUCENTÓW
MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH
DBASZ O ZDROWIE SWOICH BLISKICH
KUPUJĄC
**EKOLOGICZNY
BETON KOMÓRKOWY**

OFERUJEMY RÓWNIEŻ
CIEPŁOCHRONNĄ ZAPRAWĘ MURARSKĄ

TERMOR

centrala 058 78 32 41 do 43
dział handlowy 058 78 31 15
marketing 058 78 32 41 wew. 32
fax 058 78 31 01

PPU „PREFABET” REDA
84-240 REDA
ul. Gniewowska 5
NIP 588-000-78-46

PRZEDSIĘBIORSTWO PRYWATNE

JOLIVET

GLAZURA i TERAKOTA

Bezpośredni importer i przedstawiciel
handlowy renomowanych firm hiszpańskich

HURT - DETAL - RATY

Salon sprzedaży 82-300 Elbląg, ul. Lotnicza Hala Elzam - box nr 1 tel. 33-51-93 wew. 380	Sklep - biuro 82-300 Elbląg ul. Plk. Dąbka 183 tel. 34-92-54; fax 34-18-77 tel. kom. 090520324	Salon sprzedaży Oddział 80-554 Gdańsk ul. Handlowa 16 tel. 43-74-51; fax 43-74-50
---	--	--

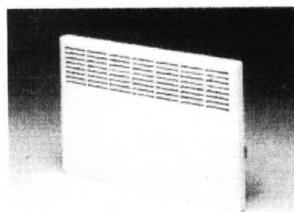
TAXI JOLIVET, tel. 328-444 • Karta - 20% rabatu

**Biuro Reklamy
i Ogłoszeń
Wydawnictwa
Pomorskiego
zaprasza**

Tczew, ul. Gdańska 32
tel. (069) 31-46-41
tel./fax (069)31-31-18

**GRZEJNIKI NAŚCIENNE
TYPU TUPA M**

Energoozczędne konwektory o dużej wydajności cieplnej.
Element grzejny o dużej trwałości.
Precyzyjny termostat oraz zabezpieczenie termiczne.
Konstrukcja zapewniająca czyste ściany nad grzejnikiem.
Przeznaczone do montażu na ścianie.
Moc 500 W - 2500 W
Estetyczny wygląd, małe wymiary.
Konkurencyjne ceny.

SPRAWDZONE W WARUNKACH SKANDYNAWSKICH.

Poszukujemy dystrybutorów lokalnych,
oferujemy atrakcyjne warunki współpracy.

**ENSTOPOL LLC Sp. z o.o., 80-840 Gdańsk
ul. Świętojańska 47/48, tel. (058) 31-35-52**

SAKOR

POLECA

- GLAZURE, TERAKOTE
- TAPETY KRAJOWE I IMPORT
- FARBY, LAKIERY, IMPREGNATY, PĘDZLE
- ARMATURE SANITARNA
- WODOCIĄGOWA I GRZEWCA
- KOMPAKTY, MISKI USTĘPOWE, UMYWALKI
- BATERIE
- RURY I KSZTAŁTKI MIEDZIANE I PLASTIKOWE
- WANNY BLASZANE I AKRYLOWE
- ZLEWOMOZYWAKI EMALIOWANE
- NIERDZEWNE "FRANKE"
- KUCHNIE "AMICA"
- LUSTRA, SZAFKI I KOMPL. ŁAZIENKOWE
- ZAMKI I NARZĘDZIA
- OTULINY NA RURY
- DRZWI ANTYWŁAMANIOWE IZRAELSKIE
- DRZWI DREWNIANE, HARMONIKOWE

**HURT, DETAL
RATY !!**

ADRES: TCZEW, ul. Zwirki (obok Manhattanu)
tel. 31-05-64; tel./fax 31-52-67

czynne: pon.-piątek 8.00-17.00
soboty 9.00-13.00

ZAPRASZAMY!

**BIAŁA MASA
SZPACHLOWA**

* do ścian, wolnowiążąca

* do wygładzania

CEKOL-C-45

* do wyrównywania

* do tynkowania ścian i sufitów

EKOLOGICZNE FARBY EMULSYJNE

* białe i kolorowe
ekologiczne
farby emulsyjne

* farby akrylowe
dla profesjonalistów

GDAŃSK, ul. J. Hallera 16
tel./fax (058) 41-50-65
fax (058) 39-49-09
GDAŃSK, ul. Jedności Robotniczej 57
tel./fax (058) 39-00-13

GDYŃSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO HANDLOWE

SURIEX

Spółka z o.o.

NA RYNKU OD 1949 ROKU

OFERUJE:

- * SZNUREK ROLNICZY - polipropylenowy
- * SZPAGATY KONOPNE
- * NICI LNIANE
- * WORKI - POLIPROPYLENOWE
- JUTOWE
- RASZLOWE
- * PLANDEKI
- * PŁACHTY
- * TKANINY PLANDEKOWE

GDYNIA CHYLONIA
ul. B. KRZYWOUSTEGO 8

tel. (058) 23-10-46, tlx 054-399, fax (058) 23-05-42

KOTŁOWNIE

VISSMANN VAILLANT

WODNE • PAROWE • OLEJOWO-GAZOWE - 17 - 2 500 kW

- Projektowanie i wykonawstwo, serwis (gwarancyjny i pogwarancyjny)
- Instalacje MIEDZIANE i z polietylenu REHAU i ALPHACAN
- Ogrzewanie grzejnikowe, podłogowe i mieszane
- Przydomowe oczyszczalnie ścieków

Electro - Cal - Nowoczesne Systemy Grzewcze
Tczew, ul. Gdańska 32, tel./fax (069) 31-66-70

Zakład Hydrauliczny

83-110 Tczew,
ul. Reymonta 36a
tel. (069) 31-11-85

INSTALACJE MIEDZIANE

SYSTEMY OGRZEWANIA

- SPRZEDAŻ KOTŁÓW OLEJOWYCH I GAZOWYCH
- VAILLANT I VISSMANN - CENY IMPORTERA ■ ZBIORNIKI NA PALIWO
- KOMINY ■ AUTOMATYKA ■ INSTALACJE CO I WODNE

KOMPLEKSOWE WYKONAWSTWO

GLAZURA - TERAKOTA

Jasienica

glazura 26,16 zł/m² - 27,89 zł/m² z VAT

terakota 20x20 - 25,57 - 26,74 zł/m² z VAT

terakota 33x33 - 28,48 - 29,64 zł/m² z VAT

**POLECAMY RÓWNIEŻ TERAKOTĘ MROZOODPORNĄ
I PŁYTĘ ELEWACYJNĄ PRODUKCJI CZESKIEJ
PŁYTY GIPSOWE - RIGIPS**

GDAŃSK - OLIWA, ul. Droszyńskiego 13, tel. 52-00-71-6 wew. 2349
GDYNIA, ul. Pucka 28, tel. 23-35-21 wew. 51
ELBLĄG, ul. Warszawska 66, tel. 32-84-11
GDAŃSK, ul. Jedności Robotniczej 3, tel. 39-03-33 wew. 33

UPUSTY CENOWE PRZY ZAKUPIE

GLAZURY I TERAKOTY

20 M² - 0,5 Zł/M² 40 M² - 1,0 Zł/M²

60 M² - 1,5 Zł/M² 80 M² - 2,0 Zł/M²

Grzejniki CO
publika WŁOCŁAWIE

OGŁOSZENIA DROBNE • OGŁOSZENIA DROBNE • OGŁOSZENIA DROBNE • OGŁOSZENIA DROBNE

DRODZY CZYTELNICY!

Od 1.09.1994 r. proponujemy Państwu nową formę zamieszczania ogłoszeń drobnych. Każdy może nadać ogłoszenie z miejscowości, w której mieszka, bez potrzeby udawania się do naszych biur ogłoszeń.

OGŁOSZENIA DROBNE

Forma do wypełnienia kuponu z polskimi pólkami: Imię i nazwisko, Adres, Dział, Treść ogłoszenia (do 20 słów), Cena i słowa.

OGŁOSZENIA DROBNE

LEKARZ MEDYCYNY - INTERNISTA O SPECJALIZACJI Z 10-LETNIĄ PRAKTYKĄ W SZPITALU P I L N I E POSZUKUJE PRACY

WARUNKI: MIESZKANIE RODZINNE. Oferty proszę kierować pod adresem: lek. med. Sylwia Dęplowska, Urząd Pocztowy - Gdańsk 31

OSTE RESANSE lub pozostawić informację pod numerem telefonu: (058) 564-794 (Gdańsk)

SPRZEDAM działki budowlaną za lasem Freda Kontakt: Sikorska Dąbrówka, gm. Starogard 213760

SPRZEDAM działki budowlano-ziemlesnicze Starogard, ul. Heweliusza 6 (Hermanowo). 213757

DZIAŁKĘ budowlaną 328 m² w zabudowie szeregowej przy ul. Górnej w Starogardzie. Starogard, tel. (069) 283-81. 213755

MIESZKANIE 44 m² 2-pokojowe, spółdzielcze zamienię na 3 lub 4-pokojowe spółdzielcze. Starogard, os. Kopernika 36/61. 213747

SPRZEDAM działkę mieszkalno-ziemlesniczą, uzbrojona o pow. 3 tys. m² w Rokocinie za os. Fryzlesie, Rokocin 49, tel. (069) 210-56. 213727

SPRZEDAM dom w stanie surowym zamkniętym o pow. 300 m² w Koteżach k. Starogardu. Starogard, tel. (069) 224-53 w. 27, od 8.00 - 16.30. 213774

MIESZKANIE 2-pokojowe, 55 m² 3 pokoję, 84 m², atrakcyjny dom oraz działki w centrum - sprzedaż "Contrakus", Starogard, ul. Gimnazjalna 11/3, tel. (069) 232-89. 210113

TERENY rekreacyjne, daczki, chaty wiejskie Starogard, tel. (069) 232-89. 210113

SPRZEDAM dom letniskowy murywany w Ocyplu. Starogard, tel. (069) 248-74. 213632

SPRZEDAM działkę budowlaną o pow. 2500 m², Starogard, ul. Zblewska (naprzeciw CPN) Pinczyn, tel. (069) 84 (58) 99, od 9.00 do 20.00. 213717

SPRZEDAM działki budowlane o pow. 1000 - 1250 m² nad jeziorem w Rokocinie. Starogard, tel. (069) 246-85. 213609

SPRZEDAM działkę budowlaną przy głównej szosie w Kręgu. Starogard, tel. (069) 230-10. 213468

DOM, centrum Dzierzgon, pow. 260 m² (w tym sklep, zakład, mieszkanie). Telefon (055) 76-26-13. 181422a

SPRZEDAM działkę o powierzchni 40a. Wiadomość: Korzeniewo - Cegielnia, Jezierski, ul. Kwidzyńska 4. 181427a

SPRZEDAM nowy atrakcyjny dom wolno stojący z pomieszczeniem na prowadzenie każdej działalności, cena 270 tys. PLN - możliwość sprzedaży ratowej. Kwidzyn, ul. Krasickiego 22a, telefon (055) 79-25-51. 181442a

SPRZEDAM działkę budowlaną (mieszkalno-usługową) w Sadlinkach, 0,51 ha. Wiadomość: Kwidzyn, ul. Calineczki 23, po godz. 19.00. 181446

MAM do wynajęcia sklep - 40 m² w Suszcu, Skolaszinska - Skargi 11. 181336a

DOMEK jednorodzinny 13a ziemi, garaż, Ryszard Techowiec, Gdańsko 82-550 Prabuty, woj. elbląskie 152208

SPRZEDAM 4 ha ziemi w miejscowości Stara Koscielnica. Tel. (055) 71-22-82. 152210

AGENCJA „Kwadrat” Posrednictwo. Tczew, ul. J. Dąbrowskiego 18, p. 9.00 - 15.00, tel. (059) 132-17-97. 03fach

SPRZEDAM sklep wielobranżowy (bielszak) z wyposażeniem, pawilon biurowy, tel. (069) 33-87-24, po godz. 18.00. 042960

DZIAŁKĘ budowlaną w Malborku kupię - tel. (055) 770-579 wieczorem. 152213

SPRZEDAM dom w rozliczeniu mieszkanie czteropokojowe. Malbork, tel. (055) 72-63-35. 152226

SPRZEDAM domek na wsi nad wodą, 1,12 ha ziemi, wraz z budynkiem gospodarczym S. Kępka, Kamienica 23, 82-200 Malbork. 152152

2 DZIAŁKI budowlane 0,60 ha Kościelczyki sprzedam. Tel. (058) 71-38-49 wieczorem. 152182

BARDOŻO lano sprzedam działkę budowlaną w Tczewie, 1550 m². Starogard, telefon (069) 292-92. 042957

POŚREDNICTWO Nieruchomości DaW Tczew, telefon (069) 33-80-01 sprzedaż działki: ziem. - bud. 896 m² Tczew, z rozpoczętą budową - Górki, domy w Tczewie, Szpęgawie. Do wynajęcia M-3. 040152

KUPIĘ garaż na osiedlu Śródmieście II. Tczew, telefon (069) 31-73-19. 042937

GARAŻ sprzedam. Tel. grzech. (069) 31-05-39, po 19.00. 042928

SPRZEDAM działkę budowlaną o pow. 700 m² w Tymawie. Działka uzbrojona (prąd, woda, kanalizacja, oświetlenie uliczne) w najbliższym czasie gaz i telefon. Działka położona przy lesie z widokiem na Wisłę i panoramę Gniewa. Tel. (069) 31-14-96. 135-23-29. 042780

WYDZIERZAWIĘ nowy kurnik (500 m²) + 2 ha gruntu (możliwość zamieszkania), w okolicach Tczewa. Wiadomość: Tel. (069) 31-41-27, po godz. 18.00. 042719

WŁASNOŚCIOWE M-4 zamienię na kawalerkę. Tel. (069) 31-42-25. 042592

DOM mieszkalny, 200 m², (do remontu) wraz z działką 1200 m² - sprzedam. Cena 20 000 zł (200 mln). Piec, elektryka 87-18-30. 042883

SPRZEDAM dom jednorodzinny z zabudowaniem i działką w Brzuścach gm. Subkowy. Informacja: tel. 31-42-57, po godz. 19.00 lub zamienie na mieszkanie dwupokojowe w Tczewie. 042875

KUPIĘ domek wolno stojący w Tczewie do 500 mln zł w rozliczeniu mieszkanie własnościowe, 35 m² dwupokojowe. Tczew, tel. (069) 31-74-96. 042959

SPRZEDAM dom, 0,23 ha i 0,43 ha, wieś Nicponia. Wiadomość: Nicponia 10. 340078

NIERUCHOMOŚCI „Michał” kupno, sprzedaż, zamiana - domy, mieszkania, działki. Tczew, J. Dąbrowskiego 6, tel. (069) 31-36-37, godz. 12.00 - 16.00, pon. - piątek. Do sprzedania mieszkania M-3, os. Garnuszkowskiego oraz os. Suchostrzygi. 340008

ZAMIENIĘ mieszkanie 2-pokojowe na 3 lub 4 pokojowe ze spłatą zadłużenia lub z dopłatą. Tczew, telefon (069) 31-78-61. 340079

MASARNIE ubojnie - sprzedam. Telefon (055) 77-42-44, (055) 79-24-92. 79

SPRZEDAM mieszkanie M-3, 49,57 m² Kwidzyn, ul. Sokola 14/9 z hipoteką - lano 181356a

PILNIE poszukuję mieszkania do wynajęcia. Wiadomość: Kwidzyn, ul. Wschodnia 12/8. 181340

KUPIĘ dwupokojowe mieszkanie Kwidzyn, telefon (055) 75-16-72. 181419

SPRZEDAM mieszkanie 2-pokojowe. Wiadomość: Kwidzyn, ul. Mickiewicza 11/42. 181427

SPRZEDAM mieszkanie 2-pokojowe, 43 m² w nowym budownictwie. Wiadomość: Kwidzyn, ul. Mickiewicza 7/57. 181431

ODDAM w najem mały lokal w centrum miasta. Kwidzyn, tel. (055) 79-82-61, do 15.00. 181433

SPRZEDAM mieszkanie M-3. Kwidzyn, ul. Hallera 25a/58. 181444

ZAMIENIĘ mieszkanie własnościowe 2-pokojowe w Kwidzynie na większe w Malborku. Kwidzyn, telefon (055) 79-85-94. 181341

MIESZKANIE trzypokojowe, 62 m², własnościowe zamienię na większe lub domek jednorodzinny. Malbork, ul. Wybickiego 22 a/12, po 15.00. 152244

ZAMIENIĘ mieszkanie 4-pokojowe, 75,89 m² na 3 lub 2-pokojowe, wieżowiec wykluczone. Malbork, ul. Michalowskiego 4, tel. (055) 72-32-17. 152220

SPRZEDAM pokój z kuchnią 37 m², łazienka, c.o. elektryczna, telefon, balkon. Nowy Dwór Gdański, telefon (055) 47-25-22. 152184

KUPIĘ lub wynajmę mieszkanie dwupokojowe. Miejsowość obojetna. Wiadomość: Sztum, tel. (055) 77-24-96. 152151

M-2 własnościowe na Suchostrzygach zamienię na większe z dopłatą na Suchostrzygach. Tel. (069) 33-73-19. 042932/33

TCZEW - własnościowe, 4 pokoje komfortowe ogródek. Tel. grzech. (069) 31-05-39, po 19.00. 213752

KUPIĘ mieszkanie dwupokojowe na terenie Tczewa. Telefon (069) 31-56-55. 042742

SPRZEDAM mieszkanie M-5 (trzyk pokojowe). Osiedle Garnuszkowskiego, telefon (069) 31-78-60, po 17.00. 31-50-42. 042963

ZAMIENIĘ mieszkanie 3-pokojowe, c.o., stare budownictwo na nową kawalerkę. Tczew, ul. Chopina 12/1. 042762

KUPIĘ kawalerkę w Tczewie niedaleko dworca PKP. Tel. (069) 132-54-61. 042911

ZAMIENIĘ pokój z kuchnią, łazienką, 34 m², telefon w Bydgoszczy na podobne w Tczewie. Wiadomość: Bydgoszcz, tel. (052) 22-74-10 lub Tczew (069) 31-11-51. 340067

POSZUKUJĘ M-2, M-3 do wynajęcia w Starogardzie. Gdańsk, tel. (058) 46-85-11. 213746

WYDZIERZAWIĘ pomieszczenie 60 m na sklep, cicha działalność, usługi. Tczew, telefon (069) 31-23-89 po godz. 19.00. 042959

PRZYJMĘ na pokój uczennicę lub osobę samotną, telefon 33-75-33 po 17.00. 042962

ODDAM w najem lokal o pow. 35 m² (2 pomieszczenia) na biuro, gabinet. Starogard, ul. Lubichowska 55, po 16.00. Tel. (069) 283-20. 213732

LOKAL mieszkalno-usługowy, położony na I piętrze w Śródmieściu Starogardu Gd. - oddam w najem Warszawa, tel. (022) 64-18-112 lub Poznań, tel. (061) 66-55-19. 213579

POMIESZCZENIA 180 m² i 60 m² w Starogardzie, ul. Droga Owidzka 1 oddam w najem Starogard, tel. (069) 225-24. 210108

FIRMA wynajmie mieszkanie w Kwidzynie. Telefon (055) 79-68-31. 181440

WYNAJMĘ mieszkanie Tel. (069) 31-16-80. 041793

SZKOŁA Podstawowa nr 7 im. St. Staszica w Tczewie wydzierżawi lokal o pow. ponad 100 m² z przeznaczeniem na cele handlowe (lub hurtownię). Lokal posiada tylko instalację elektryczną i jest położony przy ul. Pionierów 7. Oferty proszę składać w sekretariacie szkoły w terminie do dnia 15 listopada 1996 r. 040151

WYDZIERZAWIĘ garaże strzeżone i miejsca parkingowe strzeżone przy ul. Rutkowskiego 38. Tczew, tel. (069) 33-85-52, po 20.00. 042767

WYDZIERZAWIĘ sklep ok 50 m² (piętro), pawilony ul. Zwycięstwa, tel. (069) 31-31-86. 042710/11

WYNAJMĘ parter willi o powierzchni 150 m² w centrum Tczewa. Lokal jest samodzielny i nadaje się na kancelarię adwokacką, praktykę lekarską. Istnieje możliwość adaptacji pomieszczeń w zależności od rodzaju działalności. Wiadomość: Wydawnictwo Pomorskie, Tczew 2, skr. pocztowa 63. 042405

WYNAJMĘ lokal, 20 m². Tel. (069) 31-61-86, po 16.00. 042907

KUPNO

ANTYKI - meble, zegary, porcelana, inne - kupię. Starogard, tel. (069) 248-30. 213538

KAZDA ilość rur stalowych używanych o średnicy od 133 mm do 900 mm. Tel. (068) 48-22-21 w 454. 180395a

WISTULĘ. Tel. (069) 36-75-47. 042956

ZATRUDNIĘ operatora spychacza DT-75, najchętniej emeryt, rencista. Starogard, tel. (069) 233-07. 213738

PRACA w hurcie dla samotnych z samochodem. Starogard, tel. (069) 223-12. 213752

BLACHARZA samochodowego zatrudnię. Jabłowo, ul. Bobowska 3 gm. Starogard. 2137178

ZATRUDNIĘ samodzielnego stolarza meblowego. Stolarnia, Starogard, ul. Dziękowa 21, tel. (069) 293-38. 213782

STOLARZY do montażu mebli kuchennych i pracownia niewykwalifikowanego do szlifowania. Starogard, tel. (069) 289-29. 213653

AGENCJA zatrudni panie, zakwaterowanie. Telefon (058) 52-42-57. 213047

FIRMA polsko-francuska zatrudni 2 młodych inżynierów mechaników o specjalności przetwórstwo tworzyw sztucznych ze znajomością języka angielskiego i/lub francuskiego. Dobre warunki płacy i pracy. Szkolenia we Francji. Tel. (055) 79-68-31, 79-73-62. 18

ZATRUDNIĘ panie w przetwórnictwie. Wiadomość: Kwidzyn, tel. (055) 79-21-24, g. 8.00 - 14.00. 181437a

KIEROWCĘ kategorii B/C/E w wieku do lat 25 zatrudni. Tel. (055) 72-36-01 wew. 466. 17A/AT

ZAPROJEKTUJĘ si dziecięce. Tel. (055) 72-83-94. 152206

TYNKARZA zatrudni. Tel. (055) 72-26-59 lub 72-59-94. 151212

ZATRUDNIĘ do pracy piekarską wykwalifikowanego ze stażem. Nowy Staw. Tel. (055) 715-213. 152142

POTRZEBNIĘ samotny mężczyzna do pracy w gospodarstwie od zaraz. Tel. (055) 71-14-93. 152196

TYNKARZY na dobrych warunkach zatrudnię. Tczew, tel. (069) 33-81-73. 040257

AGENCJA zatrudni panie - zakwaterowanie. Elbląg - tel. (055) 39-96-23. 120070

ZATRUDNIĘ pomoc domową, opiekę nad dziećmi w Niemczech. Wiek 20-40 lat, bez obowiązków. Wynagrodzenie 400 DM, w Polsce mechanika samochodów ciężarowych, księgową ze znajomością języka niemieckiego, komputera. Tel. (069) 36-86-46, od 8.30 - 17.00. 340067

ZATRUDNIĘ na bardzo dobrych warunkach osobę do prowadzenia administracji prywatnych budynków mieszkalnych. Możliwość mieszkania służbowego. Tczew, Wydawnictwo Pomorskie, skr. pocztowa 63. PO435

Malborskie Zakłady Chemiczne „Organika” spółka z o.o. w Malborku zatrudni frezera z umiejętnością obsługi wiertarko-frezarek współrzędnościowych oraz wykonywania nietypowych prac. Oferty prosimy składać w siedzibie firmy: 82-200 Malbork, ul. Boczna 10. Kontakt telefoniczny (055) 72-80-75 wew. 127

Firma Handlowa AGROTECH S.C. HURTOWNIA ELEKTRYCZNO-TECHNICZNA

83-110 Tczew, ul. Jagiellońska 55 tel. (069) 31-18-04 - dział zbytu tel. (069) 31-18-96 - sekretariat/fax

OFERUJEMY

MATERIAŁY ELEKTRYCZNE

AKUMULATORY

ELEKTRODY, MAT. SPAWALNICZE

PASY KLINOWE

ŁOŻYSKA

ARTYKUŁY METALOWE

FILTRY, OLEJE

NARZĘDZIA

ZAPRASZAMY w godz. 8.00-16.00 w każdą sobotę 8.00-14.00 * wjazd główną bramą byłego Unimoru

OGŁOSZENIA DROBNE • OGŁOSZENIA DROBNE • OGŁOSZENIA DROBNE • OGŁOSZENIA DROBNE

POSZUKUJEMY dystrybutorów węgla mineralnej Rockwool oraz płyt kartonowo-gipsowych na bardzo korzystnych dyskontach. Firma Piec-Mat-Bud, tel. (052) 45-23-36.

SPROWADZĘ samochod na zamówienie, wypozyczyć lawetę. Telefon grzeź (055) 79-40-20 lub Kwidzyn, ul. Krasnoludków 8.

P.P.H.U. "Auto" Gniszewo k. Tczewa oferuje części używane ford, kadett, bezka, VW, LT. Tel 090-52-00-53.

OPONY używane 13, 14, 15, sprzedaz, stan dobry Tczew, tel. (069) 31-55-65, po 17.00.

AKUMULATORY - skład fabryczny i hurt - detal Tczew, ul. Wigury 29, telefon (069) 31-61-13.

AUTOALARMY, immobilizery, centralizmy, rozkodowywanie radiodiodwarczycy Montaz lakze u klienta, Rachunki, auto casco, Starogard, Gdansk, ul. Malinowa 4 (kolo stacji Renault) tel. (069) 296-63-10

WYJAZDY po lanie samochody do Niemiec, Wiadomosc Starogard, tel. (069) 297-19.

TANIE przewozy samochodow z Niemiec, Starogard, tel. (069) 246-36.

SPAWANIE zderzakow, lamp, chlodnic top, Starogard ul. Zachodnia 4, 16.00 - 20.00.

AUTOALARMY, immobilizery, centralizmy, radiodiodwarczycy Blaupunkt, glosniki - montaz, serwis Autoryzowany punkt montazu Kwidzyn, ul. Staszica 52, tel 090-53-81-50.

AUTOALARMY, immobilizery, blokady mechaniczne, centralne zamki, radiodiodbiorniki oraz znakovanie pojazdow oferuje Autoryzowany Zaklad Montazu autoalarmow M & K Dailas s.c. Malbork, ul. Sienkiewicza 44 a, tel. (055) 72-28-17. Uwaga - przy montazu autoalarmow znakovanie gratis.

AUTO - Elektryk - instalacje gazowe, montaz, obsluga 83-110 Tczew, ul. Wislana 9, telefon (069) 31-21-30

LAWETE wypozyczyć - Subkowy, tel. (069) 36-86-36

EKO-PAL samochodowe instalacje gazowe Tczew, ul. Wyczkowskiego 30 tel. (069) 31-29-09, wieczorem

AUTO-GLAS - szyby samochodowe: osobowe, ciężarowe, dostawcze, dachy uchylne - sprzedaz, montaz, Tczew, ul. Glowackiego 2 a (STW), tel. (069) 31-06-05, wew. 38.

ANTYKOROZYJNE zabezpieczenia podwozi, mycie silnikowe, czyszczenie tapicierki, kompleksowe naprawy AUTOCOMPLEX, Tczew, ul. Czystykowska 1, tel. (069) 31-10-22

SZYBY samochodowe wszystkich marek, nowe, nizsze ceny, Malbork, ul. Boczna 11, telefon (055) 72-89-66.

SPRZEDAM audi 80, rok prod. 1979, 4-drzwiowy, czerny metalik, bogato wyposazony Malbork, tel. (055) 72-77-39 lub Nowy Staw, tel 71-50-96 po godz. 16.00

AUDI 80, rok 1991, 1.8 benzyna, alufelgi honda CRX 1.6, 16V, rok 1989, czerny kolor, alufelgi, spoiler, tel. (055) 72-51-28 72-15-32

SPRZEDAM audi 1,6 D, rok prod. grudzien 1993, 80 r. Subkowy, tel. (069) 36-86-34, po 15.00

AUDI 80 - 1.8 E model 87, 5 biegow, zadany duzo dodatkow, sprowadzony od pierwszego wlasciciela w calosci komplet dokumentow, cena 19 tys z Tczew, tel. (069) 31-54-32

SPRZEDAM audi 100, diesel, 5-biegowy, rok 1981, cena 5300 zl, Tel. (069) 31-77-29, (069) 31-64-93

AUDI 80, 1985 r, wersja przelozowa 1.6, benzyna, alarm, cz, h, rm, sz, czerny, 13,5 tys zl, Tel. (069) 31-42-39, po 18.00.

AUDI 80, 1990 rok, poj. 1,8S, granatowy - sprzedam Starogard, tel. (069) 292-42 213794

AUDI 100, 1989 rok, bogate wyposazenie, Starogard, tel. 090-52-40-84

AUDI 100, rok 2,8 V6, 1992 rok, czarna perla, klimatyzacja, ABS, elektryczny sztyberdach, lusterka, szyby, alufelgi, hologeny, drewno Starogard, tel. 090-50-48-03

AUDI 80 GT, poj. 1,8 benzyna, 1986 rok, przejezdziowka, kolor biały, stan b. dobry, nie skladaj, przeb 139 tys km, cena 14 500 zl, Starogard, tel. (069) 296-17

AUDI 100, diesel, poj. 2,0, 1989 rok, cena 19 800 zl lub zamienie na dostawczy Starogard Gd., os. Kopernika 37/13

ARO, 1985 rok - sprzedam Starogard, ul. Lubichowska 25.

AUTOKOMIS "Rydwan", Malbork-Kaldowo, Wolowa 22 - komisowa sprzedaz samochodow osobowych i dostawczych, korzystne raty, bez poręcycieli i bez I wpłaty, przyjmujemy auto w rozliczeniu, zamiany - czynne pn - sob. 10.00 - 17.00, niedz. 12.00 - 16.00. Telefon (055) 72-89-36

AUTO części, reflektory, chlodnice, zderzaki, lusterka, maski, blotniki, drzwi i inne, duzy wybor, wszystkie marki, używane i nowe. Starogard, ul. Andersa 62 a, telefon 090-53-73-05.

SPRZEDAM BMW 318, rok prod. 1979, Kwidzyn, ul. Malborska 99/2

SPRZEDAM BMW 324, diesel, 1986 r., niebieski metalik, serwo, central, alufelgi, cena 14 500 zł do uzgodnienia, Tel. (069) 295-21

SPRZEDAM bizon-56, 126P, 87 r., ferguson, 1988 r. Nebrowo, tel. 13-94

CHARADA 1.0 D, 84 r., granatowy, 5 drzwi, tel. (069) 33-84-69

SPRZEDAM liny most, resorowal, padny, przewidziane zawieszenie do dafa dostawczego Tel. (069) 36-93-46

126P 1995, po remoncie, metalik, alternator, Kwidzyn, tel. 12-65

FIATA 126p, po remoncie, stan b. dobry rok 1980 czerwony 1 400 zł Tel. (055) 72-83-65.

SPRZEDAM pilnie fiata 125p, 1500, 1984 r. Telefon (055) 72-54-48.

FIAT 126p, 1990 r. biały, cena 5 100 zł Stogi 48/9, 82-200 Malbork

FIAT 126p, 1988 r. Telefon (069) 33-85-11, po 17.00.

SPRZEDAM fiata 126p, rok prod. 1987, 33 mln. Telefon (069) 31-07-60

SPRZEDAM cinquecento 900, dwulitni, nieb. met., dodatki, cena 18 700 zł Telefon (069) 31-05-42, po 19.00.

SPRZEDAM fiata 126p, 1989 r. Jan Stalmaski, Narkow 6

SPRZEDAM fiata 126p, 1987 r. Jan Stalmaski, Grelbin 51

SPRZEDAM fiata 125p, silnik polozona, 5 biegow, skrzynia rocznik 1988. Tczew, ul. Okrzei 8

FIATA 125p, rok 1988 Tczew, tel. (069) 31-58-83

SPRZEDAM fiata 126p, 1984 r., niebieski, stan dobry, cena 2 500 zł Tel. (069) 295-21

SPRZEDAM fiata 126p, 1981 r., piaskowy, stan dobry, cena 1 850 zł Tel. (069) 295-21

F50 1500 - sprzedam 1990 r., silnik polozona skrzynia 5-biegowa hak kos slonitowa Tel. Gniew, tel. 135-32-02, po 15.00

SPRZEDAM fiata 126p, 85 r. Tel. (069) 32-33-67

FIAT 125p, 1985 r., silnik polozona, stan dobry, cena 2 800 zł Tczew, telefon (069) 33-88-32

SPRZEDAM fiata 126p, rok 1982, stan bardzo dobry Pelplin, ul. Limanowskiego 7/13, po 14.00

TEUMIKI bosal ELEMENTY UKŁADU WYDECHOWEGO AMORTYZATORY KOMPUTEROWY TEST SPRAWNOŚCI SPRZEDAŻ-MONTAŻ AUTO-ELMAR GDANSK JEDNOCI ROBOTNICZEJ 223 (TEREN ELTORU) Tel. 39-02-20 do 28 wew. 218

FIATA 126p, 87 r. Tczew, tel. (069) 31-36-33

SPRZEDAM fiata 126p, 1984 r., 650 cm³, Tczew, Jedności Narodu 21 b/11

FIAT 126p, 1985 X, cena 2 800 zł, Tel. (069) 214-70

FIAT 126p, 83 r., 2 100 zł Tczew, tel. (069) 33-79-14

FIAT 126p, 1983 r. Tel. (069) 31-78-48

FIAT 126p, EL, listopad 1994 r., przebieg 33 tys, 1 właściciel, Skórcz, tel. (82) 43-22

SPRZEDAM fiata 126p, 1990 r., biały, Kwidzyn, ul. Graniczna 69

SPRZEDAM fiata 125p, 1990 r., 5 biegow, silnik polozona, oznakowany, autoalarm, hak Tel. (069) 31-28-62

FIAT 126p, rok 1990 Malbork, tel. (055) 72-70-21 po 16.00

FIATA 126p, 94 r. elegant - sprzedam, Telefon (069) 31-66-65

SPRZEDAM F50, 125p, 86/67 r., stan b. dobry, Jarosław Rogalewski, Pelplin Ormasowo 117, po godz. 16.00

SPRZEDAM F50 1500, 1988 rok, instalacja gazowa Starogard, tel. (069) 291-96, Pelplin tel. 36-12-20

TEUMIKI KATALIZATORY

GDYNIA-CHYLONIA ul. Żwirnowa 28 tel. 23-63-36 GDANSK-WRZESZC ul. Kolberga 3 tel. 41-63-27 tel./fax 44-22-44

FIAT 125p, rok 1981, cena 2200 zł Malbork, ul. Sienkiewicza 57a/12

FIAT 126 el SX, 1995 r. sprzedam, Telefon (055) 72-10-74.

FIAT 126p, rok 1979 i właściciel, 1200 zł. Tel. (055) 72-94-57 wieczorem

FIATA 126p, rok 1983 sprzedam, Wiadomość: Malbork, ul. Matejki 12

FIAT 126p, 1981 r., nadwozie, nowy lakier, zielony, do zlozenia, Rybicka, Kurszyn, gmina Gniew, 83-140

FIAT 126p, 1991 r., biały Starogard, tel. (069) 234-01 wew. 1538, od 7.00 - 15.00

FIAT 125p, 1977 r., 1300 zł po remoncie Jablowo, ul. Przyłęska 1, Wybudowanie pod Pelplin, po godz. 14.00

FIATA uno, poj. 1.1, 1983 rok - sprzedam lub zamienie na 125p Starogard, tel. (069) 215-78 od 7.00 - 15.00

Skórcz, ul. Szczepilowa 9, po 16.00

FIAT 126p, 1989 rok, stan bardzo dobry, autoalarm, radio, odwarzacz, ogumienie na gwarancji Starogard, tel. (069) 217-45

SPRZEDAM fiata 125p, 1984 rok, instalacja gazowa, zielony Czarna Woda, tel. (069) (87) 85-88

FIAT 126p, 1992 rok - sprzedam Starogard, tel. (069) 294-53

CINQUECENTO 704, 1993 rok, czerny Starogard, telefon (069) 291-64

SPRZEDAM fiata 126p, elegant, 1994 rok, Starogard, telefon (069) 280-25

SPRZEDAM fiata 126p, 1988 rok, cena 4 000 zł, Linowiec 23 k. Starogard

FIAT pick-up, 1986 rok, skrzynia 5-biegowa, silnik polozony, Starogard, tel. (069) 249-56

FIAT poj., 1989/90 rok, bez wypadku - sprzedam Starogard, tel. (069) 232-65

SPRZEDAM fiata 126p, FL, 1988 rok, stan b. dobry Starogard, tel. (069) 215-78

SPRZEDAM fiata 126p, 1983 rok - tania, Skórcz, ul. Czereśniowa 9

SPRZEDAM fiata 126p, 1985 rok, Starogard, tel. (069) 293-08

FIAT cinquecento, poj. 700, 1993 rok, stan idealny Starogard, tel. (069) 296-28

SPRZEDAM fiata uno, poj. 900, 1995/86 rok, Lubichowo, telefon (069) (85) 389

FIAT 126p, 1978 rok w dobrym stanie, cena do uzgodnienia, Wiry 1, gm Zblewo

SPRZEDAM fiata 126p, 1986 rok, tania Starogard, telefon (069) 293-63

SPRZEDAM fiata 126p, 1991 rok, przeb 54 tys km, tania Piesze, tel. (069) (87) 18-42

SPRZEDAM cinquecento 704, 1994 rok, Starogard, telefon (069) 233-58

FIAT 125p, combi, 1983 rok, przelag do 1997/08, cena 2 200 zł, Starogard, telefon (069) 251-01, po 17.00

SPRZEDAM fiata 126p, 84/85 rok, I lakier, Możliwość obejzenia z kanału, Tczew, ul. Jedn. Narodu 18 d/3, telefon (069) 31-57-52

SPRZEDAM fiata 126p oraz motocykl Yamaha 650 specjal, Tel. (069) 135-29-42

SPRZEDAM ford sierra, 1988 r., instalacja gazowa, Kwidzyn, tel. 79-21-24

FORD sierra 1.8 LX, kombi, 1989 rok, cena 18 200 zł, Telefon (055) 72-45-70

FORD 1.8 D, kombi lub zamienie na sedan inny zachodni, Malbork, telefon (055) 72-42-65

FORD transit, 81 r., typ ambulancja, lad, 1,5 t (duża pojemność) diesel, 2,0, uszkodzony silnik, Telefon (055) 72-89-86, po 18.00

FORD escort, 1.4 kat, rok 1991, Telefon (069) 31-78-16, po godz. 17.00

FORD escort, poj. 1,4 benzyna, 1987 rok, cena 11 800 zł, ford escort poj. 1.4 benzyna, 1988 rok, cena 2 600 DM w clo i transport - sprzedam, Starogard, tel. (069) 285-59

FORD escort, 1991 rok, poj. 1,4 benzyna, czerny, 3-drzwiowy katalizator, alarm - sprzedam, Starogard, telefon (069) 284-15

SPRZEDAM ford sierra, poj. 1.6, 1987 rok, Jablowo, ul. Bobowska 3, gm Starogard

FORD escort 1.4 5-drzwiowy, 1991 rok, cena 20 700 zł, Tczew, tel. (069) 33-86-40 po 16.00

FORD transit - skrzyzynowy, 1980 rok, 6500 zł, Tel. (069) 36-95-93 lub (069) 88-11-15

FORD sierra 1.8 1996 r prod. centralny zamek, sztyberdach, Malbork, tel. (055) 72-14-91

VECTOR - AUTOHANDEL Gdynia, ul. Maska 491 tel. fax 23-60-98 wew. 44 tel. kom. 090 50-61-25 REDA, ul. Wejherowska 40A tel. 78-67-97 - osobowe, dostawcze, ciężarowe i motocykle - bez PFRYTU bez prowizji wstęp i bez poręcycieli - skłap samochodow - Zamiany! przyjęcie samochodow w rozliczenie Zaprzasmy codziennie od 10.00 do 18.00

FORD escort 1.4, 1991 rok, 5-drzwiowy Kwidzyn, ul. Karczaka 8/2, Telefon (055) 79-63-59

FORD escort, 1.8 D, stan bardzo dobry, bogate wyposazenie, rocznik 1990, Telefon (069) 31-21-77

SPRZEDAM fieste, 93 r., fiata 125p, 86 r. Telefon (069) 31-61-42

FORD 1.8 D, stan bardzo dobry, bogate wyposazenie, rocznik 1990, Telefon (069) 31-21-77

SPRZEDAM fiata 126p, 1988 rok, cena 4 000 zł, Linowiec 23 k. Starogard

FIAT pick-up, 1986 rok, skrzynia 5-biegowa, silnik polozony, Starogard, tel. (069) 249-56

FIAT poj., 1989/90 rok, bez wypadku - sprzedam Starogard, tel. (069) 232-65

SPRZEDAM fiata 126p, FL, 1988 rok, stan b. dobry Starogard, tel. (069) 215-78

SPRZEDAM fiata 126p, 1983 rok - tania, Skórcz, ul. Czereśniowa 9

SPRZEDAM fiata 126p, 1985 rok, Starogard, tel. (069) 293-08

FIAT cinquecento, poj. 700, 1993 rok, stan idealny Starogard, tel. (069) 296-28

SPRZEDAM fiata uno, poj. 900, 1995/86 rok, Lubichowo, telefon (069) (85) 389

FIAT 126p, 1978 rok w dobrym stanie, cena do uzgodnienia, Wiry 1, gm Zblewo

SPRZEDAM fiata 126p, 1986 rok, tania Starogard, telefon (069) 293-63

SPRZEDAM fiata 126p, 1991 rok, przeb 54 tys km, tania Piesze, tel. (069) (87) 18-42

SPRZEDAM cinquecento 704, 1994 rok, Starogard, telefon (069) 233-58

FIAT 125p, combi, 1983 rok, przelag do 1997/08, cena 2 200 zł, Starogard, telefon (069) 251-01, po 17.00

SPRZEDAM fiata 126p, 84/85 rok, I lakier, Możliwość obejzenia z kanału, Tczew, ul. Jedn. Narodu 18 d/3, telefon (069) 31-57-52

SPRZEDAM fiata 126p oraz motocykl Yamaha 650 specjal, Tel. (069) 135-29-42

SPRZEDAM ford sierra, 1988 r., instalacja gazowa, Kwidzyn, tel. 79-21-24

FORD sierra 1.8 LX, kombi, 1989 rok, cena 18 200 zł, Telefon (055) 72-45-70

FORD 1.8 D, kombi lub zamienie na sedan inny zachodni, Malbork, telefon (055) 72-42-65

FORD transit, 81 r., typ ambulancja, lad, 1,5 t (duża pojemność) diesel, 2,0, uszkodzony silnik, Telefon (055) 72-89-86, po 18.00

FORD escort, 1.4 kat, rok 1991, Telefon (069) 31-78-16, po godz. 17.00

FORD escort, poj. 1,4 benzyna, 1987 rok, cena 11 800 zł, ford escort poj. 1.4 benzyna, 1988 rok, cena 2 600 DM w clo i transport - sprzedam, Starogard, tel. (069) 285-59

FORD escort, 1991 rok, poj. 1,4 benzyna, czerny, 3-drzwiowy katalizator, alarm - sprzedam, Starogard, telefon (069) 284-15

FORD escort 1.3 katalizator IX 52, cena 22 500 zł, Telefon (055) 72-11-59

SPRZEDAM ford sierra, 1.3 benz. 1984 r., biale tablice, cena 1 tys DM, Tel. Telefon (069) 31-55-99

SPRZEDAM honda civic, 1.4, 16V, 1988 r. Telefon kom. 090-53-69-66

SPRZEDAM honda civic, 1.4, 16V, minivan, 1991 r. Telefon kom. 090-53-69-66

HONDA civic sedan, 1990 rok, poj. 1,5, szary metalik - sprzedam, Starogard, tel. (069) 292-42

HUNDAI pony GSL, stan idealny, 1992 - sprzedam, Telefon (058) 74-14-28

SPRZEDAM iveco dali, skrzyzynowy 25 cm, sprowadzony w calosci, nie udzielniany, możliwość zamiany, 1993 rok, Starogard Gd., ul. Żwirki Wigury 7, tel. (069) 245-98

SPRZEDAM jelcza oplandekowany, rok 1985, po remoncie Kwidzyn, tel. 29-38, od 8.00 do 16.00

SPRZEDAM jelcza 325 r, prod. 1981, stan dobry nowe ogumienie, akumulatory, waly napędowe, hamulca, skrzynia biegow po remoncie, Telefon (055) 79-48-85

Firma „G & C”, sp. z o.o. z siedziba w Kwidzynie, ul. Chopina 21 ogłasza pisemny nieograniczony przetarg ofertowy na: 1. prawo wieczystego użytkowania gruntu o pow. 2033,00 m^{2</}

OGŁOSZENIA DROBNE

SPRZEDAM tania nowa lawetę. Tel. (055) 72-12-62. 152221

SPRZEDAM łódź 2107, 1988 wersja fińska 8 000 zł do uzgodnienia Kwidzyn, ul. Gębika 5/5. 181445

LADA 1500, 1981 rok, stan techniczny bardzo dobry, 2 600 zł Starogard telefon (069) 255-69, po 18 00. 213774

MAZDA 929 HBX 1986 rok - na części! Pelplin, tel. (069) 36-12-23. 213751

SPRZEDAM mercedesa 207, 1980 rok, cena 8 500 zł w Starogard, tel. (069) 224-53 w 27, od 8.00 - 16.30. 213774

MERCEDES 307 D, 81 r, silnik po remoncie, nowe opony, ładowność 1700 kg i 3 osoby, 14.5 tys. zł Sztum, Żeromskiego 7 a. 152160

SPRZEDAM mercedesa 220 D, 1978 r., Tczew, telefon (069) 132-16-12, po godz. 16.00. 042753

SPRZEDAM mercedesa 123/200 diesel, 1978 rok, Subkowy, tel. (069) 36-85-22. 042948

SPRZEDAM nadwozie mercedesa 123, po wypadku, na części lub w całości oraz silnik 300 D Malbork, ul. J. Wejhera 14. 152330

SPRZEDAM mercedesa bezceki, 240 D, 60 min. Telefon (069) 31-07-80. 042954

MITSUBISHI L300, towarowo-osobowy, 1600 benzyna, 1982 r. - sprzedam lub zamienię na poloneza (może być truck) Telefon (055) 79-41-70. 181423

MITSUBISHI galant 18 TD, 130 tys. r., niebieski met - pilnie sprzedam, 13500 zł Malbork, tel. (055) 72-57-86, po 18 00. 152238

MITSUBISHI galant, poj. 2.3, turbo diesel, 1981 rok - sprzedam lub zamienię Starogard, tel. (069) 223-92. 213770

SPRZEDAM części do mitsubishi colt, rok 1981 Starogard, tel. (069) 251-95. 213667

NISSAN sunny 1.4 LX, 1991 r. - sprzedam Telefon (069) 31-23-78. 042853

NISSAN sunny 1.7 D, 1985 rok, zadbane, garażowany, 5/100 km, 11 000 zł Tczew, telefon (069) 31-12-47. 042752

NISSA T 522, 1985 r., silnik 2815, przebieg, cena do uzgodnienia. (055) 72-76-21. 152222

SPRZEDAM opła kadetka 1,3, rok prod 81, cena 4,9 tys. oraz ciagnik C-385 Telefon 79-62-28. 181420

OPEL omega 1.8i, 87 r., bez wypadku, stan idealny Kwidzyn, ul. Polomskiego 7/23, cena 17 200 zł. 181429

OPEL kadett, 1991 r., 86 000 km, bordo metalik, Kwidzyn, tel. (055) 79-24-16. 181496

SPRZEDAM opel vectra, 1992, automat Tel. (055) 72-14-22. 152216

SPRZEDAM opel kadett sedan, 90 r., 1300 benzyna, VW golf II 90r, 1600 benzyna Starogard, ul. Wybickiego 21/13, telefon (069) 295-63. 042945

OPEL kadett, poj. 1.6 D, 1985/86 rok, czerwony - sprzedam lub zamienię na fiat 126p, Starogard, tel. (069) 225-14. 213788

SPRZEDAM opel kadett combi, 1.3 benzyna 1985 r. Tel. (069) 33-86-11 po 18.00. 042961

SPRZEDAM opel corsa, poj. 1.3, 1986/87 rok, Starogard, telefon (069) 225-63. 213769

OPEL corsa 1989/90 rok, poj. 1.2, zakupiony w Polmożycie Starogard, telefon (069) 296-28. 213765

SPRZEDAM opelastra, 1992 rok, poj. 1.4i, Starogard, telefon (069) 289-68. 213753

OPEL kadett, 84 r., 1.3, 5 bieg., srebrny met., radio, stan b. dobry, cena do uzgodnienia, Jerzy Niklewski, Gogolewo 51, gm. Gniez. 042851

SPRZEDAM opła kadetka, rok 86, poj. 1.3 Kwidzyn, telefon (055) 79-20-00. 181385

OPEL kadett, 1.3 sedan, 1988 r. stan b. dobry Telefon (055) 72-53-25. 152339

SPRZEDAM poloneza 1.5 SLE, rok prod. 1990, przebieg 85 000 - pilnie Andrzej Okrasa, Tychynów 84 4r k, Kwidzyna. 181430

SPRZEDAM poloneza 1989 rok, Starogard, os. Kopernika 6/27. 213771

POLONEZ, 1990 rok, poj. 1.5, niebieski, tył caro, około 8 000 zł Starogard, ul. Kosciuszki 71 b, po 15 00. 213783

SPRZEDAM poloneza, 1992 rok, wniowy, cena 10 000 zł Bączek 36/12, gm. Skarszewy. 213780

POLONEZA 1993 r. Płotr Tworzowski, 83-120 Subkowy, ul. Wybickiego 79. 042870

POLONEZ 1988, stan b. dobry, Tel. (055) 72-63-21. 152165

POLONEZ 1.5 SLE, 90 r., przebieg 71 tys., granatowy, Tel. (069) 31-01-69. 042731

POLONEZ 1500, cena 4 950, oryginalny lakier, hak holowniczy, odcięcie zaplonu, Malbork, tel. (055) 72-69-29, po 19 00. 152740

POLONEZA 1.5, rocznik 90, stan dobry Tel. (055) 72-15-19. 152332

POLONEZ 1.9 D, 1992 r., cena 13.5 tys., VW golf II, 1.6 D, 1985 r., białe tablice, cena 3000 DM, Tczew, telefon (069) 33-89-33. 430219

SPRZEDAM peugeota 309, 1987 rok, poj. 1.9 D, 5-drzwiowy, Starogard, ul. Okrężna 11, telefon (069) 282-96. 213779

SPRZEDAM peugeota 205, poj. 1.1, 1989 rok, Starogard, os. Ks. Szumana 7/43. 213777

PEUGEOT 505, 1983 r., cena 4 700 zł Kwidzyn tel. 47-28. 181301

SPRZEDAM peugeota 309 D, poj. 1.9, 1988 r., Tczew, tel. (069) 31-00-03. 152338

PRZYCZEPKI kempingowe, cło opłacone Nowy Staw, telefon 71-55-36. 152336

RENAULT 19 chamide, 1993 r., poj. 1.4, zakupiony dealer w Polsce, bez wypadku, bogate wyposażenie Telefon (055) 72-73-36. 152226

RENAULT 9 TL, rok prod 1982, poj. 1.1, benz., st. b. dobry, autoalarm + pilot. Telefon (069) 33-88-14. 042944

RENAULT 19, 1.4, 1989 rok, nieskładak, właściciel od 2 lat Kwidzyn, tel. (055) 79-27-23. 181434

ROBUR 3001, 1986 r. odnowiony - tani Starogard, tel. (069) 240-16. 213530

SPRZEDAM samochód subaru justy, rok prod 1991, poj. silnik 1.2, wtyk wielopunktowy, napęd elektroniczny przysiężany na wtyk, inne dodatki. Tel. (055) 79-41-26. 7 000 - 15 000. (055) 75-11-04, po godz 15 00. 181436

SKODA 105, rok 1987, Malbork, tel. (055) 72-20-01. 152229

SKODA favorit 135L, 1992 r., biały, 12 500 Malbork, telefon (055) 72-43-65. 152234

SPRZEDAM skodę 105S w bardzo dobrym stanie Malbork, ul. Lubelska 26, po godz 15 00. 152193

SKODA favorit, 1991/92 rok - sprzedam Starogard telefon (069) 294-53. 213786

SPRZEDAM skodę 120L, 1990 rok, 5-biegowa, Lubichowo, tel. (069) (85) 389. 213765

SPRZEDAM skodę, 1987 rok, czerwona, Pinczyn, ul. Jezierska 3, tel. (069) 84-220, od godz. 7.00 do 15.00. 213796

SKODĘ felcję, odbiór w listopadzie z Polmożyciu od dealera, Tczew, telefon (069) 31-33-16. 042881

SPRZEDAM stara 28, wyrotka, stan dobry - tania. Telefon (069) 33-79-58. 042898

STAR 200 3 wyrot, 1981 rok - sprzedam, Lubichowo, ul. Dworcowa 57. 213712

SPRZEDAM toyote carinę II, rok 89, poj. 1.6 16 UMM, katalizator, stan bardzo dobry. Telefon (055) 79-44-81. 181430

SPRZEDAM talbot horizon, poj. 1.4 rok prod 1981, k czerwony. Tel. (069) 31-51-54. 042922

SPRZEDAM volvo 340, rocznik 1986 Tczew Okrzeń 8. 042943

SPRZEDAM golf III, 1.6 I, 89 r., pięcioprzewodowy, sprawdzony w caciści Tel. (051) 210-49, po 18 00. 181411

SPRZEDAM VW golfa 1.6 D, rocznik 1982, cena 7.4 tys. PLN Kwidzyn, telefon (055) 79-69-17. 181421

VW bus 1.6 diesel, 1985/87, możliwość wystawienia faktury VAT, Subkowy, telefon (069) 36-85-22. 042948

VW golf II, 1988 rok, poj. 1.3 benzyna, cena 3300 DM, plus cło i transport - sprzedam Starogard, tel. (069) 285-59. 213795

VW golf, poj. 1.3, 1989 rok, czerwony - sprzedam, cena 16 200 zł Starogard, telefon (069) 225-14. 213788

VW passat, 1989/89 rok GL, poj. 1.8 benzyna w caciści Starogard, tel. (069) 296-28. 213785

VW golf, poj. 1.6, 1995 rok, 2x air bag, wspomaganie, centralny zamek Starogard, telefon (069) 257-39. 213781

SPRZEDAM passata combi, 1989 rok, poj. 1.6 benzyna Starogard, tel. (069) 258-00, do 18 00 lub (069) 221-51. 213775

VW golf III, GTD, listopad 92 r., czarny, Starogard, telefon (069) 235-01. 213728

VW golf, 1986 r., turbo diesel, Osowa Lesne 67, gm. Lubichowo. 21

VW passat combi, 1.6 diesel, 1984 r., radiomagnetfon, hak relingi, 10 900 zł lub zamienię na tańszy z dopłatą, Pinczyn, tel. (069) 84-544. 213798

PASSAT, 1983 r., poj. 1.6 benz., biały, 5 drzwi, stan dobry. Tczew, tel. (069) 31-67-10. 152339

SPRZEDAM VW passata, combi, 1.6 benz., 1982 r., białe tablice, cena 1 500 DM. Telefon (069) 295-21. 042925

VW polo fox, 1985 r., 1 100 cm³. Tczew, tel. (069) 132-12-65. 042924

VW jetta 1.5, 1982 4 drzwi, Osowa Lesne 83, p.ta Borzechowo, tel. 090-53-67-60. 042923

SPRZEDAM VW bus, 9 miejsc, 1985 r. Tel. (069) 31-02-74, do 16 00, (069) 31-78-13, po 16 00. 042910

SPRZEDAM lub zamienię VW golfa, poj. 1.5 D, 1981 rok, skrzynia 5-biegowa Starogard, tel. (069) 247-46. 213673

PILNIE volkswagena passata, 1984 r. Tel. (069) 35-28-00. 042703

VW transporter, rok prod. 81, cena ok. 8 tys. zł. Telefon (069) 33-79-90. 042996

VW golf II, 1.6 D, 1984 rok, telefon (069) 88-11-15. 042990

SPRZEDAM VW sirocco, autom., 1.6, stan dobry, cena 3 300 zł. Tel. (069) 36-17-21. 042437

VW passat, 1982, automat, zarejestrowany, 1.6 benzyna na wtyku, stan dobry - sprzedam, cena 4 500 zł. Telefon (055) 71-56 05. 152233

ZASTAWA 1100 w caciści na części - tania. BMW 525, atrakcyjny wygląd, spolejry - zdedykowanie. Telefon (069) 36-93-04, po 18 00. P.0438

ŻUKA blaszaka stan dobry, po remoncie, rok 1985, cena 3 500. Tel. (055) 72-83-28. 152214

ŻUK blaszak, 1989 r. Telefon (069) 33-75-38. 042886

SPRZEDAM zuka A-11 po remoncie. Telefon (069) 31-75-96. 042927

SPRZEDAM zuka 1987 rok, Ogłada: Starogard, ul. Gdańska 41, tel. (069) 212-29. 213730

SPRZEDAM zuka, opłandekowany, 1981 r., kombina 92 r. oraz izolermę na zuka, Kwidzyn, tel. (055) 79-33-26. 181428

VW LT stan objętny oraz części nowe i używane do VW LT Gniszewo bar, 8 00. 16 30. tel. 090 52-20-53. 040247

ROZRUSZNIKI sprawne i uszkodzone, wszystkie typy, oraz opony używane - pały Gniszewo-bar, 8 00 - 16 30, tel. 090-52-20-53. 040147

SPRZEDAM rozdrabniacz Bak¹ 600zł Jabłowo ul. Przylesna 1, wybudowanie pod Pelplin, po godz. 14 00. 213903

SPRZEDAM ciagnik C-385, C-355 Zenon Kusz, Wysin Chrusty gm. Liniewo 213747

SPRZEDAM sieniak zbożowy, 3 tmytu Mazur¹ zawieszony, stan bardzo dobry Starogard, tel. (069) 215-78. 213769

PO kapitalnym remoncie Zetor - sprzedam Bielowo 47, gm. Lubichowo. Bogdan 77. 213791

MŁOCARNIE WC-7 - sprzedam, Kwidzyn, tel. (055) 79-27-92. 181396

SPRZEDAM T 25, A, 80 r. oraz przyczepę wyrotkę 4.5 t. Wiadomości Kwidzyn telefon (055) 79-76-24. 181401

SPRZEDAM sam zok, izoterma, 2 sieniaki zbożowe, "poznania", piec c o gązowy, 2,8 m³ Marcza, ul. Długa 75, telefon (055) 79-73-87. 181404

SPRZEDAM agregat uprawowy, rzadzioki, nowy, kultywator, zagregowany, brony ciężkie, chłodnia do mleka, bydgoska Zbigniew Dziurdz, Szlag nowo, 82-220 Stare Pole, tel. 71-31-35. 152198

SPRZEDAM sieniak (Mazur), myjnie Królewo, telefon (055) 71-35-75. 152187

SPRZEDAM ciagnik C 360 - 3P, bez kabiny, stan b. dobry. Telefon (069) 31-74-64. 042956

SPRZEDAM ciagnik rolniczy Zetor 47-18. Telefon (069) 36-77-23. 042927

SPRZEDAM kombajn buraczany Tel. (069) 36-77-23. 042628

SPRZEDAM ciagnik U-385, Jerzy Lubinski, Tymawa, 83-140 Gniez. 042616

SPRZEDAM kombajn do wyrobiania buraków, dwurzędowy, cena 3.7 tys. Telefon (069) 31-09-77. 042890

CIAGNIKI rolniczy C-1204 bez napędu w idealnym stanie, cena 23 tys. zł. Telefon (069) 36-75-47. 042895

SPRZEDAM kombajn buraczany Tel. (069) 36-77-23. 042628

SPRZEDAM ciagnik U-385, Jerzy Lubinski, Tymawa, 83-140 Gniez. 042616

SPRZEDAM kombajn do wyrobiania buraków, dwurzędowy, cena 3.7 tys. Telefon (069) 31-09-77. 042890

CIAGNIKI rolniczy C-1204 bez napędu w idealnym stanie, cena 23 tys. zł. Telefon (069) 36-75-47. 042895

SPRZEDAM kombajn buraczany Tel. (069) 36-77-23. 042628

SPRZEDAM ciagnik U-385, Jerzy Lubinski, Tymawa, 83-140 Gniez. 042616

SPRZEDAM kombajn do wyrobiania buraków, dwurzędowy, cena 3.7 tys. Telefon (069) 31-09-77. 042890

CIAGNIKI rolniczy C-1204 bez napędu w idealnym stanie, cena 23 tys. zł. Telefon (069) 36-75-47. 042895

SPRZEDAM kombajn buraczany Tel. (069) 36-77-23. 042628

SPRZEDAM ciagnik U-385, Jerzy Lubinski, Tymawa, 83-140 Gniez. 042616

SPRZEDAM kombajn do wyrobiania buraków, dwurzędowy, cena 3.7 tys. Telefon (069) 31-09-77. 042890

CIAGNIKI rolniczy C-1204 bez napędu w idealnym stanie, cena 23 tys. zł. Telefon (069) 36-75-47. 042895

SPRZEDAM kombajn buraczany Tel. (069) 36-77-23. 042628

SPRZEDAM ciagnik U-385, Jerzy Lubinski, Tymawa, 83-140 Gniez. 042616

KUPIE każdą ilość drzewa paletowego (głaste), wymiary 22 x 98 x 1200 klasa I lub II. Oczekuje ofert z ceną. Fax +49-2501-24432. 042956

SPRZET byłych zasobów Bundeswey - sprzedam, także medyczny - polowy Fax +49 2501-24432. 042996

100 SPRZEDAŻ

OKNA używane, drewniane z Niemiec, różne wymiary 110x105, 110x120, 148x132i inne Starogard ul. Podgórną 4, od 10 00 - 18 00. 213902

M-3 własnościowe, 37 m² w Skarszewach, IV p., cena 30 tys. zł Liniewo ul. Wyzwolenia 3, Bonkowski lub Gdańsk, tel. (058) 87-61-19 wew. 47, po 20 00. 213733

PIECE GRZEWcze NA BUTLE GAZOWE CENA PROMOCYJNA 315 zł GRZEJNIKI GLAZURA od 23,50 zł/m² Tczew ul. 30 Stycznia 35 tel. (069) 31-06-67

SPRZEDAM maszyny do obróbki drewna, wielopile i grubosciowke, Czarna Woda, telefon (069) (87) 84-31. 213735

SHAKERY barowe - sprzedam Starogard, tel. (069) 233-07. 213738

SPRZEDAM brojlery do obuju, Kujawski, Grabowo 99, telefon (069) 257-60. 213751

BOAZERIA SWIERKOWA 16,50 zł/m² PARAPETY OKIENNE (wewnętrzne) Tczew, ul. 30 Stycznia 35 tel. (069) 31-06-67

ZAMRAZARKA 600 ltr, zamrażarka 120 ltr, szufładka oraz kuchnia mikrofalowa Starogard, tel. (069) 249-56. 213773

SPRZEDAM drzewo kopalinak, 20 m³, Starogard, telefon (069) 291-69 po 18 00. 213784

PILNIE sprzedam wieżę stereo "Diora" z pilotem, wzmacniacz WS 704, tuner AS-702, magnetofon MOS-702, korektor FS-704 wraz z kolumnami Altus-140 Starogard, telefon (069) 284-50, po 18 00. 213787

SILNIKI elektryczne o mocy 15 kW, 6.7 kW, 3 kW, 2.5 kW, 1.5 kW, 0.3 kW Starogard, tel. (069) 297-47. 213725

TAPIECISTWO - producent oferuje meble tapicerskie, sofy 3+2+1 komplety wyścynkowe, rogówki, bez marzy, za gotówkę i na raty Ekspozycjonalnamięscu Starogard, ul. Skośna 20, telefon (069) 286-19. 210114

WIEŻE Sony 771, nowa, 1300 zł

KRZEWY RÓŻ Drzewka, krzewy ozdobne i owocowe ZAPRASZA szkółka ZBLEWO, ul. Białachowska 11 tel. (069) 84-435 21463

Starogard, tel. komórkowy 090-50-29-00. 213931

<

OGŁOSZENIA DROBNE • OGŁOSZENIA DROBNE • OGŁOSZENIA DROBNE • OGŁOSZENIA DROBNE

NOWE meble sklepowe - pnie sprzedam Ormeta tel. 299. 120095

SPRZEDAM garaż Tel. (069) 31-14-52. 042955

SPRZEDAM zuka skrzywnego. Cz. Landowski, Czarlin 116. 042938

TELEFON bezprzewodowy KXT 9050, Tczew, telefon (069) 31-63-91, po 16.00. 042947

SPRZEDAM szafę dwudrzwiową z pawlaczem, stan b. dobry, wymiary 60 x 110 x 220 cm. Tel. (069) 31-53-81. 042949

SPRZEDAM atrakcyjną suknię slubną Tel. (069) 31-64-64. 042950

SPRZEDAM mgniel gorącą, przemysłową, Tel. (069) 31-64-93, (059) 31-77-29. 042935

SPRZEDAM komputer amiga 600, 2 joysticki, mysz, podkładka pod mysz, pudełko, dyskietki, literatura, cena 550 zł. Tel. (069) 31-55-99. 042929

KRZEWY OZDOBNE
Szkółka przy ul. Lubichowskiej 9 (rog ul. Pomorskiej) Starogard Gd.
(069) 244-62

SPRZEDAM komputer amiga 500 1 MB RAM, 2 joysticki, 2 myszki, 2 podkładki pod mysz, pudełko, ok. 50 dyskietek, gry i programy użyt., literatura, kabel euro, cena 400 zł. Tel. (069) 31-55-99. 042929

SPRZEDAM tanio meble, telewizor Tel. (069) 33-79-18, po godz. 17.00. 042930

SPRZEDAM lodę chłodniczą, 2 metry Telefon kom. 090 53-69-66. 042913

SPRZEDAM kamień brukowy, Tel. (069) 31-31-84. 042918

SPRZEDAM meble antyki, Tel. (069) 132-56-55. 042919

KOMPLET rogówek, fotele, pufy, Tel. (069) 31-73-42. 042943

PRODUCENT owoców posiada w sprzedaży jabłka różnych odmian po atrakcyjnych cenach. Subkowy, k. Tczewa, ul. Dworcowa 7, telefon (069) 36-86-02. 042813

SPRZEDAM przyczepkę krytą plandeką, ładowność do 500 kg, do samochodów osobowych i dostawczych o poj. silnika pow. 1800 cm³. Tel. (069) 31-71-02. 042768

SPRZEDAM telewizor kolor - "Telefunken", 28 cali, Tel. (069) 31-71-02. 042758

SPRZEDAM chłodnię + agregat - tanio. Tel. (069) 31-09-77. 042757

SPRZEDAM agregat uprawowy prod. czeskiej, 7,16 m szer. oraz wozy Malecki, Pawłowa k. Skarszew, telefon (069) 36-98-79. 042755

SPRZEDAM tanio nową suknię slubną, atlasową + dodatki gratis. Tel. (069) 33-75-76. 042754

WYSŁODKI mokre, 250 ton. Telefon (069) 31-09-35. 042750

OWCZARKI niemieckie szczeniaki rodowodowe - sprzedam. Tel. (069) 31-03-81. 042958

PRALKO-wirowkę, zamrażarkę, 4 szufliady, telefon (069) 31-42-56, po 17.00. 042557

SPRZEDAM siano łąkowe, sprasowane, około 20 ton Bogusław Tryka, Mała Sionca 11, 83-120 Subkowy. 042568

BOAZERIA z dostawą, 15,80 Subkowy, telefon (069) 36-85-51, po 14.00. 042488

BLACHODACHÓWKI, najtańsze pokrycia dachowe - sprzedaję, montaż - dachówki ceramiczne, cementowe, płyty onduline, guntan, gonty bitumiczne, papa, gładza, terakota, atlas, ceresit, deskapodłoga, parkiet, siatka ogrodzeniowa. Tel. (069) 224-11. 040253

"ROL-SAD" Waćmerek k. Tczewa sprzedaję jabłka zimowe manojący odmiennym sparam. Bancroft, idarem, melrose, od 0,40 zł/kg - 0,80 zł/kg Zapraszam zakłady pracy i odbiorców indywidualnych. Tel. (069) 36-93-22. 042541

SUKNIĘ slubną, Telefon (069) 31-46-38, po 15.00. 042904

SPRZEDAM piec Kamino, Telefon (069) 31-02-10. 042959

SPRZEDAM komputer multimedialny 486 DX 40, komplet. Tel. (069) 31-47-42, po 16.00. 042988

BURAKI pastewne - sprzedam. Tel. (069) 36-93-01. 042987

TANIO sprzedam 8 kadtzi po 750 litrow z kamionki do kiszenia. Tel. (069) 31-17-82, po godz. 20.00. 042957

WYROB sprzedaję pustaków, betonowe, szlakowe, bloczki, transport 10 km bezpłatny na Górkach (przy kościele), Tczew, tel. (069) 31-13-10. 042812

DWIE jałówki na wyციeleniu dwu maciory na wyproszniu, owczarki 6-tygodniowe. Lubiszewo 41. 042861

"SZCZĘKE" z wyposażeniem, Gniew, ul. Czyszewskiego 25 a/1. 042863

OKNA nowe PCV 700/900 mm, komputer CD Amiga, Tczew, ul. Matejki 9. 042874

AMIGÉ 1200 Telefon (069) 31-56-01. 042871

JAMNIKI miniaturowe, Telefon (069) 31-08-28. 042965

SPRZEDAM maszynę do obróbki drewna 2,2 kW/380V, Telefon (069) 31-26-03. 042876

SPRZEDAM lodówkę "Minsk" - duża - przyczepę samoch. lekką. Tel. dom (069) 31-13-77, praca (069) 31-38-04. 042879

PRZYWIOZÉ obornik, Telefon (069) 36-92-73. 031036

SPRZEDAJÉ domków letniskowych, Tel. 090-30-76-02. 031300

WYPOŻYCZALNIE - kaset video - sprzedam, Telefon (069) 33-84-14. 17961

F.H.U. "ARKTYKA" - urządzenia chłodnicze sklepowe, ciągi chłodnicze (montaż, serwis), wagi, Raty leasing, os. Szpegawa 62 k. Tczewa, telefon (069) 33-79-93. 031347

WÓZEK widowy 1,1 tony, rak: wózek widowy 2,5 tony, elektryczny Firma Piec-Mat-Bud, tel. (052) 45-23-36. 031347

GAZOBETON ekologiczny 24/24/59 z transportem loko. Kwidzyn - 4,07 zł/szt, cena brutto, Malbork - 4,17 zł/szt, cena brutto, Firma Piec-Mat-Bud, tel. (052) 45-23-36. 031347

SPRZEDAM dom do remontu z działką 1500m². Wiadomość: Tczew, ul. Rutkowskiego 58. 430215

DIŻALKI w Orlu - sprzedam, Tel. (058) 72-40-24. 460004

SPRZEDAM wózek inwalidzi Tczew, ul. Podgórna 3/3, p. Orzechowska. PO436

USŁUGI

KAFELKOWANIE - instalatorstwo w miedzi Starogard, tel. (069) 298-29. 213740

USŁUGI ogólnobudowlane, układanie podłóg, szlifowanie, ścian regips i remonty Starogard, tel. (069) 247-37. 213749

CYKLINOWANIE, układanie podłóg typu szwedzka, balicka, parkiet itp., boazerie, panele, Starogard, telefon (069) 235-58. 213750

GARAZE blaszane, Metalik, Starogard, ul. Chojnicka 47, tel. (069) 224-97. 210117

WIDEOFILMOWANIE Pelplin, tel. (069) 36-16-95. 213762

MALOWANIE, tapetowanie, podłoga szwedzka, boazeria, panele, płyty gipsowe, kafelkowanie, kasetony F.K./VAT, Starogard, tel. (069) 285-59. 213763

PLYTY gipsowe, panele boazerii montuję Starogard, tel. (069) 233-04. 213769

KOMPLEKSOWO - instalacje c.o. z tworzyw sztucznych i miedzi. "Ognik" Starogard Gd., ul. Kościuszki 46. 210111

KWALIFIKOWANE NASIONA ROŚLIN ROLNICZYCH

- ZBOŻA, RZEPAK ***

- TRAWY MOTYLKOWE i inne ***

- POKARM DLA GOŁĘBI, PAPUG itp. ***

- DLA PIEKARN: MAK, SOJA, LEN SŁONECZNIK

POLECA: "AGROL" PRUSZCZ GD. ul. GRUNWALDZKA 62 tel. 82-32-03

ŻALUZE, rolety, drzwi antywłamaniowe "Gerda" i inne, Starogard Gd., ul. Wybickiego 4, Starogard, telefon (069) 239-23. 210112

TAPETOWANIE, malowanie, Starogard, tel. (069) 242-82. 213671

USŁUGI ogólnobudowlane, kafelkowanie i cokolowanie, Starogard, tel. (069) 297-29. 213678

NOWOCZESNE SOLARIUM "SEONCE JAMAJKI"

Zaprasza w godz. 10.00-21.00 Tczew, ul. Gdańska 7a tel. (069) 31-22-15

FIRMA wykonuje roboty remontowe, glazura, terakota, Starogard, tel. (069) 221-05, po 18.00. 213679

PHZ WVARO poleca po atrakcyjnych cenach usługi w zakresie szycia kurtek i wyrobów skorzyżanych z importowanych skór. Kwidzyn, ul. Kochanowskiego 18, telefon (055) 79-43-73, fax (055) 79-47-69. 180087

USŁUGI transportowe: samochody dostawcze, ciężarowe, chłodnie wywrotki, Kwidzyn, ul. Krasińskiego 22 a, telefon (055) 79-25-51. 181442

PROFESJONALNE alarmy - autoalarmy, montaż - firma u klienta Kwidzyn, telefon (055) 71-71-68. 181357

LOMBARD - pożyczki pod zastaw RTV, złota, samochodu itp. Skup złota, odsetki 4%, Kwidzyn, ul. Brat. Narodów 46 (vis à vis sklepu telefonowe w podwórzu GS), czynne 9.00-18.00, sob 9.00-14.00, tel. (055) 79-22-75. 180084

TAROT codziennie od godz. 10.00 do 20.00. Kwidzyn, VV-ska 20/11. 181311

ŻALUZE Malbork, telefon (055) 72-80-99. 152200

KOMPUTEROWE przepisywanie tekstów, Malbork, telefon (055) 92-27-63. 152197

ZESPÓŁ muzyczny wesela, zabawy, Tel. (055) 72-97-95, (055) 72-53-40. 152094

KOMPUTEROWE przepisywanie tekstów, Telefon (055) 71-58-55. 152107

KSERO CENTRUM • kopia rysunków techn. A3-A0 • oprawa dokumentu • komputerowy skład tekstu

KSEROKOPIARKI • kasy fiskalne, drukarki, faxy, kalkulatory, komputery, materiały eksploatacyjne. PIESAR Starogard Gd., ul. Samboży 3, tel./fax (069) 237-19

ZDUN - kominki, piece, VAT, Telefon (055) 72-44-78. 180082

TRANSPORT ford transit 1 t, Telefon (055) 71-52-57. 182005

ŻALUZE VAT, Malbork, telefon (055) 72-81-08. 151673

INFORMACJA! Agencja "Sziem" producent zalet rozpoczął produkcję rolet wewnętrznych, materiałowych. Oferta obejmuje dwieście wzorów. Gwarantujemy bardzo wysoką jakość w przystępnych cenach. Zapraszamy do biura w Malborku, al. Wojska Polskiego 91, tel./fax (055) 72-33-48 w 19w godz. 8.00-16.00, telefon komórkowy 090-50-89-55. 177147

INDYWIDUALNE kursy komputerowe, komputerowe przepisywanie tekstów Centrum Obsługi Biurovej, Tczew, telefon (069) 33-81-54. 031347

ŻALUZ - produkcja, montaż, żaluzje poziome, pionowe, rolety wewnętrzne, zewnętrzne - konkurencyjne ceny, krótkie terminy Tczew, ul. Podgórna 8, tel. (069) 31-74-14 od 9.00-17.00 oraz telefon (069) 31-61-28 do godz. 20.00 VAT

WIDEOFILMOWANIE Tczew, tel. (069) 31-07-41. 020027

ZESPÓŁ - zabawy wesela, Tczew, tel. (069) 33-71-05, 32-35-33. 030648

KONSERWACJA OBIEKTÓW ZABYTKOWYCH i dzieł sztuki Malbork al. Wojska Polskiego 49 tel. (0-55) 72 37 37 wew. 599 tel. (0-55) 72 83 55

KOMPUTEROWE przepisywanie tekstów, Telefon (069) 33-70-37, po 18.00. 040259

NAPRAWA pralki chłodziarki zamrażarki, Zbigniew Rasmus, Tczew, telefon (069) 31-01-51. 040150

HYDRAULIK, Telefon (069) 31-18-20. 042915

KUŚNIERSTWO i drobne usługi krawieckie Eugeniusz Kapczyński Tczew, ul. Samboży 3 (obok rejonu energetycznego), telefon (069) 132-20-46. 042848

SUFITY podwieszane, ocieplanie ścian od środka, boazerie, tapetowanie, malowanie, Telefon (069) 31-14-13, po 18.00. 042817

NAPRAWA pralki, chłodziarki, drobny sprzęt AGD, Pro-Dom, Tczew, ul. Czyszewska 68, telefon (069) 31-18-07, 10.00-18.00. 040256

SZPACHLOWANIE, malowanie, tapetowanie, Telefon (069) 31-08-79. 042825

UKŁADANIE, cyklinowanie podłóg Tczew, tel. 132-14-08. 042775

KOMINKI tradycyjne, grzewcze Tczew, telefon (069) 31-12-80. 042939

HYDRAULIK, telefon (069) 31-19-20. 042747

NAPRAWA sprzętu RTV u klienta, Tel. (069) 33-70-89. 042732

POKRYWANIE podłóg i ścian, cyklinowanie, VAT, Telefon (069) 36-76-77, po 17.00. 042503

PRACOWNIA futer, przeróbki futer, atrakcyjna sprzedaż wyrobów gotowych, Telefon (069) 31-63-12. 042895

WIDEOFILMOWANIE Tczew, tel. (069) 31-63-59. 042544

WIDEOFILMOWANIE, Telefon (069) 31-40-81, wew. 295. 042267

WIDEOFILMOWANIE, Telefon (069) 33-85-57. 042638

NAPRAWA chłodziarek, zamrażarek i pralek automatycznych, Józef Kohlandt, Tczew, tel. (069) 31-14-96. 042889

OGÓLNOBUDOWLANE, kafelkowanie - solidnie, Telefon (069) 33-72-74. 042907

PROFESJONALNE bezpyłowe czyszczenie, renowacja dywanów, wykładzin, tapicerek meblowej i samochodowej, Tel. (069) 31-47-77, od godz. 17.00 - 19.00. 042885

MERCEDES 1,5 14td, cały kraj, Tel. (069) 31-25-64. 040148

DACHY, krótkie terminy, solidne pokrycia dachów z materiałów własnych i powierzonych, dekarskie, blacharskie, budowlano-remontowe, Telefon (069) 224-11. 040253

KAFELKOWANIE nowoczesne remonty mieszkań, tynki gipsowe, Telefon grzeszczyński (069) 36-93-90, do 15.00. 042859

PIECZĄTKI - 2,1 zł wiersz, wizytówki - 15 grz/sz, Tczew, ul. Wigury 29, telefon (069) 31-61-13. 021147

LECH-SAT, instalacje antenowe RTV-SAT, montaż, modernizacja, Tczew, telefon (069) 31-49-91. 070848

CZYSZCZENIE dywanów, Telefon (069) 31-26-35, po 15.00. 340070

DREWNIANE energooszczędne okna dwu i trzy szybowe okucie obwiedniowe - produkcja, sprzedaż Tczew, telefon (069) 31-25-71. 340077

"ALMEX" s.c. wyposażymy twój sklep, biuro, meble z aluminium na wyposażenie sklepów, stoiska wystawiennicze, sufity podwieszane, ścianki szklane, kabiny natryskowe, układanie paneli, Tczew, ul. Jagiellońska 55, tel. dom. (069) 31-67-61. 430220

USŁUGI ogólnobudowlane, murarskie, ciesielskie, tynkarskie, montaż płyt gipsowych, remonty, kafelkowanie, kominki, Tel. grzech. 72-29-49, po 19.00. 480066

MATRYMONIALNE

BIURO Matrymonialne "Ola" wysła oferty, Starogard Gd. 4, skrytka 25. 213377

POŚREDNICTWO Zawierania, Znajomości Starogard 4, skrytka 8. 213670

ON (Niemiec) lat 41, 185 cm wzrostu chciałby poznać Panią z Polski, wiek do 40 lat. Mój adres: Lothar Dumalski, Neuhillen 9, 45665 Recklinghausen. Proszę dołączyć zdjęcie. 191424

ATRAKCYJNA - 43 lata, pozna zamężnego pana, Wydawnictwo Pomorskie, skr. poczt. 63 "Marzenie". PO 439

TOWARZYSKIE

"ARABESKA" - calodobowo Hotel "Atletikon", Elbiąg tel. 39-96-23. 120070

AGENCJA towarzyska "Mx" Elbiąg, telefon 34 72 51, 090-522-543, zatrudnimy panie. 170008

AGENCJA Towarzyska "Exstasy" Starogard, ul. Andersa 52, tel. 090-50-48-50. 213471

Tczew - Night Club zaprasza calodobowo z wyjazdami, Telefon (069) 31-03-93, Zatrudnimy panie, zakwaterowanie. 042043

"KOPCIUSZKI" Starogard Gd., ul. Górna 3 zaprasza, Tel. 090-53-75-21, 090-52-46-14. 042845

ZGUBY

ZAGUBIONO szesetkę z dokumentami na nazwisko Krzysztof Gąszczki na ul. Jędr. Narodu, Tczew. Znalazcę prosi się o zwrot. 042855

W DNIU 28.10.96 r. w Kielnie zgubiłem flet m-ki "Sankio" w czarnym futerku. Uzczygnego znalazcę proszę o zwrot za wynagrodzeniem. Telefon 72-59-37. 460068

Prywatny Gabinet Alergologiczny

Izabela Hryniewicz - spec. chorób dziecięcych - spec. alergolog

Przychodnia przy ulicy Wojska Polskiego 5 wtorki 16.00-18.00 testy alergiczne Informacja, Tczew, (069) 31-43-31

PEDIATRA Dariusz Dąbrowski, wizyty domowe Malbork i okolice. Tel. (055) 71-58-55. 152180

HIPNOZA uzależnień Jednorazowe kodowanie antyalkoholowe (11.00 - 13.00), antynikotynowe (13.00 - 15.00), nadwaga (15.00 - 17.00) stan lęku, nerwy. 17.00 Barlewiec k. Sztumu, Hotel "Palacowa", tel. (055) 77-39-39, 24 Xl 96 zapisy. 152194

GABINET laryngologiczny, Tomasz Witkowski, poniedziałek 15.00 - 17.00, Gniew Szkoła Podstawowa nr 2. 042837

GABINET laryngologiczny, Tomasz Witkowski, wtorek, środa, piątek, 16.00 - 17.00 Przychodnia Laryngologiczna, Tczew, ul. Wojska Polskiego 5. 042837

GINEKOLOG - Krystian Zwiłbiński, Tczew ul. Polna 11 - poniedziałki 15.30 - 17.00, Przychodnia, ul. Niepodległości 3, piątki 15.30 - 17.00. 042835

LEKARZ stomatolog, Elżbieta Rupńska-Kreft przyjmuje w poniedziałki, środy, piątki, od 16.00. Rejestracja telefon (069) 33-85-20, Tczew, Rutkowskiego 21 a/1. 042854

DIAGNOSTOWANIE z testami ok. Zielenieckiego, Każdy wtorek od 11.00 do 12.00 Studium Słowo-Rekreatywnie Wejherowo, ul. Wałowa 25. 480067

MATRYMONIALNE

BIURO Matrymonialne "Ola" wysła oferty, Starogard Gd. 4, skrytka 25. 213377

POŚREDNICTWO Zawierania, Znajomości Starogard 4, skrytka 8. 213670

ON (Niemiec) lat 41, 185 cm wzrostu chciałby poznać Panią z Polski, wiek do 40 lat. Mój adres: Lothar Dumalski, Neuhillen 9, 45665 Recklinghausen. Proszę dołączyć zdjęcie. 191424

ATRAKCYJNA - 43 lata, pozna zamężnego pana, Wydawnictwo Pomorskie

Ceresit Henkel

- KLEJE DO GLAZURY I TERAKOTY
- LISTWY DO GLAZURY I TERAKOTY
- SPOINY BIAŁE I KOLOROWE
- MASY SAMOPOZIOMUJĄCE
- ZAPRAWY WODOSCZELNE I SZYBKOWIĄZĄCE
- DOMIESZKI DO USZCZELNIENI BETONU
- FARBY MINERALNE, STRUKTURALNE, ELEWACYJNE
- SZPACHŁÓWKI, GIPSY DO TYNKÓW
- IMPREGNATY GRUNTUJĄCE
- PREPARATY GRZYBOBÓJCZE
- SIATKA Z WŁÓKNA SZKLANEGO
- KLEJE DO STYROPIANU
- TYNKI DEKORACYJNE

CERTYFIKAT JAKOŚCI
ISO 9001

BUDUJ Z NAMI!

HURTOWNIA PRZEDSTAWICIEL PRODUCENTA:

Gdańsk, ul. Struga 16 (wjazd przez stację CPN)
tel. kom. 090-50-31-19

tel. 32-48-18 wew. 35, 36 fax 32-48-18 wew. 36,
32-04-23 wew. 35, 36 (058) 81-87-81

Wełna mineralna

PPHU *IZOPOL* S.A.

Wyrób ekologiczny, tani w formie PŁYT, MAT, OTULI!

Gullfiber

Materiały termoizolacyjne

OFERUJEMY RÓWNIEŻ:

- ✓ DACHÓWKĘ CERAMICZNĄ W CENIE 319 zł/m²
- ✓ WEŁNĘ MINERALNĄ W CENIE od 42 zł/m²
- ✓ PŁYTY GIPSOWE NORGIPS W ATRAKCYJNYCH CENACH
- ✓ GIPSY, AKCESORIA
- ✓ CERAMIKĘ BUDOWLANĄ, KLINKIER
- ✓ PAPY, LEPIKI, POKRYCIA DACHOWE
- ✓ CEMENT, WAPNO I INNE MATERIAŁY BUDOWLANE

ZAPEWNIAMY TRANSPORT

- przy dostawach całosamochodowych transport - gratis

Przedstawiciel Handlowy

83-314 Somonino, Osiedle Komara
tel. (058) 81-49-32, tel./fax (058) 84-13-15

Magazyny: - Gdańsk Osowa, tel. 52-73-64
- Gdynia, tel. 21-30-21

IZOBUD

- Panie inżynierze, dwa w jednym.

- Jak to?
- No tak, oto połączenie grzejnika wodnego z elektrycznym, zima mocne - zasilanie z pieca c.o., letni chłodek - zasilanie 220V
- i nie włączam całego ogrzewania!

W stałej ofercie również grzejniki systemu wodnego oraz elektrycznego c.o., rury, otuliny, kotły BERETTA i VAILLANT, zawory termostaticzne DANFOSS i HERZ itp.

Filia handlowa GDYNIA, ul. Inżynierska 111
tel. 058 24 81 44, fax 57 85 52

Dystrybutorzy:
GRAZYNA KL UK, Bytów, tel. 24 84
GRALANTA, Gdańsk, tel. 31 61 13
R. SIMONETTI, Gdańsk, ul. Słupska 18
MATUŚ, Leśbork, ul. Słupska 18
SKWIERCZ-INSTAL, Polchowo, tel. 73 20 53
ECO-COMPLEX, Reda, tel. 78 31 78
EKO-LUX, Słupsk, tel. 43 30 97
GAZ-KOMFORT, Słupsk, tel. 44 41 44
INSTALCO, Władysławowo, tel. 74 09 15

comvector

APARATURA KONTROLNO-POMIAROWA AUTOMATYKA PRZEMYSŁOWA PRODUKCJI POLSKIEJ

ATA-TECH s.c.

manometry - K.F.M. Włocławek
termometry - K.F.M. Włocławek
zawory regulacyjne - POLNA Przemysł
rejestratory - KFAP, LUMEL
przetworniki - KFAP, Falenica
wodomierze - METRON, POWOGAZ
ciepłomierze - METRON, POWOGAZ

przełączniki, styczniki

repol S.A.

złącza, listwy - POKOJ Łódź
końcówki kablowe - Olsztyn
oznaczniki - POKOJ Łódź
lampki, przyciski - PROMET Sosnowiec
przełączniki - PROMET Sosnowiec

ZADZWOŃ, PRZYJEDŹ, ZOBACZ, KUP

SOPOT, ul. 3 Maja 6A (od podwórka)
tel./fax (058) 51-54-32

PARKIET DĘBOWY I BUKOWY

OKLEJNY SOSNOWE I LIŚCIASTE

TARCICE BUKOWĄ I DĘBOWĄ OFERUJE

PRZEDSIĘBIORSTWO PRZEMYSŁU DRZEWNEGO „FORNITEX” Sp. z o.o.
ul. Tartaczna 1
84-200 WEJHEROWO

tel. 0-58/ 72-13-60 do 62
fax 0-58/ 72-13-61

KONKURENCYJNE CENY BONIFIKATY

DARMOWE CZEKI HOTELOWE

OTULINY IZOLACYJNE RUR

poliuretan

steinonorm® 300

polietylen

steinoflex 400

Uwaga!
Po okazaniu gazety z niniejszym ogłoszeniem uzyskasz 5% rabatu
Oferta ważna do końca października

PRODUKT POLSKI-CENY PRODUCENTA

Producent: MPIS S.A. Warszawa

Dystrybutor regionalny: F.B.H. INBUD

Gdynia, ul. Hutnicza 42
tel./fax 23 37 90, 23 50 77, fax 29 73 83

ALKOM

- ✓ DRZWI I OKNA
- ✓ WITRYNY
- ✓ WIATROEAPY

PPHU ALKOM
GDANSK-ORUNIA, ul. RÓWNA 19 21
Tel./fax (058) 39-04-67; 39-08-61 wew. 230

OKNA I DRZWI PCV I ALU

PRODUKCJA - MONTAŻ

Raty!

ZALUŻE WSZYSTKICH TYPÓW
MARKIZY, ROLETY, PLISY
REKLAMY WSZYSTKICH TYPÓW
ROLETY ANTYWLANIOWE

83-110 Tczew, ul. Wojska Polskiego 17, tel. 312-534
84-230 Rumia, ul. Młyńska 8, ul. Sobieskiego 14
tel. 710-037 711-845; tel./fax 712-282
81-858 Sopot, ul. 3 Maja 56, tel. 50-29-68

LAKMA S.A.
CIESZYN

KOLOROWANIE FARB

Nowość!

SYSTEM KOLOROWANIA FARB LAKMA

Ponad 1000 odcieni
emulsje zewnętrzne i wewnętrzne
farby akrylowe zewnętrzne i wewnętrzne
tynki strukturalne

PONADTO OFERUJEMY PAŃSTWU:

- System ociepleń metodą lekką Lakma
- Klej do styropianu, siatka, tynk strukturalny
- Emulsje, farby, emalie
- Lakierzy do parkietów, boazerii, mebli
- Kleje do parkietów, drewna, glazury, tapet
- Lakierzy samochodowe
- Pianki montażowe, silikon
- Akcesoria malarskie, rozcieńczalniki

PPW „LAKMA” Cieszyn
Skład Fabryczny nr 10, Gdynia
ul. Polska 13, tel./fax 27-46-96

ul. Legionów 165
tel./fax 22-15-46

SPRAWDŹ NASZE CENY !!!

GRZEJNIKI CO

- * Electrolux stop aluminium
  - doskonała przewodność cieplna
  - mała pojemność wodna
  - wysokość: 30;50;60 i 100 cm
  - moc: 264 do 575 W
  - 5 lat gwarancji
- * CosmoCompact stalowe, płytowe
  - 1 miejsce w rankingu „Muratora”
  - 5 lat gwarancji
- * LECH NOWOŚĆ!!!
  - miedziano-aluminiowy
  - wysokość od 25 cm
  - DOSKONAŁY PRODUKT POLSKI!!!
  - 6 lat gwarancji

OFERUJEMY PROJEKT I WYKONAWSTWO CO I SYSTEMÓW CWU

BUDOWNICTWO • BUDOWNICTWO • BUDOWNICTWO • BUDOWNICTWO

OFERTA DLA PRODUCENTÓW MEBLI

proponujemy dostawy
materiałów niemieckiej firmy

WIKAPOLSKA

- * płyty laminowane gr. 8,10,16,19 mm,
- * blaty robocze gr. 40 mm,
- * MDF gr. od 5 do 38 mm, MDF gięty,
- * obrzeża melaminowe do płyt i blatów z klejem i bez kleju.

jakość doskonała
cena bardzo atrakcyjna!

Gdańsk - Orunia, ul. Wschodnia 13

tel. 0-58/37-57-60, 37-08-09

pełna gama
kolorów

Studio Ruszka

HURTOWNIA BHP

„WEGA” s.c.

Zukowo
ul. Kościarska 11
tel. 81-71-68

Tczew
ul. 30 Stycznia 43
tel. 31-19-95

Gdańsk
ul. Grunwaldzka 417
tel. 52-38-51

oferuje:

- ubrania drewniane zwykłe, ubrania ocieplane
- ubrania kolorowe (możliwość zamówienia nadruk)
- sprzęt do pracy na wysokościach
- maski i półmaski ochronne
- sprzęt przeciwpożarowy
- sprzęt elektroizolacyjny
- instrukcje stanowiskowe i znaki
- rękawice ochronne
- apteczki
- druki akcydensowe

POLECAMY W CIĄGŁEJ SPRZEDAŻY:

- elektrody (BALDON)
- tarcze do cięcia stali i betonu
- drut spawalniczy φ 0,8; 1,0 i 1,2

„KOKA”

HURTOWNIA
Gdańsk-Przymorze
ul. Arkońska 3
tel. 52-12-26
wew. 215

- bielizna niemowlęca
- odzież dziecięca
- akcesoria firm CHICCO, DADA i inne
- zabawki pluszowe

Duży wybór, jakość, atrakcyjne ceny.
Zapraszamy pon.-pt. 8.00 - 16.00, sob. 8.00 - 12.00

PRODUCENT OKIEN PCV

- system PANORAMA
- system REHAU

MALBORK (Piaski), ul. Daleka 117 (były WZGS),
tel. (055) 72-12-13

w sprzedaży: BOAZERIA PLASTIKOWA
NA ELEWACJE ZEWNĘTRZNE (SIDING)
ceny już od 17,86 zł/m² + VAT

KOMPLEKSOWE WYPOSAŻENIE
SKLEPÓW I GASTRONOMII

medium sp. z o.o.

Lady chłodnicze, kasy fiskalne, wagi, metkownice
Meble i nowoczesne systemy meblowe
Doświadczenie, rzetelność
Serwis, tel. (058) 20-32-64

RATY LEASING

Gdynia, ul. Portowa 4, tel. 20-02-47, tel./fax 20-30-24
Gdańsk, ul. Chopina 40, tel./fax 45-45-00
Elbląg, ul. Królewiecka 96, tel.(055) 34-51-46

82-200 MALBORK
al. Wojska Polskiego 91
tel. centr. (055) 72-33-47
tel./fax (055) 72-38-22

INTER P

OFERUJE:

- stal i materiały budowlane
- artykuły śrubowe i spawalnicze
- obrabiarki wielonarzędziowe stołowe do obróbki drewna nagrodzone Srebrnym Medalem na Światowej Wystawie Wynalazków i Innowacji BRUSSELS EUREKA '93 w Brukseli, produkowane w wersji jedno-, dwu-, i trzynarzędziowej dodatkowo z przystawkami: tokarską, frezerską i strugarską
- trzy typy ręcznych zaginarek do blach o Gmax= 2mm i L max = 1050 mm
- nogi do palet metalowych UJC wg normy DIN 15-155
- kasetki stalowe do pieniędzy
- wykonawstwo konstrukcji stalowych spawanych w osłonie CO₂

AGROMA MALBORK

al. Wojska Polskiego 90 A

uruchamia całodobowy

PARKING STRZEŻONY

dla samochodów dostawczych i ciężarowych.
Wszystkich zainteresowanych zapraszamy.

Informacje, tel. (055) 72-33-03

Agroma
Malbork

al. Wojska Polskiego 90a, tel. (055) 72-33-01
fax (055) 72-33-03

Posiadamy w aktualnej sprzedaży
wszystkie typy ciągników

URSUS

Zetor MTZ

Ceny superkonkurencyjne !!!

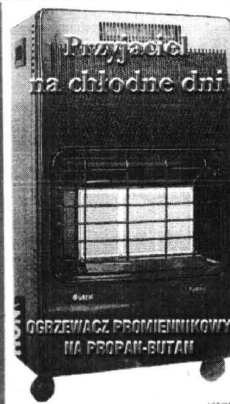
ZAPRASZAMY

UWAGA!!!

HURT I DETAL URZĄDZEŃ
GĄZOWYCH I TURYSTYCZNYCH
PO CENACH FABRYCZNYCH
- możliwość dowozu -

- ◆ Kuchnie gazowe
- ◆ Piecze c.o. 1- i 2-funkcyjne, junkersy
- ◆ Piecyki grzewcze na propan-butan
- ◆ Butle gazowe i turystyczne
- ◆ Kuchenki gazowe, stoneczka, lampki, różna
- ◆ Pralki, zamrażarki, chłodziarki
- ◆ Rury wentylacyjne, części do kuchenek, kuchenki turystyczne, sokowirówki, roboty, maszyny do mięsa itp.

Gdańsk, ul. Jedności Robotniczej 223/225
(na terenie Eltoru) tel. 39-02-20-29 wew. 267
Gdańsk, ul. Kartuska 135A, tel. 32-55-62

HT

Tczew, ul. Polna 1
tel./fax (069) 31-11-41

FIRMA HINC - TRADE

IMPÓRT - EXPORT - HANDEL HURTOWY
zaprasza codziennie od 9.00 do 17.00
w soboty od 9.00 do 14.00

OFERUJEMY W HURCIE I DETALU:

- ▼ WYKŁADZINY DYWANOWE krajowe i importowane (Belgia, Holandia, USA) o szerokości 2, 3, 4, 5 m,
- ▼ DYWANY I CHODNIKI
- ▼ WYKŁADZINY PCV krajowe i importowane (2, 3, 4 m)

Wykładziny dywanowe,
biurowe z aksamitem na
antyelektrostatyczność
i trudności

UWAGA!
Zakupiona
wykładzina PCV
dywanową
odliczysz
sobie od podatku

ZAPEWNIAMY BEZPŁATNY
TRANSPORT
W PROMIENIU 20 km

Spółdzielnia
Inwalidów

im. H. Sienkiewicza
w Malborku,
ul. Nowowiejska 48

wydzierżawi

na korzystnych warunkach
pomieszczenia o łącznej
powierzchni 400 m² z moż-
liwością wykorzystania ich
na pomieszczenia
- biurowe
- produkcyjne
- magazynowe
Ponadto oferujemy dzier-
żawę placu parkingowego
na samochody osobowe.
Zapewniamy całodobowy
dozór portierski.

HURTOWNIA SPOŻYWCZA
Trawers
GDYNIA, UL. PÓLNOCA 10
tel. fax 23-67-11
tel. 23-69-39 w. 29

TARCZYŃ

PRZEDSTAWICIEL FIRM:

Pudliski

FABRYKA PLASTIKÓW KWIDZYN SP. Z O.O.

UL. LOTNICZA 2, 82-500 KWIDZYN

Firma polsko-francuska zatrudni:

dwoch młodych inżynierów mechaników o specjalności przetwórstwo
tworzyw sztucznych ze znajomością języka angielskiego i/ lub francuskiego.
Dobre warunki płacy i pracy. Szkolenia we Francji.
Tel. (055) 79-68-31; 79-73-62.

ZYJMY ZDROWIEJ

Banalne przeziębienia - niebanalne skutki

Idzie jesień

Awraz z nią sezon przeziębienia, gorszego samopoczucia fizycznego i psychicznego, spadku formy organizmu, który musi dawać sobie radę z gwałtownymi zmianami ciśnienia atmosferycznego oraz atakami bakterii i wirusów. Szczególnie narażone na infekcje są osoby, których układ odpornościowy nie funkcjonuje prawidłowo. A więc dzieci i osoby starsze oraz ci dorośli, którzy np. mają skłonność do opryszczki czy też występowania brodawek i innych zmian na skórze (wyprysk, łuszczyca), cierpią na alergię (pokarmową, skórą, katar sienny itp.), trądzik różowaty oraz łojotokowy. Objawem niedomagania immunologicznego bywa też poranna sztywność (może to być sygnał schorzenia reumatycznego na podłożu immunologicznym), a nawet zaparcia, które pogłębiają się wskutek zażywania środków przeczyszczających, niszczącej naturalną florę bakteryjną jelit.

Wręcz niszczący wpływ na nasz układ odpornościowy mają ciężkie przeziębienia psy-

chiczne, a wyraźnie niekorzystny - stresy. Umiejętność radzenia sobie z przeciwnościami losu to nie lada zaleta. Kto potrafi wymyślić sobie swoją własną filozofię, ma więcej szans na

czucie naprężenie natryski - raz ciepłe, raz chłodne. Powyższą z kabiny natryskowej (z jednakowym powodzeniem można brać prysznic w wannie) wycieramy się energicznie ręcznikiem aż skóra się zaróżowi. Chodzenie po wodzie nie dla każdego jest największą w życiu przyjemnością, ale ponoć ma swoich zwolenników. Wannę napełniamy wodą, brodzimy po niej kilkanaście minut. Nogi wycieramy następnie do sucha i wkładamy suche skarpetki.

Rozmowy o zdrowiu

zachowanie dobrego zdrowia - warto więc nad tym popracować. **Jak przygotować się do zimy?**

Suchy masaż, kąpiel powietrzna, naprężeniowy natrysk i chodzenie po wodzie to najlepsze domowe sposoby hartowania organizmu i wzmocnienia systemu odporności. Suchy masaż wykonujemy szorstką lub szorstką rękawicą, zawsze w kierunku serca, a na brzuchu i piersiach zgodnie z wskazówkami zegara. Kąpiel powietrzna to nic innego jak spacer przez 15-30 minut w negliżu przy otwartym oknie (uwaga na sąsiadów). Pokój powinien być ogrzany, ale dobrze wentylowany. Świetnie poprawiają samo-

Nie mylić przeziębienia z grypą.

Około 100 rodzajów tzw. rinitowirusów odpowiedzialnych jest za katar, kaszel, drapiący ból w gardle, chrypkę, ogólne rozbicie, czyli złe samopoczucie. Może, ale nie musi towarzyszyć tym objawom podwyższona temperatura. O wiele bardziej groźna od przeziębienia jest grypa, którą bezapelacyjnie trzeba wyleżeć w łóżku.

Sprawdziłmy w aptece podstawowy zestaw na przeziębienie, w skład którego wchodzi: dwa listki rutinoscorbiny, jedno opakowanie scorbolamidu, jedno opakowanie neo anginu bez cukru i jedno opakowanie coldrexu kosztuje 18,80

cd. na str 2

Nasz chleb codzienny

Wciąż pokutuje przekonanie, że chleb i ziemniaki to podstawa żywienia, ale w rodzinach biednych. Tymczasem badania prowadzone przez naukowców zajął kłam tym opiniom. Kto chce być zdrowy musi jeść więcej chleba - twierdzi m.in. prof. dr hab. Piotr Palich, chleba, ale nie tej pietrzacej się na kanapkach sterylizacji. Boło nie od chleba się żyje, ale od tego co na nim. Tymczasem suchy chleb nie powinien być absolutnie synonimem biedy.

Chleb zawiera witaminy z kompleksu B, jak na przykład B1 (zachowujemy się on po upieczeniu w około 85 proc.), B2 (95 proc.), niacynę w podobnych ilościach, a także witaminę E, która rzadko występuje w innych produktach. Oprócz witamin chleb ma kwas pantotenowy i nikotynowy, a także biotyne. Składniki niezmiernie ważne dla prawidłowego funkcjonowania organizmu.

Wokół sporów o temat chleba jest jeszcze jeden. Jeść świeży czy chleby? Według tradycji i wielu badaczy chleb chleby 3-dniowy uchodzi za najłatwiej strawny. Poleca się go szczególnie osobom starszym, które mają kłopoty z trawieniem. Są jednak badacze, którzy twierdzą, że dobrze wypieczony chleb świeży, nie lity, ale grzyony tak, że każdy kęs jest dobrze wymieszany ze śliną, jest zdrowszy od chleba chleby 3-dniowego.

Są duże piekarnie jak np. Nowakowski-Północ w Pszczół-

kach, których celem jest produkcja jak najzdrowszego. Sukcesem piekarni jest, że po trwających rok badaniach jakości, prowadzonych w sposób niezapowiedziany przez laboratorium Akademii Medycznej w Gdańsku, chleb firmy w Pszczółce otrzymał znak "Quo Vadis", przyznawany najlepszym produktom spożywczym przez naukowców z AMG.

Chleb, o którym mowa, można

CHLEB FIRMOWY

produkt

"NOWAKOWSKI-PÓLNOC" sp. z o.o.
w Pszczółkach

kupić praktycznie we wszystkich dużych placówkach województwa gdańskiego. Iwarci się pytać o niego, bo nie bez znaczenia jest to, cojemy na co dzień.

Firma Nowakowski, od początku swego istnienia, a więc z górą 75 lat, stosuje w produkcji najlepsze technologie i wytwarza pieczywo najwyższej jakości, przestrzegając wyjątkowo reżimu technologicznego. Teraz jako nowość poleca chleb gorący, wypiekany na miejscu w sklepie. Moda na gorące pieczywo, a konkretnie bagietki, przywiodła do Polski z Zachodu. Wypiekane z mrożonego ciasta są wyjątkowo smaczne i z trudno

uwierzyć, ale zachowują świeżość przez 3-4 dni. Technologia produkcji pieczywa mrożonego wymaga jednak dużego doświadczenia i kwalifikacji. Nic więc dziwnego, że na razie bagietki wypiekane są w kilku trójmiejskich supermarketach. W planach firmy jest ustawienie pieców do wypieku bagietek także w Kwidzynie i Starogardzie. Zachycając się walorami smakowymi tego pieczywa pamiętajmy jednak, że dla zdrowia organizmu niezbędne jest pieczywo ciemne. Nauczmy nasze dzieci jeść białe-czarne kanapki. Kromka jasnego i kromka jasnego chleba to sposób, by dostarczyć organizmowi to co niezbędne - błonnik. A wracając do tego, co na temat żywienia sądzą specjaliści, warto wiedzieć, że np. Wiktor Szostak - prof. Instytutu Żywności i Żywienia opracował tzw. piramidę poprawnego żywienia, z której wynika, że powinniśmy jeść dużo, dużo więcej chleba niż to robimy.

Stomatolodzy zaś uznali, że nasze dzieci za mało gryzą, stąd narastająca fala wad zgryzu. Uchronić od tego może grzanie pieczywa z pełnego ziarna. I jeszcze jedna ważna rzecz, błonnik w razowym chlebie oczyszcza zęby i szparki między zębami, chroniąc przed próchnicą. Przed próchnicą chroni też zawarty w razowym chlebie fluor

NOWAKOWSKI
PÓLNOC

*Ciesz się nas
Twój wybór*

Herbata Czarna
Herbata „Czarna” powstała z listków i pączków krzewów herbacianych rosnących na plantacjach rozciągających się od Indii po nową Gwineę. Słońce, ciepły klimat, obfite deszcze, wyzwalają delikatny aromat i smak herbaty sprzyjający łagodnemu przebudzeniu. Doskonała z dodatkiem cytryny.

Herbata Ekspresowa
Herbata ekspresowa jest niezwykłą kompozycją herbat indyjskich i indonezyjskich, głównie z prowincji ASSAM. Herbata ta jest polecana osobom preferującym bardzo mocną herbatę o lekko cierpkim posmaku. Jest to herbata rozwiązująca problemy dnia codziennego: pośpiech, zabieganie, hałas i stres. Dba o czas konsumenta: w ciągu dwóch minut można szybko i czysto przyrządzić orzeźwiający napój. Bibulkowe torebki zapewniają pełen aromat, wyzwalają temperament indyjskiej herbaty.

Rozmowy o zdrowiu

cd. ze str.1

Jesienią ubiegłego roku za podobny zestaw płaciliśmy 16 zł. Chodzi o zioła, w tym o wywar z kawy parzanej z dodatkiem paracetamolem poznajemy Polki.

Na ból gardła, jeżeli zacierziona jest tylna ściana gardła, bez nalożenia i obłożenia, ulge przyniesie ssanie neo anginu, sebidinu czy chlorchinaldinu. Bardzo dobrze leczą gardło ziołowe płukanki naparem szalwii, gargarinem lub roztworem zwykłej soli kuchennej (łyżeczka na szklankę wody). Gdy natomiast pojawi się biały nalot na przekrwionych migdałkach i gardło boli, jakby ktoś siekał je nożem (często pojawia się też temperatura) może okazać się, że to angina. Anginę najlepiej trzeba antybiotykami, ale o szczegółach kuracji zdecydować lekarz.

Katar - uciążliwa dolegliwość, szczególnie gdy leżać na zwłok w łóżku, nie możemy oddychać z powodu zatłoczonego nosa. Trwa na ogół 1-2 tygodni lub inaczej siedem

Wirusy grypy są coraz bardziej złośliwe - zwłaszcza w Polsce, gdzie nie mieliśmy ostatnio mroźnych zim (niskie temperatury niszczy wirusy). Dlatego też powikłania grypowe mają coraz ostrzejszy i niebezpieczniejszy przebieg. Do najczęstszych należą zapalenie zatok i uszu, zapalenie oskrzeli i płuc, zapalenie mięśnia sercowego oraz reumatoidalne zapalenia stawów. Powikłania nie leczone lub lekceważone mogą doprowadzić nawet do śmierci. Szacuje się, że około 50 proc. zgonów z powodu komplikacji po grypie dotyczy ludzi z chorobami płuc. Grypa powoduje też osłabienie układu odpornościowego organizmu wskutek czego o wiele łatwiej łapiemy inne infekcje.

Warto się zaszczepić
Choć klasyczny sezon grypowy w Polsce przypada na luty i marzec, to jednak lepiej zabezpieczyć się wcześniej i zaszczepić przeciw grypie w samym początku sezonu. W ubiegłym roku firma SmithKline Beecham -

Kawa i herbata to napoje, które pije się wszędzie na świecie poza amerykańskim stanem Utah, gdzie jest największe skupisko Mormonów. Ponieważ Mormonom nie wolno pić kawy ani herbaty, nie uświadczy jej tam nawet turysta. O ile kawa dość późno przywędrowała do Polski i to najpierw na dworskie salony i tyle herbata znana jest od wielu wieków. Prawe wszędzie się ją pije i nazywano w Tylko Japonia utrzymuje jeszcze ceremonialną ciasteczka herbaty, rozmawiając w jej towarzystwie. Rytuał ten ma swoją nazwę chanoyu.

Do Polski sprowadzić się zaczęła około 4 tysiący lat temu herbata. Rodzajów herbaty jest mnóstwo. Gruzini twierdzą, że najzdrowsza i doskonała na serce jest herbata zielona niefermentowana. Europa lubi herbatę fermentowaną, a więc czarną lub ulung - częściowo fermentowaną.

W Chinach pije się herbatę pachnącą na przykład jasminem bez cukru. Często na listki w chińskiej filiżance nalewa się wrzącej wody.

W Kirgizji herbatę zieloną gotuje się z tłuszcem baranin, solą i tak podaje. Marokańczycy podają her-

batę w szklankach. Zgodnie z tradycją powinien wypić trzy szklanki. Zwykle jest to herbata zielona z dodanym świeżym listkiem mięty, bardzo mocno osłodzona.

Rosjanie lubią herbatę mocną, aż czarna. Zaparzają ją w czajniku, a wrzącą wodę z samowara każdy sobie dolewa do esencji według gustu. Potrafią też pić herbatę bardzo gorącą. Podaje się ją albo w wysokich szklankach, albo w cienkich filiżankach.

Ale właśnie Anglia doskonale gatunki herbat sprzedaje na całym świecie. Od Five o'clock do niezwykłe aromatycznych Twinningów, z których np. Earl Grey ma zapach pomarańczy.

We Francji mają czajniczek, najczęściej porcelanowy, narzyna się wrzącą wodą, a potem dogrzewa na parze. Do bardzo gorącej wyciąga się listki (niestety, aż łyżeczkę na 1 szklankę herbaty). Albo do porcelanowego rozgrzanego dużej czajnika wyciąga się tyle ty-

herbacie ustępuje uczucie fizycznego zmęczenia i umysłowego znużenia. Podnosi się lekko ciśnienie we krwi, wymaga zużycie tlenu. Drudzy biją na alarm, że herbata, zwłaszcza mocna, za wiera pektyny, kofeinę, tanniny i do tego herbata - tanniny. Ta ostatnia jak wiadomo, niszczy witaminę C. Można się jednak pocieszyć, bo przeciw picie mocnej kawy wydać się ostre argumenty. Jedni twierdzą, że szkodzi na serce, powoduje wrzody żołądka, choć absolutnie nie potwierdzili tego

Kawa czy herbata?

W Anglii podaje się herbatę zaparzoną w dużym czajniku emalowanym, kamionkowym lub fajansowym, na ogół przykrywanym ochronnym kapturem z grubego materiału, by nie wystygła i z tego czajnika rozlewa się ją do filiżanek lub szklanek. Mimo, że "cup of tea" (czyli przyslowowa "filiżanka herbaty"), którą się bardzo często pije w Anglii) ma swoją wymowę i sławę w świecie, na ogół cudzoziemcy i wielu Anglików twierdzą, że Anglii nie umiemy parzyć herbaty i, że herbata angielska jest bardzo podła

zeczek herbaty, ile jest osób i tyle wrzącej wody, ile ma być szklankę, zaparza i tak podaje. W podobny sposób zaparzą herbatę znawcy i u nas, ale taka herbata jest zbyt mocna. Cwierz łyżeczki na szklankę zupełnie wystarcza.

Smakoszce herbacianki nie chcą "psuć smaku dobrej herbaty" plasterkiem cytryny. Ale, jak herbata jest marna, cytryna bardzo się przydaje.

Zdania na temat picia herbaty są wśród żywnościowców podzielone. Jedni twierdzą, że dzięki

badania naukowe. Kawa pita umiarkowanie uszuwa natomiast zmęczenie i sprzyja wysiłkowi intelektualnemu. Ułatwia kojarzenia myśli, rozjaśnia umysł, pobudza wyobraźnię.

Większość z nas nie może jednak bezkarnie pić kawy, ale są tacy, którzy albo przyzwyczaili swoje organizmy do kawy, albo mająjakiś dzwina odporność. Piją ją niczym wodę, podobnie jak zagorali zwolennicy herbaty. Dylemat - kawa czy herbata? czy wście w sensie zdrowotnym pozostaje nie rozstrzygnięty.

Idzie jesień

imi. Krople do nosa zdecydowanie poprawia samopoczucie, a niektóre skutecznie wspomagają obrębki śluzówki.

Nie lekceważmy grypy

Chcąc doktor Aliga Hołowska, kierownik Sekcji Szczepień i Zwalczania Chorob Zakaźnych w Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gdańsku - nie otrzymała jeszcze informacji ze Światowej Organizacji Zdrowia - jakie to wirusy grypy będą nas niekać w nadchodzącym sezonie, wiadomo, że grypa nas nie ominie. Na jej atak narazony jest każdy, gdyż wirus grypy jest wszędzie i łatwo się przenosi z osoby chorej na zdrową. Wystarczy, by ta pierwsza kichnęła lub kaszlnęła. Grypa zaczyna się od bólu głowy i pogorszenia samopoczucia. Po kilku godzinach pojawia się gorączka, której towarzyszą dreszcze, bóle mięśniowe, suchy kaszel, ból gardła, wodnisty katar i chrypka. Wiele osób odczuwa zmęczenie i czuje potrzebę pozostania w łóżku. Objawy takie trwają na ogół 3-5 dni, chociaż zmęczenie i brak siły mogą trwać dłużej. Chorzy mogą zakazać przez ok 8 dni od początku choroby

wiodący na świecie producent szczepionek - zainwestował sporo pieniędzy i wysiłku w kampanię oswiadczeniową, jak niebezpieczna jest grypa i jak skutecznie można jej zapobiegać - ale szczepionki przeciw grypie sprzedano bardzo mało. O wiele bardziej jest ona popularna w krajach Europy Zachodniej. Potencjalnych klientów odstrasza jej cena - w granicach 30 zł. Zaszczepić zaś przeciw grypie powinny się przede wszystkim: dzieci, osoby starsze, osoby cierpiące na choroby układu krążenia i oddechowego oraz wszyscy pracujący w dużych skupiskach ludzkich.

Wśród pediatrów głośno są podzielenie część lekarzy stosuje szczepionki, część odnosi się do niej z rezerwą. Doktor Aleksandra Grodzicka, kierująca Poradnią Konsultacyjną Chorób Płuc i Alergi przy Szpitalu Dziecięcym w Gdańsku-Polankach, od czterech lat zapisuje swoim podopiecznym astmatykom szczepionkę jesienną. Mali pacjenci zdecydowanie mniej chorują, a o to przecież chodzi.

Janolanta
Gromadzka-Anzelewicz

ZAKŁADY MIĘSNE
ZS 1885 GRUZIADZ

ZWYCZAJCA KONKURSU
PRODUKTY NAJWYŻSZEJ JAKOŚCI
W POLSKIM PRZEMYSŁE MIĘSNYM
1996

Opieraj się w cenach zbytu pełen asortyment

**mięsa
wędlin
konserw**

Dotychczasowa oferta do odbiorcy na własny koszt.
86-300 GRUZIADZ, ul. Narutowicza 3/5
tel. (051) 260-21, fax (051) 267-12

Forum "Quo Vadis" radzi...

Na jednym z dość głośniejszych przyjęć raczono się kuchnią polską, czyli czynnym salcesonem, smalcem, z sarkawkami, bożkiem faszerywanym i gorącym bigosem, którego zjedzono 100 kg.

Krótko mówiąc do stołu podano stos wszystkiego, czego ze

w Polsce średnio 67-68 lat a kobiety 76-77. Pomijając Białoruś, Rumunię i Ukrainę - żyjemy wiec najkrócej w Europie. Najdłuższą życia mieszkańcy takich krajów śródziemnomorskich jak Grecja, Hiszpania, Włochy, Malta. I takich krajów jak np: Szwecja (75,5 lat mężczyźni i 80,

jak to się niektórym wydaje. Jest on wprost niepokojący, ponieważ wprowadza w błąd ludzi, którzy nie są w stanie sami rozstrzygnąć - po czyjej stronie jest racja. A po czyjej tylko interesy.

Na szczęście udało się zebrać najwybitniejszych przedstawicieli polskiej medycyny i nauki o żywieniu, naklonić ich do zabrania głosu na ten temat.

Także tak zwane izomery trans, przed którymi padają ostatnio ostrzeżenia, zawarte są nie tylko w margarynach, ale i w masle. Wobec tego zdrowy wybór powinien polegać na sumowaniu ilości NASYCONYCH KWASÓW I IZOMERÓW TRANS zawartych np. w masle i porównaniu do sumy NASYCONYCH KWASÓW I IZOMERÓW TRANS zawartych w margarynie.

Policzmy np.: w masle mamy 60% NASYCONYCH KWASÓW i około 5% IZOMERÓW TRANS. W margarynie miękkiej typu mini light są około 30% NASYCONYCH KWASÓW i około 1% IZOMERÓW TRANS. Lepiej więc wybrać "mini light".

Z tego też rachunku wynika właśnie zalecenie zwiększenia spożycia margaryn miękkich, a przede wszystkim olejów oraz nabywanie do ograniczenia spożycia masła, słoniny, bekonów itp.

Jedynie względem dzieci do lat 3 zalecane jest podawanie masła, a to dlatego, że w tym okresie masło jest źródłem łatwo przyswajalnego cholesterolu, niezbędnego dzieciom do rozwoju komórek mózgowych. Potem ten cholesterol jest już mniej potrzebny.

W związku z tym Forum Promocji Zdrowia "Quo Vadis" przygotowuje swoje propozycje do programu polityki żywnościowej w Polsce, która staje się tak samo potrzebna jak chuda dieta. Ale to jest już całkiem temat.

Stanisław Kubiak

Rozbroić cholesterolową bombę

względem na zdrowie lepiej nie jeść. To też ten zestaw biesiadny wydaje chyba do słownika popularnej literatury medycznej pod hasłem "bomba cholesterolowa".

Największymi bowiem dostawcami cholesterolu do naszego organizmu - jak podaje profesor Instytutu Żywności i Żywności, zarazem lekarz Wiktor Szostak - są takie produkty jak: podroby, paszety, wątróbka, salceson, masło, śmietana, smalec, słonina itp. Cholesterol zaś w nadmiernym nagromadzeniu prosto mnoży w naczyniach krwionośnych blaski miażdżycowe. One zrywają naczynia i blokują odczynienie krążenia krwi, wskutek tego coraz łatwiej o choroby układu krążenia, coraz łatwiej o zawał serca czy udar mózgu.

Z ich powodu mężczyźni żyją

8 lat kobiety). Szwajcaria (75,1 i 81,6). Niemcy (72,4 i 79). Tam akurat, jedzą wiele ryb, tłuszczów roślinnych i znacznie mniej zwierzęcych.

Wysoka umieralność w Polsce oczywiście ma wiele przyczyn, ale w pierwszej kolejności Polacy schodzą ze świata wskutek chorób układu krążenia. Potem dopiero z powodu nowotworów, śmiertelność zaś wynika z chorób układu krążenia, jest kilkakrotnie większa niż z powodu nowotworów. Są więc powody do cholesterolowej alarmu.

Typ bardziej, że w Europie najbardziej wyróżnia nas właśnie słona i tłusta dieta, z wielką przewagą tłuszczów zwierzęcych. W rezultacie spór o to, czy jeść masło czy margarynę, nie jest wcale tak biały i niewinny,

Ustallili oni wspólną opinię w tej sprornej sprawie zwaną Polskim Consensusem Tłuszczowym.

Jak wynika z lektury tego dokumentu - chodzi przede wszystkim o to, żeby w ogóle zmniejszyć spożycie tłuszczów, spożywać zaś przede wszystkim te tłuszcze, które nie zawierają tak zwanych nasyconych kwasów, ponieważ przyspieszają one miążdżące naczyni krwionośnych.

Oto najwięcej nasyconych kwasów tłuszczowych zawierają właśnie tłuszcze zwierzęce, w odróżnieniu od cennych dla zdrowia niezbędnych nienasyconych kwasów tłuszczowych (NNKT), które zawierają tłuszcze pochodzenia roślinnego. Te bowiem przeciwdziałają powstawaniu nadmiernemu poziomowi cholesterolu we krwi.

ZIOŁA ŻYCIA W ZASIĘGU RĘKI (2)

Nawiązując do artykułu z zeszłego miesiąca - przedstawiamy kolejny produkt zdrowotny "Herbalife".

FIBERBOND - jest preparatem dietetycznym wspomagającym odchudzanie.

Stanowią go preslingi o niepowtarzalnej mieszance składników ziółowych. Zawiera dużą ilość aktywnego białka niezbędnego w

prawidłowym odżywianiu

Firma "HERBALIFE" posiada również wiele innych produktów z grupy

zdrawej żywności, które są rozprowadzane wyłącznie przez niezależnych dystrybutorów.

Osoby zainteresowane nimi mogą nadsyłać swoje zgłoszenia z dokładnym adresem na skrytkę nr 63 - Wydawnictwo Pomorskie, dział Marketingu z dopiskiem „Zioła Życia”.

Koniec z kaszlem!

Rozmowa z p. Jolantą Ciborską, mamą 7-letniej Dorotki - małej pacjentki „Monadithu”

- Co skłoniło panią do wizyty w ośrodku medycyny biozonansowej?

- Moja córeczka od września ubiegłego roku bardzo chorowała. Miała zapalenie płuc, siedmiokrotnie przechodziła grypę, towarzyszył jejemu ciężki nieżyt krtani i chrypki. Nawet gdy po zakończeniu kuracji antybiotykowych objawy choroby ustępowały, Dorotka ciągle miała suchy kaszel. W czwartego tego roku podczas wizyty lekarskiej dowiedziałam się, że Dorotka prawdopodobnie cierpi na alergię. Byłam zaskoczona, bo alergię kojarzyłam mi się zawsze z katarciem i kichaniem, a córka tego nie miała. Trzeba było zrobić testy alergiczne. Bałam się jednak znowu wizji lekarskich, klucza - Dorotka płakała na samą myśl o poradni. Wtedy przecztałam w gazecie, że przy pomocy aparatu "Bicom" przeprowadza się bezbolesne i szybkie testy alergiczne. Postanowiłam spróbować.

- Czy jest pani zadowolona ze swojego wyboru?

- Bardzo! Już po pierwszej wizycie w "Monadith" znalazłam wynik testów alergicznych. Dorotka jest uczulona na mieszankę ziołową, kuraz domowy. Skojarzyłam ten fakt z kupieniem w zeszłym roku papuzki. Dorotka

bardzo chciała mieć zwierzątko, a od tamtej pory choruje. Zdecydowałam się także od razu na odciążenie

- Czy zauważyła pani efekty terapii biozonansowej?

- Oczywiście! Już po pierwszym tygodniu kuracji Dorotka stała się zadowolona, następnie wrócił jej apetyt, a zniknął ten okropny kaszel. Widać, że jej organizm zaczął sam się bronić, nie czeka już na leki. Podziękuję się sili obronne. Zaś same wizyty Dorotka traktuje jak zabawę. Gdy ma sprężynki na palcach, mówi że jest kosmijką, gdy trzyma kule, zamienia się w królową. Może jeszcze i do sąsiadki śmieje się, za nią słychać już Dorotki na podwórku - przedtem każdy rozpoznawał ją po kaszlu!

W ośrodku prowadzona jest terapia wspomagająca nowym aparatem biozonansowym.

Podstawowe wskazania dolegliwości bólowe stawów, zaburzenia naczyniowe, zaburzenia przemiany materii, wspieranie układu krążenia i wzmacnianie odporności organizmu. Międzynarodowy Ośrodek Medycyny Bioinformacyjnej i Biozonansu „Monadith”

Gdańsk, ul. Hallera 108/2 tel. 41-83-21

Elbląg, ul. Królewiecka 93/1 tel. 34-76-28

ŻYMY ZDROWIEJ • ŻYMY ZDROWIEJ • ŻYMY ZDROWIEJ • ŻYMY ZDROWIEJ • ŻYMY ZDROWIEJ

DOM KORKOWY LTD.
GRUPA CORCHERAS CATALANAS

WSZYSTKO CO Z KORKA - U NAS !

- * BOAZERIE
- * PARKIETY
- * KOREK TECHNICZNY
- * GALANTERIA

ZAPRASZAMY DO PUNKTÓW SPRZEDAŻY:

DOM KORKOWY BIURO HANDLOWE
Gdańsk, ul. Marynarki Polskiej 100, tel. (058) 43-23-90
ADAN
Malbork, ul. Wojska Polskiego 91
DEKORATOR
Elbląg, ul. Mostowa 11/1
COLOR
Starogard Gdański, ul. Sambora 7
SKLEP SPOŻYWCZO-PRZEMYSŁOWY
Kościerzyna, ul. M. Curie-Skłodowskiej 40
KINGA
Starogard Gdański, ul. Gdańska 4a
STOI DOM
Gruziądz, ul. Toruńska 21

DOM KORKOWY - po prostu dobry korek!

Gruźlica zagląda do domów

W Szpitalu Dzieciątym w gdańskich Polankach przebywa na kilkumiesięcznej kuracji niemowlę chore na gruźlicę. U chłopczyka z wieloletniej rodziny zamieszkałej w Wejherowie rozpoznano tę chorobę w wieku zaledwie dwóch miesięcy. W tym przypadku - twierdzi dr med. Andrzej Maciej Pustkowski, ordynator Oddziału I szpitala należącego do Zespołu Opieki Zdrowotnej nad Matką i Dzieckiem w Gdańsku-Oliwie - o trafny rozpoznaniu zacydował wywiad rodzinny. Starsze rodzeństwo małego pacjenta było już tu leczone wcześniej, gdyż rodzice w ogóle nie szczepili dzieci, narażając je tym samym na zakaźne choroby, które od dawna nie stanowią już problemu w medycynie wieku rozwojowego. Najmłodszy chłopczyk otrzymał co prawda szczepionkę BCG wkrótce po urodzeniu, ale minęło zbyt mało czasu, by rozwinęła się odporność, a stały kontakty z matką, jak się okazało - chorą na gruźlicę, zrobił swoje

Dziecko pokasywało, miało słaby podgorączkowy, słabo przybierało na wadze, a zmiany zapalne w oskrzelach nie chciały się wyleczyć. Babcia z małym wnuczkem powędrowała do Wojewódzkiej Poradni Przeciwigruźliczej w Gdańsku, skąd droga wiodła już prosto do szpitala. Dla odmiany, do Wojewódzkiego Szpitala Zakaźnego w Gdańsku trafiło 4-miesięczne niemowlę z zapaleniem opon mózgowych na tle gruźliczym. Stan dziecka jest już dobry, a w ocenie neurologów tragiczna choroba nie powinna zostawić trwałych i głębokich śladów. W przeciwnym razie groziłaby mu ślepotę lub głuchota. Oba przypadki, najmłodszych chorych na gruźlicę w województwie gdańskim, każą bić na alarm. Gruźlica znów staje się groźna. 30-łóżkowy Oddział Gruźlicy dla dzieci w wieku od 3 do 18 lat - opowiada dr med. Andrzej Pustkowski - służy pacjentom z sześciu województw: gdańskiego, elbląskiego, słupskiego,

koszalińskiego, bydgoskiego i toruńskiego. Od kilku lat trwają przygotowania do remontu budynku, w którym oddział się znajduje i przystosowania go do potrzeb jeszcze młodszych chorych. Taka zrodziła się potrzeba, choć wydawało się, że gruźlica dawno przestała być w naszym kraju problemem. Kiedyś, w latach 50 - wspomina doktor Pustkowski - cały szpital na Polankach zajmowały dzieci chore na gruźlicę. Potem liczba łóżek gruźliczych zredukowano, a za to powstało dziecięce sanatorium - wreszcie przyszedł okres innych schorzeń płuc, w tym astmy na tle alergicznym i dla takich pacjentów trzeba było przystosować szpital. Notowany od 1993 roku wzrost zachorowań na gruźlicę przypomniał władzom służby zdrowia, że ta choroba, atakująca szczególnie mężczyzn, może zagrazać również dzieciom. Przede wszystkim z biednych domów, a takich jest niestety coraz więcej.

Az trudno uwierzyć, ale eksperci WHO twierdzą, że gruźlica jest dziś jednym z głównych problemów zdrowotnych świata. Według aktualnych danych - komentuje ten pogląd dr med. Bogdan Lamparski - konsultant wojewódzki ds. gruźlicy i zarazem dyrektor Wojewódzkiego Zespołu Gruźlicy i Chorób Płuc w Gdańsku - z 5,2 mld ludzi na świecie, 1,7 mld (ok. 30 proc.) zakażonych jest prątkiem gruźlicy, a połowa z tej liczby prątku. Co roku na świecie zachorowuje na gruźlicę ponad 8 mld ludzi. Zdaniem dyrektora Lamparskiego jest to konsekwencja obserwowanego na całym świecie spadku odporności ludzkiego organizmu i ceną jaką człowiek płaci za rozwój cywilizacji, wszechobecnej chemii i stresy ponad miarę.

Chorują na gruźlicę głównie mieszkańcy krajów afrykańskich i azjatyckich, Europejczycy stanowią zaledwie 6 proc. chorych. Dominują wśród nich obywatele Rumunii, byłej Jugosławii, Portugalii i wielu republik byłego Związku Radzieckiego, gdzie rejestruje się powyżej 50 przypadków gruźlicy na 100 tys. mieszkańców. Polsce, z liczbą zachorowań tylko nieco niższą (40 na 100 tys.) zdecydowanie bliżej do Rumunii niż do Danii czy Holandii.

W Polsce gruźlica zakażonych jest 30 proc. społeczeństwa, a około 6 proc. na nią zachoruje. Rocznie - podsumowuje doktor Bogdan Lamparski - wykrywa się około 16 tys. nowych zachorowań, a ok. 1 300 osób z tego powodu umiera.

Do 1990 roku obserwowano w Polsce systematyczny spadek zachorowań na gruźlicę, sięgający ponad 5 proc. rocznie. Od 1991 roku statystyki są z roku na rok coraz mniej optymistyczne. Województwa gdańskie i elbląskie są na tle kraju w stosunkowo dobrej sytuacji, najwięcej gruźlicy wykrywa się w województwach białostockim, ostreńskim, siedleckim, łomżyńskim i łódzkim.

Na gruźlicę chorują przede wszystkim ludzie starsi i osoby w wieku 20-44 lata (tu mezożyzn jest dwa razy więcej niż kobiet). Dość rzadko chorują dzieci (dwa przypadki na 100 tys. dzieci). Ostatnio coraz częściej wykrywa się gruźlicę dopiero podczas sekcji. Nierzadko - wyjaśnia dyrektor Lamparski - bezdomni, których przecież nie brakuje umierają pod płotem. W przypadku śmierci na ulicy obowiązuje sekcja zwłok. Wtedy właśnie pada takie rozpoznanie.

Gruźlica jest coraz bardziej groźna również dlatego, że osoby u których wykryto ją przypadkowo, często nie podejmują leczenia. Boją się utraty pracy. Na dodatek choroba jest komfortowa, nie boli, a kaszel czy nadmierna potliwość to objawy do których można się przyzwyczaić. Gdy zaczyna dukać, jest już bardzo zaawansowana. W dalszym ciągu badania radiologiczne, które każdy dorosły powinien wykonać raz do roku, są bezpłatne i obowiązkowe. Służbie zdrowia brakuje jednak pieniędzy, by je egzekwować. Od dawna już, z powodu braku środków na opłacenie korespondencji, nie wysyła się pacjentów do potencjalnych pacjentów. Jak głoszą nowe hasła, odpowiedzialność za własne zdrowie spoczywa na każdym z nas. Sami powinniśmy się o nie troszczyć jako mieszkanie, samochód, czy inne dobra materialne. Nie ulega wątpliwości że zdrowie jest również wartością ekonomiczną.

Jolanta Gromadzka
-Anzelewicz

BIOCENTRUM

GABINET LEKARSKI ZAPRASZA

ZIOŁOLECZNICTWO,
HOMEOPATIA,
BIOREZONANS,
MAKROBIOTYKA,
PSYCHOTERAPIA,
BIDENERGOTERAPIA,
RADIESTEZJA,
DIAGNOZA
IRYDOLOGICZNA

Udzielamy skutecznej pomocy w leczeniu wielu chorób metodami naturalnymi, bez szkody dla organizmu.

Posiadana przez nas niemiecka aparatura biorezonansowa nowej generacji typu „Bionetic” skutecznie zwalcza alergię, astmę, bóle kręgosłupa, reumatyzm, choroby skóry i wiele innych (czasami czyni cuda!).

Wykonujemy bezbolesne, bezinwazyjne testy alergiczne na 90 lub więcej alergenów.

Zabiegi biorezonansowe wykonujemy w cenach promocyjnych.

Informacja i rejestracja telefoniczna
(058) 56-06-18
Gdańsk,
ul. Wita Stwosza 98
(200 m za zajezdnią tramwajową,
vis-à-vis PZ Mot-u).

WYBIERZ NAJLEPSZĄ MAJONEZĄ!

KAGA - POLSKA
85-448 BYDGOSZCZ
KRUSZYŃSKA 17
tel./fax (052) 72-36-37, 72-35-50

OFERUJEMY NAJWYŻSZEJ JAKOŚCI PRODUKTY:

- MAJOKREM® - majonez dietetyczny o zawartości tłuszczu 35% i 50% nie zawiera cholesterolu
- MAJONEZY STOŁOWE I SMAKOWE
- MUSZTARDY
- OCET
- KETCHUP
- CHRZAN

NIEZWYKŁY SMAK ZWYKŁEGO MAJONEZU!

PIEKARSTWO, WYRÓB PALUSZKÓW

JAN RESMER TCZEW

(HUHNOT BAIKER RESMERFOOD CO LTD) W CHINACH

Poleca paluszki morskie i paluszki makuszkki, oraz bardzo wygodne w użyciu, nie wymagające dodatkowego opakowania, smaczne, estetyczne, polecane w szczególności na posiedzeniach, naradach, bankietach paluszki w kubkach plastikowych.

83-110 TCZEW, ul. Rejtana 54
tel./fax (069) 31-68-00

FIRMA MŁYŃSKO-PIEKARNICZA „METRYKA” s.c.

MŁYN W BAŁDOWIE k. Tczewa

oferuje:

- mąki dla piekarzy i sklepów po atrakcyjnych cenach
- otręby psz. w workach i luzem
- wyroby z własnych piekarń

prowadzi skup:

- pszenicy konsumpcyjnej w cenie do 620 zł/t

Zamówienia realizujemy własnym transportem
Ceny negocjowane, konkurencyjne
Najbardziej nowoczesny młyn przemysłowy

BAŁDOWO 17, 83-110 Tczew, tel./fax (069) 36-98-27

MIĘSO I JEGO PRZETWORY

Nowy Zakład Produkcyjny

PRIMA

postawił sobie za cel zadowolić klienta, dlatego produkuje żywność wysokiej jakości w oparciu o zdrowy i czysty surowiec, technologię popartą tradycją oraz wysokiej klasy pracowników. Serdecznie zapraszamy wszystkich do sklepu firmowego, a odbiorców hurtowych do naszego magazynu

w Tczewie
przy ul. Jagiellońskiej 30.

Życzymy udanych zakupów i smacznego!

ŻYMIY ZDROWIEJ > ŻYMIY ZDROWIEJ > ŻYMIY ZDROWIEJ > ŻYMIY ZDROWIEJ > ŻYMIY ZDROWIEJ

Miej komfort w nosie

Złoty lek '96

SKŁAD

Natrium chloratum
Aqua pro injectione, stabil. et conservans ad

6,5 mg
1 ml

WŁAŚCIWOŚCI I DZIAŁANIE

Solnasin® – krople do nosa przywracają właściwą wilgotność i rozszerzają błonę śluzową nosa oraz polepszają drożność przewodów nosowych. W łagodny sposób upłynniają gęstą wydzielinę i ułatwiają jej usunięcie z nosa i zatok. Preparat nie wywołuje pieczenia i nie drażni śluzówki nosa.

WSKAZANIA

Jako lek wspomagający leczenie suchego nieżytu nosa, niewydzielający błonę śluzową nosa, ułatwiający usuwanie gęstej wydzieliny w przewlekłym przebiegu i alergicznym nieżycie nosa.

DAWKOWANIE

Preparat przeznaczony dla lecznictwa ambulatoryjnego i szpitalnego. Dzieci powyżej 6 roku życia – do 5 kropli do każdego otworu nosowego co 2 godziny lub wg wskazań lekarza.

OPAKOWANIE

Roztwór 0,65% w 100 ml polietylenowym pojemniku 100 ml
Roztwór 0,65% w 20 ml polietylenowych pojemnikach 20 ml
W zestawach po 5 sztuk w opakowaniu zbiorczym zawiera 20 zestawów po 5 sztuk

Solnasin® 0,65%
Natrii chloridum

*Krople
do nosa*

Zakłady Farmaceutyczne POLPHARMA S.A.

83-200 Starogard Gdański, ul. Pelplińska 19